

NOVINY

Volume 1 Issue 88

ČTRNÁCTIDENÍK PRO KRAJANY V AUSTRALII A OKOLÍ

3.XII. – 16.XII. 2002

PP 255003/04496

DO KAŽDÉ RODINY KRAJANSKÉ NOVINY

(Fr.Hrabica)

AUS\$ 1.50+postage

Stručné zprávy.

Pondělí 18. listopadu

Vláda odmítla smlouvu o zakoupení stíhaček Gripen, uzavřenou vládou Miloše Zemana
Bělorusko se zúčastní přes všechna předchozí prohlášení summitu NATO, zastupovat ho bude jeho velvyslanec při NATO
Ukrajinský prezident Leonid Kučma požádal o vízum
Česká republika nabídne na summitu 14 příspěvků ke společné obraně, na př. vytvoření mobilní protichemické, protibiologické a protiradiační ochrany
Rada České televize neodvolala generálního ředitele Jiřího Balvína, z 13 přítomných hlasoval pro odvolání 9 a bylo třeba 10 hlasů
Podle posledních průzkumů STEM v preferencích vede ODS před ČSSD, Unie se propadla na 3,7%
Metro v Praze, linka C, jezdí už po celé trase
V pražském hotelu Olympik se z podnětu KSČM pořádá mezinárodní konference k aktuálním otázkám architektury evropské bezpečnosti s cílem aktivizovat mírové hnutí na evropském kontinentě. Účastní se celkem 33 komunistických evropských stran a Evropské mírové hnutí.
Počasí Praha: Zima, mrholivo, podzim se vrátil
Brno: propršel skoro celý den
Lubomír Střítecký

pokračování na str. 2

Slovo vydavatele:

Velectění předplatitele těchto novin. Jak sami víte, noviny rozesíláme každou středu ráno, a to hlavně proto, že musíme noviny naskládat do obálek, což vezme bratru kolem čtyř až pěti hodin čistého času. Kdyby nám mohl někdo pomoci dávat noviny do obálek, mohli bychom je posílat už v úterý, ba někdy i v pondělí večer.
Noviny jsou placené celé z předplatného, což zahrnuje tisk novin, poštovné včetně obálky a inkoust do tiskárny. Internet, benzín, telefonování klubům a příspěvatelům kolem celé Austrálie jde už z naší kapsy. Inzeráty zde většinou nejsou (pokud pomineme tak zvané žluté stránky na straně osm), neboť nejen, že zabírají místo, ale pro krajanské noviny se těžko hledají inzerenti. Naše noviny přes to, že jsou čteny snad ve více než dvou tisících českých a slovenských rodinách, jsou novinami putovními, které se půjčují a kolují. Dostali jsme i dopis, ve kterém nám čtenář psal, že pokud budeme psát špatně o tom či o tom, že se rozzlobí a přestane si noviny půjčovat. Jiný čtenář nám s hrдостí napsal, jak „Noviny“ nezahazuje, ale posílá dál, a že i jeho přátelé je po přečtení posílají dál a noviny vlastně tak obejdou celou Austrálii. Když jsme začínali, bláhově jsme se domnívali, že nám pomůžou české a slovenské kluby, a že časem získáme snad kolem 1200 odběratelů. V dnešní době máme lehce přes čtvrtinu tohoto počtu. (Jedna s významných melbournských slovenských funkcionářek se na nás ještě před rokem velice rozzlobila, že si dovolujeme v novinách psát slovensky). Pro vaši informaci, v Jižní Austrálii máme dvanáct odběratelů, na Tasmánii dva a v Západní Austrálii devět. Ve Viktorii, kde jsou tisíce Čechů a Slováků, máme čtyřicet devět odběratelů. Též dáváme na vědomost, že jakékoli upomínání předplatitelů musíme platit z vlastní kapsy. Pokud nepošlete předplatné,

tak většinou ještě pošleme dvojce či troje noviny, na kterých je napsáno, že vaše předplatné nedošlo, a konec. Pokud vaše předplatné ještě dojde, tak jej počítáme nikoli od doby kdy došlo, ale odečteme ty dvě či tři čísla, která jsme vám poslali zdarma. Piši to proto, že čtenář, který si předplatil noviny na půl roku v prosinci 2001 a pak po telefonickém rozhovoru nám slíbil dát další půlroční předplatné osobně v září 2002 (což udělal), se cítil roztrpčen když zjistil, že mu předplatné končí už letos a ne až koncem ledna, jak si vypočítal, a proto se rozhodl noviny již neodebírat. Finanční problémy nám nastanou, když musíme obnovovat počítač či program. Jak víte, před rokem se nám rozsypala obrazovka (čili monitor). Zde musím, jak se říká, se s uctivostí sklonit před jediným našim čtenářem z města Canberry, který jediný hned zatelefonoval a obrazovku nám zakoupil.
Teď bychom potřebovali tak zvaný scanner, který je schopen skanovat i negativy a diapozitivy...pomůže někdo?
Na jedné straně jsou ti jiní, ti bohatší, které když jsem poprosil o malý příspěvek, třeba i ve formě reklamy, kterou by si mohli odečíst z daní, se omluvili, ba dokonce jako pan.... .., který se jen rozesmál a řekl: „Tak nastavte ruce a já se vám do nich vy...u“, a dělal, že si stahuje kalhoty. Na straně druhé jsou důchodci, kteří pošlou místo 30 dolarů na půl roku 35 s dopisem, že jsou rádi, že mohou poslat něco navíc. Máme i čtenáře, který pravidelně posílá „tuplované“ předplatné.
Nekritizují naši krajanskou komunitu, je to všude kolem nás, i Rotary a Lion kluby jsou už kluby penzistů. Mladí lidé ztratili hodnoty a nikdo se jim je ani v rámci „politické korektnosti“ nesnaží vštípit. Ano, na obálce je vždy napsáno kolik čísel ještě obdržíte.
.

Musíme si pomáhat.

Unie socialistických republik

Tisková konference Vladimíra Bukovského v Zemské kanceláři Hnutí za jednomandátové volební okrsky, Wrocław, 30. dubna 2002.

Přeložil Vladimír Petrílák, Krakov

Foto: Josef Bilek

Vladimír Bukovskij je jeden z nejznámějších sovětských dizidentů. Pro fotokopírování zakázané literatury a demonstrace na Puškinově náměstí byl Bukovskij dvakrát internován na psychiatrické klinice. Prožil 3 roky v gulagu a v roce 1971 byl odsouzen k 7 letům vězení

a 5 letům vyhnanství pro sbírání dokumentů o zneužívání psychiatrie. V roce 1976 byl vyměněn za chilského komunistu Luise Corvalana. Dnes žije v anglickém univerzitním městě Cambridge, kde se intenzivně věnuje přednáškové a publikační činnosti. (JB)

Jak došlo k této vaší návštěvě Polska, Wroclawi?

Byl jsem pozván na konferenci v sejmu, týkající se vstupu Polska do Evropské unie, kterou organizoval Antoni Macierewicz a jeho straniční přátelé. Byl jsem tehdy zrovna v Praze, a jelikož Polsko bylo vždy mému srdci blízké, rozhodl jsem se na poslední chvíli přijet. A tu se objevil prof. Przystawa a pozval mne do Vratislavi. Rozhodl jsem se přijet, pokud to v něčem může být užitečné.

Již dlouho znám činnost profesora Przystawy v Hnutí za jednomandátové volební okrsky. Souhlasím s jeho záměry a velmi je podporuji. Bydlím ve Velké Británii, v zemi, kde takový volební systém platí. Dost také jezdím po světě a pozoruji fungování různých systémů. Vidím, kterak státy, které si volí svou reprezentaci v proporčním systému, tím ztrácejí a prohrávají.

Často bývám v Itálii, kde se už dávno přátelím se Silvio Berlusconim, ještě od dob, kdy on se nehodlal zabývat politikou a pracoval ve stavebnictví. Italové již po léta diskutovali o volebním systému, protože proporční systém udělal z Itálie neřiditelný stát, v němž takřka padesát let vládl chaos. Během 57 let od druhé světové války se vlády v Itálii měnily přinejmenším šedesátkrát. Takový způsob fungování oslabuje stát, lidé jsou zklamáni demokracií, protože ta v takovém volebním systému nefunguje. V Itálii to nakonec vypadalo tak, že země si žila svým životem a vláda zase svým.

Často také jezdím do Izraele, kde se setkávám s přáteli, se kterými jsem seděl v lágrech, vězeních. Hovořím s mnoha izraelskými politiky, kteří chápou a vysvětlují, že proporční systém se vůbec nehodí pro Izrael, není vhodný pro situaci v zemi. Pro Izrael je otázka volebního systému mnohem důležitější než pro Itálii, protože život a fungování státu nacházejícího se na okraji války v proporčním systému, v systému koaličních vlád, je prostě šílenstvím.

Když se v 1991. roce měnila vláda v Rusku a rozpadal se Sovětský svaz disputovalo se o volbě volebního systému. Tehdy jsem často vystupoval v televizi i v rádiu a říkal jsem, že proporční systém ne- ní pro Rusko vhodný. Proporční systém se hodí pro státy, které nepotřebují vládu, v nichž je systém na tolik stabilní a vyspělý, že se ta země řídí sama. Zeptáte-li se např. průměrného Holanďana, kdo je nyní premiérem, nebude to vědět – není to důležité. Avšak pro zemi nacházející se v krizi, jejíž vláda musí rozhodovat v životně důležitých záležitostech, je proporční systém krajně nevhodný. Je to, jakoby někdo skákal do vody se svázanýma rukama a nohama.

V čem podle vás spočívá podobnost Sovětského svazu a Evropské unie?

Složitější je ukázat na rozdíly. Čím byl Sovětský svaz? Byl to svaz socialistických

republik. Před několika lety, když vznikla Evropská unie, nebyla ničím jiným nežli svazem socialistických republik. Nyní, po volbách v Rakousku nebo v Itálii se to trochu změnilo, ale ještě před několika lety vznikl svaz socialistických republik.

Jak vypadalo vládnutí v Sovětském svazu? Vládla skupina 15 lidí, které nikdo nevolil, kteří nenesli před nikým žádnou odpovědnost a které nikdo nemohl odvolat. A jak vypadá vládnutí v Evropské unii? Skupina 25 lidí, která nikým není volena, před nikým nenese odpovědnost a které nelze odvolat, vládne.

V Sovětském svazu existoval princip omezené suverenity, týkající se republik patřících do sféry vlivu Sovětského svazu, jmenoval se Brežněvova doktrína. Např. Československo se v roce 1968 rozhodlo, že zmodifikuje svou formu socialismu. Proto Brežněv a jiní intervenovali a zavedli vlastní modifikaci. Tentýž princip platí v Evropské unii. Pakliže si Rakousko zvolilo EU neakceptovaného politika, byl vyhlášen bojkot Rakouska. Když byl v Itálii zvolen premiér Berlusconi, čelní představitelé EU dlouze diskutovali, nežli došli k závěru, že přeci jen nevyhlásí bojkot Itálie. Příčina byla jednoduchá: Itálie je příliš velkou zemí, aby bylo možné ji bojkotovat.

V ústavě SSSR měla každá republika teoretické právo odloučit se od Svazu. To byla samozřejmě propaganda, žert. Neexistovala přece žádná procedura umožňující odstoupení. A nejmenší pokus zahájení diskuse o tomto byl považován za zradu, za záměr rozbití SSSR. V ústavě Evropské unie neexistuje žádný bod, který by dovoloval odstoupení. Nejen, že není žádná procedura, ale neexistuje ani právní podklad. Vstoupení do EU je považováno za neodvolatelné.

Jaká základní idea stála u zrodu SSSR? Byl to pokus spojení různých národností v jeden, nový, historický útvar – sovětský národ. V čem spočívá cíl EU? Jde v posledku o to, aby zmizely národnosti a vznikla nová jakost – evropská společnost.

Celá struktura moci EU přesně, precizně odráží mocenskou strukturu Sovětského svazu - to je gigantická byrokratická mašinerie, kterou nikdo není schopen kontrolovat. V SSSR existovalo státní plánování - Gosplan. Komise Gosplanu plánovala s pětiletým předstihem výrobu každého šroubku, každé drobnosti. Národohospodářský plán bral v potaz každý detail. Evropská byrokracie dělá vlastně totéž, formuluje standarty, podrobnosti veškeré lidské činnosti: velikostí rajčat, okurek počínaje a konče na výšce sloupů a šířce cest. Např. v Anglii nám bylo řečeno, že naše klobásy se již nesmí nazývat klobásami. Prostě nesmí a hotovo. Musíme změnit název. Vždyť to je absurdní.

Takových příkladů je nespočetně mnoho. Snad uvedu ještě jeden. V každé zemi existuje a rozvíjí se korupce. V “normální” zemi korupce prožívá mocenské struktury zdola nahoru, v socialistických zemích to bylo naopak, ze shora dolů. Korupce Evropské unie je typickou, modelovou socialistickou korupcí.

Dokončení na straně 6 .

Úterý 19. listopadu

Václav Havel se vyslovil proti členství Ruska v NATO, avšak podpořil další rozšíření aliance o státy jihovýchodní Evropy
Havel řekl, že neudělení víza Lukašenkovi je výraz nesouhlasu s autoritativním způsobem vlády, ne nedůvěry k Bělorusku
George Bush přiletěl do Prahy jako první státník na summit NATO, v 8.25 bude ČT vysílat přímý přenos ze setkání s Václavem Havlem
Od šesti večer bylo uzavřeno okolí Kongresového centra, Nuselský most bude uzavřen od čtvrtka od 5 ráno, uzavřen byl i Hrad
Alexandr Vondra oznámil, že vše je připraveno ke zdárnému průběhu summitu a že očekává, že "Pražané vše přijmou s úsměvem a rozvahou"
Během úterka došlo k dvěma pokusům narušit železniční dopravu a ministr Gross nařídil, aby v Praze a okolí vlaky jezdily třicetikilometrovou rychlostí
Státní zástupce navrhuje dlouholetý žalář bývalému generálnímu řediteli plzeňské Škody Lubomíru Soudkovi, kterého viní, že způsobil podniku škodu 200 milionů korun
Elektrárna v Opatovicích opravila už první kotel teplárny, druhý ze šesti zničených by měl začít pracovat ve středu

Středa 20. listopadu

V Praze byl ve středu večer zahájen summit NATO
Vladimír Špidla navrhl, že by v České republice vzniklo velitelství NATO pro zápas proti zbraním hromadného ničení
Vladimír Špidla hovořil s Bushem o možnosti, že se přestěhuje na nějaké vhodnější místo rozhlasová stanice Svobodná Evropa
Václav Havel podpořil projekt vojenského angažmá v Iráku, pokud se Hussajn nepodřídí rezoluci OSN, poté co se setkal s Georgem Bushem, podpořil i rozšíření NATO, ale ne o Rusko
Místopředseda ODS Petr Nečas je čtvrtý politik, který oznámil kandidaturu na post předsedy strany (Jan Zahradil, Mírek Topolánek, Miroslava Němcová
Anarchisté museli vyklidit svoje centrum v Holešovicích
Odpoledne demonstrovali komunisté na Staroměstském náměstí a před Úřadem vlády, anarchisté tropili hluk před Obecním domem, kde se konala večere účastníků summitu NATO
V důsledku pondělního pokusu o sabotáž železnice jezdí přes Prahu vlaky pomaleji a mají zpoždění
Česká republika už odmítla 272 cizinců, mj. dva Němce vyzbrojené kulovými a brokovými náboji
Na příjezdových silnicích před Prahou policie namátkově kontroluje automobily
ODS podepsala s ČSSD koaliční smlouvu o vládě na pražské radnici
Společnost kabelové televize UPC od Nového roku zdraží
Soud upustil od stíhání Lubomíra Soudka, někdejšího pána plzeňské Škody

Čtvrtek 21. listopadu

Na summitu NATO bylo oznámeno, že 7 dalších států bylo přizváno do aliance, jde o Estonsko, Lotyšsko, Litvu, Slovensko, Slovinsko, Bulharsko a Rumunsko
Skončila éra dělení zemí do sfér vlivu, poukázal Václav Havel ve svém projevu
NATO podpořilo rezoluci RB OSN k Iráku, ale nezavázalo se k vojenské akci jako celek
Aliance vytvoří síly rychlé reakce, ČR přispěje třemi útvary
Protestní akce v Praze proběhly v klidu a bez násilností
Bezpečnostní síly zadržely na hranicích 320 osob v souvislosti se zasedáním NATO
Úřady oznámily, že vojenské letouny USA přiměly k přistání letadlo na jehož palubě cestoval kazašský ministr obrany, letoun neměl povolení
Ukrajinský prezident Kučma přiletěl do Prahy a projevil zájem o účast na zasedání,a ačkoli nebyl pozván
Prezident USA Bush se sešel s německým kancléřem Schroederem

Pátek 22. listopadu

Závěr dnešní tiskové konference generálního tajemníka NATO
George Robertsona narušili dva muži, kteří směrem ke generálnímu tajemníkovi hodili zřejmě rajče.
Dva cizince, kteří dnes v Kongresovém centru zaútočili rajčaty na generálního tajemníka Severoatlantické aliance George Robertsona, obvinil policejní rada z výtržnictví.
Autobus s osobním vlakem se dnes srazil na železničním přejezdu mezi obcemi Náměšť a Senice na Olomoucku. Při nehodě bylo zraněno 29 cestujících, z toho sedm těžce.
Americký prezident George Bush před dnešním odletem z Prahy poděkoval českým policistům za jejich práci během summitu NATO.
Bez jakýchkoliv incidentů skončila dnes před 16:00 protestní akce asi 150 levicových aktivistů na pražském náměstí Míru.
Před omezeními, která provázejí zasedání NATO v Praze, ujelo mimo hlavní město 150 až 200 tisíc Pražanů.
Švédsko nepotěšilo rozhodnutí české vlády zrušit nákup nadzvukových stíhaček z britsko-švédské produkce, ale má stále zájem v tendru na supersoniky pokračovat.

Víkend 23. – 24. listopadu

Opavská odbočka ODS bude navrhopvat Mirka Topolánka jako dalšího kandidáta na post předsedy strany
Stanislav Gross oznámil, že v celé republice během minulého týdne mírně klesla kriminalita
Podle průzkumu veřejného mínění 70% Pražanů prohlašuje, že jim nevadila opatření v souvislosti se summitem NATO, celostátně 61% občanů schvaluje naše členství v alianci

NOVINY - Stručné Zprávy – sestavené panem Ondřejem Astonem Neffem

Premiér Vladimír Špidla v sobotu podpořil plán společné obrany vzdušného prostoru ČR a SR plus Polska a Maďarska
V Písku budou 14 dní opravovat starý kamenný most
Česká republika se připojila k internetovému obchodu i90.com, dají se tam koupit CD a DVD disky
Pavel Rychetský kritizoval liknavou práci soudů
Místopředseda ODS oznámil v sobotu, že se bude znovu o tuto funkci ucházet na nadcházejícím kongresu
Podle předběžného účtování stál summit NATO 800 miliónů korun
U Chrastavy na Liberecku se nabouralo na náledí několik aut a jeden člověk zahynul
Novinářka Petra Procházková dostala prestižní Občanskou cenu Hanno Ellenbogenové

Pondělí 25. listopadu

Ministerstvo zahraničí uvítalo výsledky rakouských parlamentních voleb, ve kterých zvítězili lidovci a prohráli Heiderovi nacionalisté
Jan Ruml se v pondělí sešel s Berndem Posseltem, šéfem Sudetoněmeckého krajanského sdružení a po schůzce se zmínil, by Česká republika mohla učinit usmířovací gesto na úrovni prohlášení vlády
Ministr obrany Jaroslav Tvrdík prohlásil prostřednictvím deníku Právo, že podle jeho přesvědčení teroristé dříve či později napadnou i naši zemi
Výkonná rada ODS vyzvala místní sdružení strany, aby rozvázala doposud navázaná spojení s KSČM na komunální úrovni
Vláda rozhodla o nové soutěži na privatizaci petrochemického holdingu Unipetrol
Středočeský krajský soud odložil rozsudek ve věci zavinění smrti pětileté Terezy Čermákové, před soudem stojí její matka Helena Čermáková
Na Moravě, Slezsku a na Vrchovině v noci na pondělí foukal vítr na úrovni vichřice

Úterý 26. listopadu

Václav Havel poděkoval policii za zajištění bezpečnosti summitu NATO 48 hodin poté, co označil bezpečnostní opatření za přehnaná
Prvotní kritika ho údajně mrzí, ale nechce se k ní vracet
Tým vyjednavaců ODS hledá podporu mezi poslanci kvůli zvolení Václava Klause prezidentem, vede o Miroslav Beneš
Edvard Outrata byl zvolen předsedou senátorského klubu KOD, který vznikl na základech unionistů a ODA
V Praze se objevily falešné 5000 korunové bankovky
Dnes bude na Staroměstské radnici otevřena výstava Czech Press Photo
Vlaky mezi Kralupy a Ústím budou moci jezdit až 160 km/hod

Středa 27. listopadu

Sněmovna odmítla oba návrhy na zákon o přímé volby prezidenta, jeden dvoukolový, druhý jednokolový, proti volbě hlasovali komunisté a část sociálních demokratů - prezidenta budou 15. ledna volit poslanci a senátoři
Rada české televize odvolala generálního ředitele ČT Jiřího Balvína, důvodem je nepřehledné hospodaření
Jiří Balvín označil toto zdůvodnění za směšné
Generál Pavel Štefka se stane od 1. prosince náčelníkem generálního štábu, důraz klade na reformu ozbrojených sil
Privatizaci Telecomu nelze dokončit, státní kasa nedostane 56 miliard, důvodem jsou neshody minoritního vlastníka
Generální ředitel Telecomu byl odvolán z funkce
Ústavní soud zrušil část zákona o církvích, podle níž se podniky zřizované církvemi měly řídit stejnými předpisy, jako jakými se řídí všechny ostatní podniky
Vláda si vypůjčí od Evropské investiční banky 102 miliard na odstraňování následků povodně, z peněz se bude mj. opravovat pražské metro

Čtvrtek 28. listopadu

Jiří Balvín předal svoji kancelář prozatímnímu řediteli ČT Petru Klimešovi
Pavel Bém (ODS) se stal novým pražským premiérem, ze 70 dostal v zastupitelstvu 38 hlasů
Primátor Pavel Bém nebude kandidovat na místo předsedy ODS, ale chce usilovat o místo ve vedení strany
Policie požádala senát o vydání senátora Vladimíra Železného k trestnímu stíhání kvůli poškozování věřitele , společnosti CME
Václav Klaus je prvním oficiálním kandidátem na prezidentský úřad, jeho nominace bude posouzena a potvrzena v úterý
Markéta Othová dostala cenu Jindřicha Chalupeckého pro mladé výtvarníky za fotografický seriál o rituálech všedního života
Václav Havel navštívil senát, aby se rozloučil se senátory, a prohlásil, že se senát osvědčil, neboť napravil řadu zákonů pokažených poslaneckou sněmovnou
Pražský městský soud zprostil obžaloby bývalého ministra kultury Kabáta, byl podezřelý z porušení povinnosti při správě cizího majetku, protože nechal kvůli České lotynce zastavit bance dvě vzácné historické budovy v Praze
Svědkové Jehovovi vysoudili kolem 120 tisíc na ministerstvu spravedlnosti kvůli tiskovinám zabaveným v roce 1986, které byly časem zničeny ve sklepích Městské prokuratury
Mecenáška Meda Mládková předala Praze další část kolekce děl Jiřího Koláře, jde o 236 prací
Ministerstvo zahraničí odsoudilo teroristické útoky v Keni
Národní banka hodlá zrušit desetníky a dvacetníky, měly by platit do května příštího roku

Pátek 29. listopadu

Neznámý pachatel, který poškodil železniční kolej na trati Praha-Kolín, ji podle mluvčího středočeské policie Pavla Truxy nepřežezal, ale navrtal.
Starosta Prahy 5 Milan Jančík (ODS) porazil v noci v centru Prahy svým automobilem strážníka a z místa nehody ujel. Strážník ho ale poznal.
Ministerstvo kultury hodlá připravit ústavní zákon o náboženské svobodě. Dílčí návrhy jeho znění chce předkládat veřejnosti k diskusi.
Sochař Pavel Opočenský půjde kvůli sexuálnímu zneužívání nezletilých dívek před soud. Žalobkyně dnes odeslala obžalobu.
Krizová situace některých nemocnic, kdy nemají na léky a mají dluhy, je podle občanských demokratů důsledkem populistické politiky ČSSD.
Policie dopadla čtveřici zlodějů, kteří v říjnu ukradli z Památníku Josefa Lady v Hrusicích v okrese Praha-východ osm obrazů malíře Lady.

Víkend 30. listopadu – 1. prosince

Miloš Zeman v neděli potvrdil, že nepůjde do prvního kola prezidentských voleb
Zeman se nezúčastní zasedání ústředního výboru ČSSD, na němž se bude rozhodovat o prezidentském kandidátovi a oznámil také, že odmítl Špidlovy návrhy, aby se už první volby zúčastnil
Pavel Rychetský řekl v televizi Prima, že reálnou šancí na zvolení prezidentem v prvním kole má Otakar Motejl
Náčelníkem generálního štábu se od neděle stal generál Pavel Štefka, oznámil při té příležitosti, že bude měnit mnoho vedoucích důstojníků
Poslanec Oldřich Vojíš (ODS) navrhuje, aby se počet členů Rady České televize rozšířil na padesát
Ministryně školství Petra Buzková oznámila, že AutoCont nebude státu účtovat penále za pozdržené platby za počítače v akci Internet do škol
Ministr obrany Jaroslav Tvrdík na slavnosti v Plzni děkoval vojákům sloužícím v zahraničních misích
Pražská organizace ODS bude podporovat Jana Zahradila při volbě předsedy strany
Jihočeská organizace ODS bude podporoval ve volbě do čela ODS Petra Nečase
V elektrárně v Temelíně byl plánovaně odstaven první jaderný blok
Primátor Pavel Bém rozsvítil na Staroměstském náměstí v Praze vánoční stromek
V sobotu se konala ve Slavkově rekonstrukce slavné Napoleonovy bitvy, zúčastnilo se jí 1300 bojovníků z 10 zemí
V neděli začal advent
Počasí Praha: Sobota pod mrakem, v neděli se to trochu vylepšilo

Roland Jacquard, poradce OSN o problémech terorismu, vedoucí World Terrorism Observatory v Paříži, autor knihy "Les testaments d’Al Qaida et de Ben Laden", (Testamenty al-Kajdy a bin Ládina) v pařížském magazínu Le Figaro již dříve publikoval stat' nazvanou "Pokračovatelé bin Ládina", v níž například píše:

Skrytá tvář al-Kajdá je složitá. O jejích skutečných vůdcích a inspirátorech se neví nic. Tito lidé, skrývající se ve stínu, jsou každý okamžik schopni vytvořit novou organizaci a novou postavu "bin Ládín". Tito inspirátoři jsou o to nebezpečnější, protože mohou manipulovat více než 30 000 kdykoli nasaditelnými teroristy, které od roku 1995 vyškolili v 50 táborech v Afghánistánu. Z příslušníků al-Kajdá však byla zabita nebo zajata sotva třetina. Ostatní jsou rozptýleni v šedesátce zemí, v nichž díky neobtěžujícímu společenskému systému mohou žít nesledováni v naprosté ilegalitě. ...

Ale co je nejvíc znepokojující, že většina příslušníků 55. brigády, tzv. arabské, složené z Čečenců, Bosňanů, bojovníků z Alžíru, Indonésie, Burmy a Kašmíru, už dávno nebyla v Afghánistánu. Dobře před dvěma roky je organizace infiltrovala do Evropy, Asie, Afriky, Libanonu a USA jako žadatele o azyl. A od té doby jsou už mnozí spícími agenty, čekajícími jako druhá či třetí armáda, jak řekl bin Ládín na jedné kazetě videa, "ztrestat nevěřící a pomstít mučedníky".

Roland Jacquard se po islámském teroristickém útoku v Moskvě vyjádřil, že centrum (World Terrorism Observatory) mělo informace o pohybu čečenských bojovníků a že se přes Turecko snaží dostat do Německa. "Nebylo přesně známo, plánují-li teroristické akce a bude-li tato akce propojená s Al Kaidou, objeví-li se v Německu nebo jinde v Evropě..." Dále Jacquard řekl: " V této době se zabývám otázkou, jestli se tito Čečenci nerozdělili na několik skupin. Jedna se dostala do Moskvy a druhá do Evropy..."

Každá minca má dve strany

Redakcia Nové Slovo

Tváre slovenskej delegácie na pražskom summite NATO hovorili o triumfe. Bez ohľadu na všetky hlasy o klesajúcej bezpečnostnej relevantnosti Severoatlantickej aliancie bol vstup Slovenska do nej primárne politickou otázkou. Z tohto pohľadu sa dá vnímať ako definitívny certifikát kultúrno-politickej orientácie krajiny na pozadí výsledkov studenej vojny. Naozaj je to tak. Nie sme tou „čiernou dierou v strede Európy“. Za izoláciu sme draho zaplatili. Okrem iného ostrou polarizáciou spoločnosti a s ňou spätou premenou diskusie na čierno-biele hodnotenia. Ak sa dobrovoľne vzdáme hlbšej analýzy, môžeme vstup do NATO považovať iba za nutné zlo. Či dokonca dúfať, že sa stane výrazom zahraničnopolitického sebavedomia našej krajiny, ktorá vstupuje ako plnoprávny partner do klubu tých, čo majú ambíciu rozhodovať o osude sveta. Každá minca má však dve strany. Zvykneme si konečne hovoriť aj o neprijemných súvislostiach. Akým smerom sa bude vyvíjať organizácia, do ktorej sme vstúpili?

Kam NATO bude smerovať v budúcnosti nie je, napriek rokovaniam v Prahe, vôbec jasné. Organizácia sama seba stavia do pozície ochrancu „všetkého, za čo sa oplatí žiť a umierať“ – slobody, demokracie, ľudských práv. Ide o klub, v ktorom majú demokratické štáty spolurozhodovacie právo. Môžu hodnotiť skutky ostatných. Nevšímajme si na chvíľu výhrady, ktoré k demokratickosti rozhodovania aliancie i jej členských štátov existujú. Aj tak sa nájdú kamienky, ktoré do takej starostlivo navrhutej mozaiky nezapadajú. Nedávna história irackej krízy ukazuje, že dohoda najsilnejších hráčov, v tomto prípade USA a Ruska, predstavuje iný koncept bezpečnosti. V očiach jej aktérov dôležitejší ako názor spojencov v aliancii. Nezmenilo sa teda NATO na rezervoár politickej podpory, z ktorého sa čerpá, pokiaľ je to možné, a na ktorý sa zabúda, keď je to potrebné?

Slovenská elita, zdá sa, svoju úlohu pochopila. Bezvýhradná podpora deklarácií vilniuskej skupiny, postoj „budeme s vami na veku vekov, v dobrom i zlom“, sa líši od rezervovanejšieho postoja ostatných členov V 4. Musia mať vždy najviac kričať? Nemusia. Naozaj nám nejde o nariekanie nad stratou svojbytnosti z pozícií nacionalizmu. Obávame sa však, že ďalšia kľúčová téma, týkajúca sa nás všetkých, sa ocitla mimo diskusie.

Praha odhalila aj ďalší rozmer vývoja spoločenského prostredia. Napriek všetkým pokusom o diskreditáciu protestov, o zaradenie ich účastníkov do škatuliek evokujúcich negatívne asociácie, rastie priepasť medzi časťou verejnej mienky a technokratickým rozhodovaním vyvolených. Tisícky mužov, najmodernejšia technika, ktoré mali chrániť mocných, čo hovorili o vojne, aby vraj udržali mier, sú toho názorovým príkladom. Nemožno sa pritom stotožniť s názorom, že pri niektorých otázkach treba skrátka počúvať odborníkov. Ak v rozhodovaní o takých zásadných otázkach, ako je vojna a mier, politika vezme hlas ulici, stane sa ešte chladnejšou, neľudskejšou. Verejnosť musí zostať komentátorom veľkých politických rozhodnutí. Aj o tom bol pražský summit NATO.

Mládeži neprístupné?!

Ako sa kategorizujú filmy do našich kín SLOVENSKO - Koľko erotiky a brutality unesú filmové plátna? Kedy je film mládeži neprístupný a čo si pod týmto označením máme predstaviť? Kontroluje dnes ešte niekto pri vstupe do kina občianske preukazy, alebo si hocikto chodí na hocičo?

V Amerike, odkiaľ k nám väčšina filmov prichádza, určuje neprístupnosť špeciálna komisia. U nás je toto rozhodnutie na distribútorovi. Aké sú kritériá? "Snažíme sa, aby boli neprístupné veci, ktoré sú pre deti nepochopiteľné, alebo sú príliš hororovité," hovorí Michal Drobny z distribučnej spoločnosti Continental Film. Pri rozhodovaní prihliadajú na odporúčenie zahraničných partnerov, ale film si vždy pozrú aj na vlastné oči. "Každý z nás má deti rôznych vekových kategórií, takže zhruba vieme posúdiť, čo by vidieť nemali." "V rôznych krajinách funguje rôzne stupňovanie," vysvetľuje Dagmar Krepopová z Interzonu. "Američania dajú do kategórie prístupné od 12 rokov filmy, ktoré sú plné krvi a brutality, ale len čo sa tam objaví náznak sexu, tak je to hneď neprístupné od 18 rokov. V Európe, napríklad vo Francúzsku, je to skôr naopak, erotika neprekáža, násilie áno."

Filmy sa na Slovensku uvádzajú ako prístupné od 12 alebo neprístupné od 15 a 18 rokov. Je tu však háčik. Kategória prístupné od 12 sa stala súčasťou stratégie distribútorov. Podľa jazykového zákona musia byť totiž filmy pre deti nadabované do slovenčiny. Ale ak distribútor nemá peniaze, aby zabezpečil dabing a chce film uvádzať napríklad s českými titulkami, je nútený ho označiť MP 12.

Kontrola a výber predstavenia však zostáva na rodičoch. Ak sa niekto rozhodne dieťa zobrať napríklad na Červeného draka (pokračovanie Mlčania jahniat), ako sa to nedávno v niekoľkých prípadoch stalo v bratislavskom kine Palace v Auparku, nik im v tom nezabráni. Monika Huljaková,

SR má viacero

pripomienok ku krajanskému zákonu

Pripomienky Slovenska ku krajanskému zákonu

Dňa 20. novembra 2002 slovenská strana oficiálne dostala návrh novely Zákona o Maďaroch žijúcich v susedných krajinách. Hoci do návrhu novely boli zahrnuté niektoré pripomienky vyjadrené slovenskou stranou, základné nedostatky zákona - exteritorialita a diskriminácia -

odstránené neboli.

1. Všetky neprípustné prvky exteritoriality by mali byť, v súlade s medzinárodným právom, zo zákona vylúčené a zákon by sa mal obmedziť na poskytovanie výhod a podpôr na území maďarského štátu. Zákon totiž obsahuje i naďalej ustanovenia o výhodách a podporách poskytovaných "v mieste bydliska v susedných štátoch".

2. Výhody a podpory by mali byť poskytované na základe predchádzajúceho súhlasu príslušného štátu (nie formou súhlasu s jednostranným legislatívnym aktom cudzieho štátu, ale formou regulárnej bilaterálnej dohody v legitímnom rámci základnej zmluvy), mali by sa týkať výlučne kultúrnej a jazykovej oblasti (a nie aj ekonomickej, ako je to v návrhu novely zákona) a mali by byť poskytované na nediskriminačnom základe.

3. Diplomatické misie Maďarskej republiky by mali žiadať informácie týkajúce sa etnického pôvodu žiadateľa o preukaz od príslušných organizácií maďarskej menšiny len výnimočne, t. j. po vyčerpaní všetkých dostupných prostriedkov získania príslušného "podporného" dokumentu.

4. Diplomatické misie MR by nemali akceptovať akúkoľvek aktivitu reprezentatívnej menšinovej organizácie z príslušného štátu zameranú na "uľahčovanie predkladania žiadostí o maďarský preukaz".

5. MZV MR by nemalo, ak to predpokladá novela zákona, vytvoriť zoznam organizácií oprávnených na zapojenie do procedúry vydávania preukazov a ani procedurálne pravidlá týkajúce sa spolupráce medzi MZV MR a týmito organizáciami.

6. Forma a obsah preukazu by mali byť také, aby nedošlo k zámene tohto dokumentu s identifikačným dokumentom: mal by obsahovať len prísne nevyhnutné osobné údaje, napríklad meno a priezvisko, štátna príslušnosť, miesto pobytu, podpis, dátum vydania a obdobie platnosti, informácia o skutočnosti, že by nemal byť považovaný za osobný identifikačný preukaz alebo cestovný dokument.

7. Dôležité je tiež uviesť v novele zákona, že preukaz smie byť používaný len na území Maďarskej republiky s cieľom obdržať výhody ustanovené zákonom.

8. Rodinní príslušníci nemaďarského pôvodu by nemali byť zahrnutí do pôsobnosti zákona a nemali by im byť poskytované preukazy.

9. Finančné podpory - vo forme technickej pomoci - by mali byť poskytované len vzdelávacím inštitúciám vyučujúcim v maďarskom jazyku na základe súhlasu domovského štátu (pozri bod 2), a nie jednotlivcom.

10. Výhody na cestovnom - ako socio-ekonomické možnosti - by mali byť poskytované len ak explicitne súvisia s kultúrnymi cieľmi vyjadrenými v texte zákona.

11. Rozvoj agroturistiky a znevýhodnených oblastí by nemal byť pokrytý týmto zákonom, pretože ide o oblasť nesúvisiacu s podporou kultúrnej identity.

12. Organizácie pôsobiace v cudzine môžu dostať pomoc od maďarského štátu len ak tieto organizácie podporujú vzájomné porozumenie a medzikultúrny dialóg v súlade s právnym poriadkom domovského štátu.

13. Výhody a podpory pre študentov a školenie maďarských pedagógov v cudzine by mali byť striktné poskytované len keď sa štúdium a vyučovanie vzťahuje na podporu maďarského jazyka a kultúry, na nediskriminačnom základe, bez ohľadu na etnický pôvod.

14. Je treba mať na mysli nevyhnutnosť používania vhodnej terminológie, uznanej v medzinárodnom práve, aby sme sa vyhli nejasnostiam, pokiaľ ide o používanie určitých slov. Formulácia "maďarský národ ako celok" posudzovaná v súvislosti s rozsahom zákona, ktorý je obmedzený len na Maďarov žijúcich v susedných krajinách - vyvoláva znepokojenie a mala by byť náležite novelizovaná. Taktiež sa zdá vhodnejšie používať výraz "maďarská menšina" namiesto "maďarské národné spoločenstvo".

15. Zákon by nemal prirovnávať etnických Maďarov v susedných krajinách k občanom Maďarskej republiky, ako je to v prípade niektorých paragrafov.

Slovensku nevyhovuje ani upravený krajanský zákon

Slovensko je aj po prípadnej novele krajanského zákona v podobe, ako ho dostalo, principiálne a zásadne proti tomuto zákonu. Maďarsku odovzdalo konkrétne výhrady k jednotlivým statiam zákona. Oznamil to v utorok v Budapešti predseda slovenskej vlády Mikuláš Dzurinda, ktorý o pripravovanej úprave Zákona o Maďaroch žijúcich v susedných krajinách rokoval s maďarským premiérom Péterom Medgyessym.

Maďarský premiér na tlačovej besede priznal, že vo veci aplikácie krajanského zákona na Slovensku sa stanoviská nezbližili. Zdôraznil pritom, že sa krajanského zákona nevie vzdať a jeho úpravu určite predložia maďarskému parlamentu.

Medgyessy zablahoželal slovenskému premiérovi k pozvánke do Severoatlantickej aliancie a podčiarkol, že aj keď v tejto veci nedošlo k dohode, Maďarsko má záujem na tom, aby spolupráca Slovenska a Maďarska bola naďalej dobrá.

Šéf slovenského kabinetu o výhradách k zákonu povedal, že táto právna norma aj v upravenej podobe narúša zvrchovanosť a suverenitu krajiny a diskriminuje jej občanov na etnickom princípe. Podporu národnostných menšín v zachovaní ich identity, jazyka a kultúry si Dzurinda vie predstaviť v rámci základnej slovensko-maďarskej zmluvy.

Podľa slovenského premiéra je možné zvyšovať podporu vzdelávania a kultúry menšín, ak o to je záujem, ale to vie prijať iba vo forme podpory inštitúcií. Za dobrý nástroj zlepšenia situácie menšín označil 12 fungujúcich slovensko-maďarských zmiešaných komisií.

"Sme pripravení rokovať s Maďarskou stranou o akejkolvek praktickej otázke, vychádzajúc zo slovensko-maďarskej základnej zmluvy", dodal premiér. Dzurinda pripomenul, že Slovensko zabráni uplatneniu diskriminatívneho a suverenitu porušujúceho krajanského zákona. O spôsobe takého kroku rozhodne slovenská vláda a slovenský parlament.

Maďarský premiér povedal, že rešpektuje postoj svojho kolegu, ale v tejto otázke nevedia ďalej pokročiť. Ako dodal, budú hľadať spôsob naplnenia pôvodného zámeru krajanského zákona. Vyjadril radosť nad tým, že slovenský premiér je otvorený rokovať v prípade potreby o väčšej kultúrnej podpore a podpore vzdelávania v zvlášť inej forme. To však nenahradí uplatnenie krajanského zákona. Podľa Medgyessyho potešia všetky kroky, ktoré otvoria možnosti Maďarom žijúcim v zahraničí.

Maďarský premiér po rozhovore so slovenským a rumunským premiérom navrhne zvoliť Stálu maďarskú konferenciu (MÁÉRT), ktorú bude informovať o výsledkoch týchto rokovaní. Rumunského premiéra Adriana Nastaseho, s ktorým konzultoval o krajanskom zákone aj premiér Dzurinda, prijme Medgyessy v piatok tento týždeň.

Dzurinda: Návrh novely maďarského krajanského zákona je neprijateľný

Návrh novely Zákona o Maďaroch žijúcich v susedných štátoch je pre Slovensko "zásadne a principiálne neprijateľný". Premiér Mikuláš Dzurinda v stredu vyhlásil, že v návrhu úpravy zákona sa naďalej nachádzajú pasáže, ktorých aplikácia by viedla k exteritoriálnym účinkom a diskriminácii občanov na etnickom princípe.

Návrh novely, ktorým sa má v najbližšom čase zaoberať maďarská vláda obsahuje 15 ustanovení, ku ktorým má slovenská strana zásadné výhrady. Ako príklad Dzurinda uviedol paragraf 2, ods. 1, ktorý hovorí, že osoby spadajúce pod tento zákon, môžu využívať výhody na území Maďarskej republiky a na území susedných štátov. "Občania SR nemôžu požadovať zvýhodnenia v SR na základe preukazu, ktorý vystaví cudzí štát," konštatoval Dzurinda, ktorý o týchto otázkach rokoval v utorok v Budapešti s maďarským premiérom Péterom Medgyessym.

V prípade schválenia novely zákona v súčasnej podobe požiada Dzurinda príslušného ministra o vypracovanie stanoviska SR k novele. Slovenská vláda je pripravená zabrániť exteritoriálnym účinkom zákona aj diskriminácii "vnútornými opatreniami". Premiér nekonkretizoval o aké opatrenia pôjde.

Dzurinda odmietol názor, že by zákon predstavoval spoločný problém oboch krajín. "Opraviť zákon tak, aby SR proti nemu nemala námietky je úlohou vlády MR, nie vlády SR," zdôraznil premiér. Podotkol, že SR má záujem riešiť partikulárne otázky, napríklad podporu vzdelávania v menšinovom jazyku, ale nie na báze krajanského zákona, ale základnej slovensko-maďarskej zmluvy z roku 1995 a prostredníctvom zmiešaných slovensko-maďarských komisií.

Dzurinda v tejto súvislosti ocenil pôsobenie Strany maďarskej koalície, ktorá iniciovala kompromisný návrh vyplácania finančnej podpory na vzdelávanie nie priamo rodičom detí, ktoré sa učia menšinový jazyk, ale príslušným inštitúciám. Premiér však upozornil, že hoci v tejto záležitosti našiel s lídrom SMK Bélom Bugárom kompromis, neexistovala dohoda o celom zákone. Vícepremiér a podpredseda SMK Pál Csáky v utorok vyhlásil, že podľa jeho informácií európske inštitúcie súhlasia s návrhom novely. "Opak je pravdou. Myslím si, že tento zákon MR robí starosti aj medzinárodným inštitúciám," poznamenal Dzurinda.

Copyright © 2002 TASR Pravda

O původu a rodině V.I.Lenina

Josef Lovell NSW

Z oficiálních pramenů vydávaných v bývalém SSSR se o Leninově (L.) původu mnoho nedovíte. Vždy se pouze zdůrazňovala jeho blízkost k proletariátu a dále, že vůdce ruské revoluce byl samozřejmě Rus. Dokumenty a historické práce publikované převážně v nedávných letech, dokazují něco jiného:

Leninův dědeček z matčiny strany, zámožný lékař, se narodil jako Moíše Srul (= Izrael v jidiš) Blank. Byl synem obchodníka hebrejského vyznání, Moíše Istkoviče Blanka (pradědeček L.), jehož rodina zřejmě přišla na Rus z Rakouska. Žena Moíše I. Blanka, prababička L., byla Švédka. Po pokřtění L. dědečka, původní hebrejské jméno Moíše Srul bylo zaměněno za Alexandr Dimitrijevič. Tento Dr Alexandr Dimitrijevič (kdysi Moíše Srul) Blank se oženil s Němkou Annou Groshopfovou (babička L.) z bohaté povolžské německé rodiny. V rozvětvené německé části této rodiny byla řada známých jedinců; na př. archeolog a vychovatel císaře Bedřicha III. Ernst Curtius a prý též Hitlerův polní maršal Walter Model. Leninova německá babička, luteránka, mluvila převážně německy. Ruský se nenaučila. Dr Blank, Leninův dědeček, zakončil úspěšnou zdravotnickou karieru hodností státního rady a byl registrován v seznamu povolžské nobility v Kazani. Zde si zakoupil venkovské panství Kokuškino, ke kterému patřila též řada nevolníků. Tento fakt byl v SSSR velice přísně tajen. Blankovi měli pět dcer, včetně Marie, budoucí Leninovy matky. Dostalo se jim kvalitního vzdělání v německé dobové kulturní tradici. Leninova matka mluvila a zpívala německy, francouzsky, ruský, anglicky a po mnoho let dobře spravovala majetek a rodinné investice.

Dědeček z otcovy strany, Nikolaj Uljanov, byl krejčím v městě Astrachaň, v deltě řeky Volhy. Oženil se s Annou Smirnovovou kalmýcko-mongolského původu. Určité fysiognomické asijské rysy L. podědil zřejmě po této babičce. Měli pět dětí, včetně Iljy, Leninova otce. Po smrti Nikolaje Uljanova se o rodinu staral jeho svobodný bratr Vasilij, zámožný zástupce obchodního koncernu Bratři Sapožnikovy v Astrachani. Díky jeho finanční podpoře, Ilja vystudoval na universitě matematiku a fyziku.

Po svatbě s Marií Blankovou Uljanovi žili v povolží, v Simbirsku, kde L. otec působil jako středoškolský profesor. Simbirsk později bolševiky přejmenován na Uljanovsk a celé starobylé město bylo změněno na Leninův památník. V rámci této marxisticko - leninské "modernizace" kostely, včetně známé katedrály, zasvěcené památce padlých z r.1812 a chrámu, kde byl pokřtěn budoucí zakladatel a vůdce bolševiků a který Uljanovovi pravidelně navštěvovali, byly srovnány se zemí. Též hlavní hřbitov byl zcela splányrován. Ponechali tam, po odstranění kříže, pouze hrob Leninova otce. Manželství Uljanových bylo šťastné. Konzervativní Ilja Uljanov, obdivovatel cara Osvoboditele Alexandra II. (zrušil nevolnictví) byl pro své pedagogické schopnosti u svých nadřízených oblíben. Brzy jmenován inspektorem a později ředitelem všech škol v Simbirské provincii. Tato vysoká pozice státní služby odpovídala hodnosti brigádního generála. Ilja Uljanov se svou rodinou náležel do stavu dědičné nobility Simbirské gubernie (Carský edikt č.4566, 29.11.1886). Uljanovi udržovali velký dům se služebnictvem, žili si dobře. Mimo služební plat měli příjem z pronajímání nemovitostí a polí v Kokuškině. Byla to spořádaná, vzorná rodina. Všechnu péči soustředili na výchovu třech synů a třech dcer. Alexandr s nadáním pro přírodní vědy, studoval zoologii, Vladimír (Lenin) studoval práva, Dimitrij se stal očním lékařem. Všichni byli dobrými studenty. Vladimír (L.) byl specielně v oblibě u ředitele gymnasia v Simbirsku, Kerenského. Kerenského syn Alexandr Kerenský, Leninův mladší současník, bude jedním z vůdců únorové demokratické revoluce (1917), která svrhne cara a stane se hlavou prvé republikánské vlády v Rusku. Ředitel by asi svůj názor na Vladimíra I. Uljanova změnil, kdyby věděl, že právě tento jeho protégé, vládu jeho syna zlikviduje, bodáky rozežene parlament, popravou řady ministrů zahájí téměř nekonečnou řadu exekucí a mučení politických protivníků a že jeho syn Alexandr unikne Leninově pomstě jen šťastnou náhodou (*). Student gymnasia Vladimír I. Uljanov (L.) nebyl v oblibě u všech. Mnozí jeho kolegové nesnášeli vypjaté sebevědomí třídního primuse, které občas přecházelo v aroganci. Byl znám svou netolerancí. Věřil, že jen on má vždy pravdu, názory jiných nesnášel. Byl často ironický a až vulgárně hrubý. Přátelství nevyhledával a upřímných přátel neměl. Jinak nic nenasvědčovalo, že ve vzorné rodině konzervativního ředitele škol vyrůstají ne jeden, ale dva radikální revolucionáři. Starší syn, Alexandr, bude pro svou činnost v pověstné teroristické organizaci "Narodnaja Volja", pro prokázanou vedoucí úlohu v přípravě atentátu na cara Alexandra III. popraven. Byla mu nabídnuta carem milost, pokud o ni požádá. Hrdý 26 letý Alexandr Uljanov o milost nežádal. Revoluční víra jej stála život. Paní Uljanovová i po popravě syna, teroristy, dostávala plnou státní penzi a nadále žila v plném komfortu. Přežila Alexandra o mnoho let. Oba její synové Vladimír (L.) a Dimitrij mohli pokračovat v univerzitním studiu. Nejznámější

NOVINY

člen rodiny Uljanových, Vladimír Iljič Uljanov - Lenin zemře na mozkovou mrtvici ve věku 54 let (1924).

Na Leninův naprosto bezohledný revoluční fanatism, na jeho posedlost po absolutní moci, na systém prvé moderní policejní-teroristické diktatury, který on a jeho odchovanci vybudovali, doplatí a stále doplácí zničenými životy miliony lidí a to nejen v Rusku.

(*) Alexandr Kerenský přežil svého svého staršího spolužáka a smrtelného nepřítele o mnoho let. Zemřel v r.1970 v USA.

Vybrané prameny

(1)M.I.Uljanova : O V.I.Lenine i semje Uljanovych, Moskva,1988
(2)N.V.Valentinov : O predkach Lenina; Novyj žurnal, 63, 1961
(3)N.V.Valentinov : Ranije gody Lenina; Novyj žurnal, 40, 1955
(4)Pisma Vladimira I. Lenina k rodnym, Moskva, 1985
(6)Z.Mindubajev : Uljanovsk; Literaturnaja gazeta, 10.4.1991
(7)M.Geller : Lenin sivodnja; Ruskaja mysl, Paříž, 23.12.1991

Studie: Američané netuší, kde leží Irák

National Geographic zveřejnil výsledky průzkumu vědomostí 3250 mladých lidí z devíti zemí

LONDÝN 22. listopadu 2002 - NaTional Geographic zkoumal znalosti mladých lidí v oblasti geografie. Jen 17 procent mladých Američanů správně určilo, kde leží Afghánistán. Dvaacetyřicet procent jich nevědělo, že zde vládl Taliban.

Americká společnost National Geographic prováděla během letošního června a července průzkum, do něhož bylo zapojeno 3250 mladých lidí mezi osmnácti a čtyřiaadvaceti lety z devíti států. Cílem bylo zjistit jejich znalosti v oblasti geografie. Výsledky jsou v některých případech zarážející. I přesto, že v posledních měsících média vytrvale informují o připravovaném útoku na Irák, bylo schopno tuto zemi na slepé mapě správně vyznačit pouze 13 procent mladých Američanů. Jen 89 procent testovaných Američanů dokázalo správně lokalizovat svou vlastní zemi. Kupodivu ani Afghánistán jim příliš neříká. Na mapě ho našlo pouhých 17 procent, přičemž 42 procent nevědělo, že jde o zemi, kde vládl Taliban. S chatrnými znalostmi se však nepředvedli pouze Američané. Jedenasedmdesát nedávno dospělých Mexičanů nesprávně zodpovědělo otázku, které dva státy mají více než miliardu obyvatel. Více než polovina z nich také nevěděla, který region je největším vývozcem ropy, a třicet procent nebylo schopno určit, kde leží Rusko. Na rozdíl od Američanů však našlo vlastní zemi 97 procent mexických účastníků testu. Přesto dopadli Mexičané v průzkumu nejhůře.

Největší přehled mají Švédové
Výzkumníci zadali testovaným osobám 56 otázek. Výsledky byly hodnoceny podle systému obvyklého na amerických školách. Nejvíce vzdělanými se ukázali být Švédové. I když skončili nejlépe, nezískali nejlepší ohodnocení, protože nedosáhli minimálního počtu 42 bodů, potřebného pro známku "A". V průměru získali 40 bodů. O něco hůře si vedli Němci a Italové. Na čtvrtém místě skončili Francouzi, dále Japonci, Britové, Američané, Kanaďané a nakonec Mexičané. I když američti "reprezentanti" získali pro svou zemi pouze "děčko" a skončili třetí od konce, mají důvod k radosti. V obdobném průzkumu National Geographic v roce 1988 totiž skončili poslední.

Celkové výsledky zhodnotil ředitel společnosti National Geographic John Fahey jako neuspokojivé. "Když nejsou mladí lidé schopni najít určité místo na mapě a nejsou obeznámeni s tím, co se kolem nich děje, jak mohou chápat kulturní, ekonomické a další události, s nimiž jsou konfrontováni?" řekl Fahey.

Klára Tylová LN

Jak cenzuruje MF Dnes

Petr Štěpánek

Jestliže nepatříte do okruhu autorů názorově spřízněných s klikou rozhodujících redaktorů Mladé fronty Dnes, můžete si být téměř stoprocentně jisti, že, nabídnete-li těmto novinám svůj text, bude následovat tento vějíř možností:

- Nikdo vám ani neodpoví.
- Odpovědi vám, že děkují a zveřejní. Ale stejně nezveřejní.
- Odpovědi vám, že zveřejní, a pak se dlouho nic neděje. Budete-li to urgovat, dozvíte se, že mají plno, ať jste trpěliví. Po další urgencích se dozvíte, že váš článek už ztratil aktuálnost.
- Budete-li dostatečně neústupní, nakonec se váš článek v MFD možná objeví. Leč nikoli na prestižní názorové stránce sešitu A, kde vás předtím desetkrát napadli buď

samotní reaktori nebo jejich externí názorová spřízněnci, nýbrž v sešitu C či D kdesi za dopisy čtenářů.

5) Pocit dodatečného uspokojení z vás však vyprchá okamžitě poté, co se do svého několik týdnů starého dílka začtete. Redaktorská ruka seškrtala a pozměnila text do takové podoby, že se nestačíte divit.

Tady je jeden příklad. Článek nazvaný Vážení novináři! Proč? Proč? Proč? jsem napsal začátkem září (konkrétně 8. 9. 2002) jako reakci na nesmyslná tvrzení některých novinářů a politiků. Nabídl jsem jej Mladé frontě Dnes a obratem dostal odpověď, že o něj mají zájem. Abych MFD poskytl exkluzivitu, neumístil jsem text na žádný internetový server. Článek nakonec po četných urgencích vyšel 16. listopadu, tedy více než po dvou měsících (!!!), leč ve zmrzačené podobě. Část textu MFD vypustila (chcete-li, cenzurovala) úplně, jinde posunula významy či překroutila pointy.

Tady je ukázka, co MFD udělala třeba hned s prvním odstavcem. Původně jsem napsal: *Turisty dva kilometry před řekou stahující kalhoty připomínají novináři a politici, kteří ještě před konečným výrokem stockholmské arbitráže nadsazují škody a obviňují nevinné, zatímco Lauderovi právníci si tiše mnou ruce. Oč zákeřnější lži používají, o to méně faktografie jejich výroky obsahují. Připomeňme si ji. Uzlové okamžiky jsou dva…* V MFD však vyšlo toto: *Lauderovi právníci se tiše mnou ruce. Oč zákeřnější lži používají, o to méně faktografie jejich výroky obsahují. A novináři mlčí. Uzlové okamžiky jsou dva…* Stačí lehký škrt redaktorského pera a to, co článek vyčítal právě novinářům, MFD svévolně přesměruje na Lauderovy právníky. Jenže proti těm já nemám vůbec nic. Dělají jen svoji práci pro toho, kdo si je platí. (Potměšile se mi vnucuje otázka, kdo platí zmíněné novináře. Zda pouze jejich zaměstnavatel.)

Tak piš někam jinam, když se ti to nelíbí, okřikne mne asi někdo. A má vlastně pravdu. Ale kam? V Lidovkách je to ještě horší a Právo rád ponechám kolegům z levého břehu.

Je to soukromý podnik, může si tisknout, koho a co chce, řekne někdo jiný. A také má pravdu. Ale proč mi tedy MFD zrovna neodpoví, pane Štěpánku, vlezte nám na záda, tiskneme jenom kámoše a ty ostatní jen v takové míře, abychom mohli předstírat, že jsme nestranní. Určitě bych se neurazil. Alespoň by bylo jasno hned zkraje a nic by mi nebránilo vypustit text okamžitě na Internet. Proč mě MFD deset týdnů vodí za nos a pak otiskne zmrzačený paskvil? Proč se nezeptá, zda se změnami jako autor souhlasím? Jakým právem mne podepisuje pod pitomosti, které jejich cenzurními zásahy vznikly?

Rád nazývám věci pravým jménem, a proto si nehodlám brát servítky ani teď: Mladá fronta Dnes je deník, který se tváří jako nezávislý a nestranný, ve skutečnosti to však jsou noviny manipulující veřejnost těmi nejodpornějšími metodami. Ze své svazácké minulosti nezapomněly vůbec nic. Pro tuto zemi je tragedií, že tu třináct let po Listopadu neexistují nelevicové noviny, ve kterých by si čtenář mohl přečíst pestrou škálu názorů a sám si vybrat, s čím se ztotožní. Nevím, zda to jejich němečtí majitelé vědí, ale pochybuji, že podobné novinářské praktiky by si dovolili tolerovat na domácí německé půdě. Něco však možná tuší. Sám pan Bauer mi před časem říkal, že právě z těchto důvodů, tedy kvůli nestoudnému politickému aktivismu, se rozloučili s Jiřím Leschtinou. Teď jde o to, zda v Dusseldorfu vědí, že podobných týpků zbývá v MFD stále ještě víc než dost.

Jak se opravuje střecha .

Jedněm manželům na předměstí kdesi v New Jersey začalo zatíkat střechou do domu.

"Zavolej nějakého pokrývače, ať se na to přijde podívat a řekne kolik to bude stát," řekla paní.

"Zbláznila ses? Copak jsem milionář? Ti chlapi nevědí, co za to chtít a ani neudělají svou práci pořádně," protestoval muž. "Udělám to sám."

"Spíš ses zbláznil ty. Ale dělej, jak myslíš."

V sobotu ráno prolezl muž vikýřem z půdy na střechu. "Krucinál, to je ale výška. Zespodu to ani tak nevypadalo. A ten sklon!" Hned byl zpátky na půdě a přemýšlel, jak to udělat, aby při práci nespadl se střechy. Pak dostal nápad. Ze sklepa vzal prádelní šňůru. Jeden konec přivázal k rámu vikýře a druhý přehodil přes sedlo střechy. Slezl dolů a druhý konec šňůry přivázal na dvoře k nárazníku auta. A pak znovu na půdu. Tam odvázal šňůru a uvázal si ji pevně okolo pasu. Takto zajištěn se pustil do práce.

O čtvrthodinu později se jeho paní vydala na nákupy. Ani si nevšimla šňůry uvázané k nárazníku. Jen když vyjížděla na silnici, zdálo se jí, že za sebou slyší temné žuchnutí.

Tři kamarádi aneb věc státní důležitosti.

Josef Lovell

Nedávno jsem nalezl zapomenutou fotografii s datem prvé září 1938. Jsou na ní tři šestiletí chlapci - tehdy nerozluční kamarádi. Chystají se spolu po prve do školy. Vlasatý, smějící se kluk vlevo je moje maličkost. Vážný chlapec vedle mě je Zdeněk, seriózní, houževnatý a nadaný student, Byl to můj nejlepší přítel. Snad proto, že naše povahy byly dost rozdílné. Od prvé třídy až po maturitu jsme seděli vždy pospolu. Poslední na fotce, kluk se šibalským úsměvem v kulatém obličejí je Mirek. Výborný student, s matematickým nadáním. Osudy těchto chlapců tak trochu v miniatuře symbolisují osudy české inteligence. Zdeněk vystudoval přírodovědeckou fakultu a po mnoha letech vážné, houževnaté práce a nutné dávky opatrného chování, přežil totalitu v skromné a nejisté pozici asistenta. Pozoroval se skřípáním zubů jak režim protěžuje ty, kteří se politicky přizpůsobují a ignoruje jejich vědeckou mediokritu.. Brzy po listopadu 1989 jmenován docentem a nyní je známým univerzitním profesorem. Pokud jde o mě, chtěl jsem studovat historii, ale naši bolševici tento obor zcela změnili v politickou propagandu a tak jsem se s určitým zpožděním dostal k medicíně. Nebylo co litovat. Na rozdíl od historie, medicína se vykládá stejně po celém světě. Lékařský diplom byl neocenitelnou jízdenkou ven z komunistického vlasti. Po mnohaletém vandrování se mi podařilo vybudovat nový šťastný domov v přátelské, klidné zemi daleko od bolševického imperia. S posledním z naší trojice, s Mirkem, mě sblížovala skutečnost, že jsme poměrně brzy oba ztratili otce. Měl jsem jej rád pro jeho šťastnou povahu. Bylo s ním vždy veselo. Patřil mezi ty vzácné lidi, kteří zcela přirozeně vždy a všude rozsévají dobrou náladu a nic nikdy nepokazí. Navíc byl z nás nejpodnikavější, měl rád dobrodružství a již od mládí byl známý svým Don Juanstvím. Vystudoval techniku.. Divívali jsme se v Praze, kde pracoval ve velké opravně elektronických přístrojů. Poslední vzpomínky mám na něho z konce padesátých let. Poněkud zvláštní vzpomínky. Vše začalo tím, že mě žádal o tablety preludinu pro svou obezní maminku. Preludin odstraňuje pocit hladu a byl tehdy populární pro ty, kdo se snažili schodit váhu. Odstraňoval též únavu, nutnost spánku a celkově zlepšoval náladu. Postupně ale vycházelo najevo, že jde o návykovou drogu. Jednou mi Mirek prozradil, že jej též bere, když musí do noci pracovat. Měl jsem dojem, že jej zneužívá. Preludin již ode mne nedostal. Brzy poté mě ve špitále pocítili noční návštěvou major SNB v uniformě s neznámým chlapem v civilu, který se zapomněl představit, po celou dobu neřekl ani slovo a jen naslouchal. Snbák začal se na Mírka detailně vyptávat (zájmy v dětství, jaké předměty měl rád ve škole, zajímal-li se o cizí jazyky, byl-li oblíbený, zda-li to dovedl s děvčaty atd.). Na otázku, proč nejdou přímo za ním, odpověděl že to udělají, ale, že potřebují též nezávislé svědectví. Chtěl abych napsal naprosto vše co o něm vím, abych nic nevynechal, každý detail je důležitý. Na můj dotaz k čemu to potřebují, prohlásil doslova: *"Doktore, je to věc státní důležitosti."* Druhý den jsem jel prvním vlakem do Prahy varovat mého přítele. Byl doma, popíjel kafe se slivovácí a jako obvykle mě vítal upřímným úsměvem. Začal jsem bez úvodu : *"Mírku, řekni mi, jak dalece seš státně důžitej ? "* *"Co to kecáš ?"* Opakoval jsem otázku. *"Ty přece nepiješ, tak začínáš blbnout ? "* Po vysvětlení o co jde, zvažněl. Prý to asi souvisí s tím, že nedávno zapomněl vrátit zpět do podniku vypůjčené součástky. Je to ale nyní již vsuchu. Vše bylo vráceno. Tvrdil, že jinak s bezpečností nikdy nic neměl. Své myšlenky jsem si nechal pro sebe. Věděl jsem, že můj veselý přítel melouchaří ve velkém. Nejen, že doma opravuje televizory, ale zřejmě je i načerno prodává. Stačilo se rozhlédnout po místnosti. S řadou prázdných a poloprázdných flašek od slivovice se tam rýmovala řada dostavěných a polodostavěných TV přístrojů. Mirkovi jsem řekl, že o něm nechci nic psát a domluvili jsme se, že mi sám doručí na stroji napsaný životopis. Což se též stalo. Mirkův životopis připomínal memoáry talentovaného astronauta kříženého s Casanovou. Docela zábavné čtení. Když jsem se jej ptal, zda-li jeho elaborát mám předat mým jménem bez jakékoli censury, včetně té pěkné kolekce vzpomínek na různé paní a dívky, odpověděl: *"Klidně, mě je to fuk, jen ať se chlapi pobaví."* Tehdy jsme spolu mluvili naposled. Historie ale pokračovala. Za dva týdny mě navštívila jeho značně rozrušená maminka. Tvrdila, že Mirek je nevinně obžalován z krádeží televizních součástek.. Prosila mě, abych jí pro něho vystavil lékařské potvrzení dosvědčující, že je preludin adikt, že tato droga čas od času u něho vyvolává zvláštní stav hyperaktivity a že pak prostě musí krást. Cítil jsem se všelijak, chtěl jsem nějak pomoci, ale na nic jsem nepřišel. Potvrzení jsem nevystavil. Mrzelo mě, že maminka mého přítele odjela zklamaná. Brzo po té se mi podařilo odejít z milované vlasti, stále více se měnící v sovětský protektorát. Mirek pak na dlouhou dobu zcela zmizel z mého horizontu. Po několika letech jsem se dozvěděl od pacienta, nedávného uprchlíka, že jejich podnik dostal před rokem nového šéfa, mého starého přítele Mírka. Zdůrazňoval, že ve styku s ním byli všichni opatrní. Měl prý důvěrné styky s bezpečností. Před lety byl odsouzen pro značné krádeže. Poté zmizel, ne do vězení, ale prý působil v zahraničí, snad v Anglii. Těm zlodějnám bych věřil, ale zbytek story se mi zdál příliš

fantastický. Pak jsem si ale vzpomněl na tu dávnuu podivnou noční snbáckou a stbáckou návštěvu, na jejich snahu získat detailní psychologický profil mého přítele - tak nevím, a nevím do dneška. Takovéto milé i méně milé vzpomínky vyzařují ze staré fotografie. Někdy je ale lepší příliš nevzpomínat a snad ani nevědět. Pravda muže bolet

Já se neustale dívím..

Ještě dnes 99% občanů v Čechách a na Slovensku se domnívá, že byla revoluce, a že lidé cinkáním klíčů tak vydělili komunisty , že se dobrovolně zřekli trůnu, moci a všech výhod. (No zkuste teď jít na Václavák klinkat klíčkama, a křičet chceme lepší novou vládu a navrátit vše co strana ukradla... copak se asi stane...)

Tak ještě jednou: ne lidi, ale státní bezpečnost udělala revoluci; ne, lidi nevyhráli, ale ani neprohráli oni se jaksi soutěže "o moc" nezúčastnili.....; ne, komunisté neprohráli, naopak vyhráli; ano, to byla jen vnitrostranická revoluce, jedna klika komunistů a estebáků vyhrála nad druhou klikou estbáků a komunistů; ano, kdo vyhrál byla opět Stb a KSČ; ano, každý kdo mluví a tvrdí že je teď demokracie a vše je téměř v pořádku jen desinformuje a zamlžuje situaci...; Nejsilnější a jedinou politickou stranou v Čechách a na Slovensku jsou tajné služby.(je jich několik)... to, že někdo tvrdí, že ti mladí z rodin aparátčků, estbáků a komunistů, kteří jsou u moci nyní, jsou jiní, lepší, je hlupák nebo je od toho těmito rodinami placen za desinformaci...

Ne ,Američané ani jiní vám nepomohou, jim to tak vyhovuje. V dnešním světě je likvidována střední vrstva a svět spěje k tomu ,že bude rozdělen opět na malou skupinku vládců a dav - masu otroků, kteří neví, že otroky jsou (pracují vlastně jen za stravu, ubytování a hry)

Musíte si sami vytvořit stranu, která je bez komunistů či jejich přísluhovačů a podpořit ji Musíte udělat volby povinné. Musíte dát lidem ve volbách šanci aby pokud jim nikdo z nabídnutých nevyhovuje, si mohli napsat ještě jednu osobu, kterou by si přáli zvolit. (aby nenastala situace podobné té, kdy vám dá někdo volbu typu: "vyberte si koho chcete volit Grebeníčka, Jakeše nebo Ransdorfa").

Váš vydavatel

AGM správa predsedu Slovak version

Vážení přítomní

Dovoľte mi v krátkosti zosumarázovať aktivity združenia za obdobie roku 2001=2002 Po prvé chcel by som upozorniť na skutočnosť že členstvo a účastníci aktivít poriadaných združením vpadajú . Ak sa pozriem na dokumenty z októbra 1985 keď združenie bolo zakladané 52 účastníkov bolo prítomných Od tej doby mnohí naši priatelia nás opustili na večnosť a len pekná spomienka po nich ostala Tiež niektoré rodiny po páde komunistického režimu sa vrátili späť do vlasti. Niektorí ľudia nechali Tasmániu hľadajúc lepšie pracovné ,alebo vyhovujúcejšie klimatické podmienky na main lande. Minulý rok rodina Pikorových a Ľuba Tomas nechali Tasmániu z toho dôvodu Žiaľ z novo prichodzich , v minulosti sponzorovaných združením pod rufugee schéme iba Vlasta a Helena ostali v Tasmánii.. Žiaľ za terajšej emigračnej politiky je skoro nemožné pre ľudí zo strednej Európy do Austrálie emigrovať a tu sa usadiť. Napriek tomu že mnoho potenciálnych mladých emigrantov žiada organizáciu o informácie o možnosti prisťahovania a o sponzorovanie. Žiaľ máme Ak má organizácia ďalej fungovať myslím si, že bude na nás všetkých urobiť organizáciu atraktívnu pre druhú generáciu ,ak sa združenie nemá zrušiť. Dovoľte mi tiež prehovoriť pár slov a zo súmarizovať naše spoločenské aktivity. . Za chvíľku v správe pokladničky budeme počuť ,že asociácia v poslednom roku z vlastného fondu darovala 500Au dolárov na podporu Tasmánian Symphony orchestra a na jednej za stoličiek v koncertnej hale je umiestnený štítok s našim venovaním. Reprezentanti Združenia boli pozvaný a zúčastnili sa akcie tzv. Otvorených dverí koncertnej haly. Dar 450 Au Dollarov bol poskytnutý mestu Turč.:Sv Martin na rekonštrukciu a preserváciu Národného domu originálnej rezidencie Matice Slovenskej. Pritom sme uverejnili v krajanskej tlači výzvu pre iné Slovenské organizácie aby nás v tejto akcii nasledovali.

Organizácia poskytla informácie pre Glenorchy City Councile pre zriadenie stránky na internete s informáciami o aktivitách našej organizácie. Pre klub 2001 zriadeným v Brne sme poskytli krátku históriu nášho združenia a nejaké fotografie zo života krajanov v Tasmánii pre medzinárodnú výstavu. „Česi a Slováci žijúci v zahraničí od 1.vej Svet Vojny až do pádu Komunistického režimu .“ Ďalej ako doplnok k českej , slovenská štátna zástava, bola darovaná Výboru Medzinárodnej steny priateľstva , aby bola vyvesena k 1. Septembru na počesť dňa Slovenskej konštitúcie a pri iných vhodných príležitostiach. Členovia združenia a každý kto o to mal záujem bol informovaný o nových nariadeniach tykajúcich sa parlamentných volieb v Českej republike. Z ďalších aktivít chcem spomenúť Christmas dinner organizovaný v Španielskej reštaurácii na Creek road v Lenah Valley. So španielskym jedalníčkom. Verím , že sme tam strávili príjemný večer. Silvestrovský večer sme oslávili v Poľskom klube a ako „mladý muží „, verím že aj „mladé dámy „,odpočívali par dni aby si liečili choré nohy od celo nočného tanca. 1 0. februára na Tolosa street sme zorganizovali BBQ. Napriek tomu, že nám počasie moc neprialo, dažď a vietor moc k nálade neprispeli, ale po zapálení ohňa a po vypití pár pív ,každý na počasie zabudol a večer sme sa rozchádzali v dobrej nálade.. Počas zimných mesiacov dva České filmy boli premietané v Hobarte a niektorí ľudia z našej spoločnosti ich navštívili. V mene členov združenia Slovenského pôvodu, sme poslali premiérový Tasmánie list s vyjadrením sklamania nad jeho účasťou pri uvádzaní do predaja knihy a skutočnosti, že Tasmánian Art Advisory Board, poskytol grand pre publikáciu knihy ,ktorá je napísaná v drzom šovinistickom duchu glorifikujúcim Maďarsky hovoriacu národnostnú skupinu žijúcu na Slovensku na úkor Slovákov a iných národností. Podobný list bol poslaný editorke tejto knihy, ktorú vydal Pluto Press of Austrália, so sťažnosťou ,že editorka si nepreverila historické fakta a pred vydaním knihy neskorigovalá bludy , ktoré jej autorka manuskriptu predložila,. Ku koncu mojej správy chcem spomenúť, že v priebehu roka bola prevedená personálna výmena Čestného konzula Českej republiky pre štát Tasmánia.. Vo funkcii konzula p. Zdenek Houdek bol vymenený pánom. Rudy Sypkes. Mr. Sypkes bol uvedený do funkcie Veľvyslancom Českej republiky Jeho Excelenciou Ing. Josef Sládkom. Ja si myslím, že toto je veľmi vhodná príležitosť vyjadriť poďakovanie odstupujúcemu konzulovi p. Houdkovi za mnohoročnú službu ktorú poskytoval nie len pre členov združenia, ale pre všetkých krajanov žijúcich v Tasmánii. **.Zdenku Thank you.** Chcem ukončiť svoju správu najprv s poďakovaním každému, kto sa podieľal v priebehu roka na práci združenia a tiež Anežke mojej manželke za jej podporu a poprieť všetkým tu prítomným veľa úspechov v nasledujúcom roku V Hobarte dňa 3. novembra r. 2002 Ing Jozef Gala predseda

Recepis No.88

Zdravá a rozmanitá stredomořská kuchyně zachutná každému Stojí za to vyzkoušet - brusinky jako pamlsek

Kuřecí prsíčka s brusinkovou omáčkou příprava cca 45 minut, na osobu asi 380 kcal pro 4 osoby

350 g brusinek
250 ml ananasové šťávy
1 šalotka
1 zelená feferonka
1 lžice strouhaného zázvoru
1 lžice másla
200 g kostek ananasu (kompot. nebo čerstvého)
sůl, pepř
1 lžice cukru
4 kuřecí řízky
1 lžice tuku
máta na ozdobu

1. Polovinu brusinek a ananasovou šťávu 10 minut povaříme, poté rozmixujeme a protřeme sítem. Šalotku nakrájíme na plátky. Omytou a očištěnou feferonku nakrájíme na kolečka.
2. Feferonku osmahneme se šalotkou a zázvorem na másle. Pak 5 minut podusíme s pyré a zbylými brusinkami. Přidáme ananas, osolíme, opepříme a přisladíme.
3. Kuřecí řízky osolíme, opepříme a opékáme asi 10 minut na tuku po obou stranách. Hotové nakrájíme na plátky. Přelijeme omáčkou a podáváme s rýží.

Bushova létající pevnost.

Americký prezident George Bush přiletí do Prahy na summit NATO 20. listopadu ve speciálním Boeingu 747-200B.

Letadlo označované Air Force One používají američtí prezidenti od roku 1943. Letadlo je uzpůsobeno pro práci hlavy

státu a jeho štábu během letu. Zaručuje cestujícím maximální pohodlí a díky speciální výbavě i maximální bezpečí. Stroj je vyšší než pětiposchodová budova a delší než blok domů (70,7 metru).

Jeho vnitřní prostor je 46 700 metrů čtverečních a uveze 375 tun nákladu.

Dolet má 12,5 tisíce kilometru. Obsahuje konferenční sál, několik pracoven, které lze v případě potřeby přeměnit na nemocnici, prezidentské apartmá, které se skládá z ložnice, obývacího pokoje a pracovny. Je tam šest samostatných sociálních zařízení a dvě přípravná jídla, které jsou schopny naráz nasytit 100 lidí.

Air Force One je také pevností, která má prezidenta chránit. Letadlo je údajně schopné díky inteligentnímu systému autopilota a elektromagnetickým štítům čelit raketovému útoku i jadernému výbuchu. Letadlo je složitým komunikačním uzlem, protože v případě napadení Ameriky by z něj měl prezident řídit válku. Prezident se tak může spojit např. s posádkami jaderných ponorek či raketoplánů na oběžné dráze. vasa/jz BLESK (18. 11. 2002

Novotný v Číně pojídal smažené sršně

Dalekou Čínu, Kambodžu a Vietnam tentokrát navštívil bavič Petr Novotný (55), a jak je u něho zvykem, vedle památek se zde intenzívně věnoval místní kuchyni a ochutnávání specialit.

"Všude jsem jedl velmi odvážně a okusil jsem červy i místní vyhlášenou lahůdku - sršně! Jen se hodí do horkého oleje, posolí a jsou moc dobří," pochlubil se Blesku Novotný.

Dva dny strávil na obrovském veletrhu spotřebního zboží v Kantonu a byl svědkem, jak tam chytili kapesního zloděje. "Nebylo to pro něj moc příjemné. Nejdřív byl zfackován samotným okradeným a potom při pokusu o útěk tvrdě zadržen davem, posléze zkopán policajtem a výjev jsem opouštěl ve chvíli, kdy okradený popisoval policajtovi situaci a zloděj klečel spoutaný na zemi," popsal nám jeden z prvních čínských zážitků Petr Novotný.

Při noční procházce Kantonem jej zaujalo velké množství otevřených kadeřnictví a holičství. "Nikdo v nich ovšem nikoho nečesal, ani neholil. Chtěli jsme tomu přijít na kloub a až náhodný chlípný překladatel mi prozradil, že by mi kadeřnice za určitý úplatek poskytly »erotickou masáž«. Takže i v pruděrní Číně jsou prostitutky, pardon, kadeřnice!" směje se Novotný.

Jak nám prozradil, zažívá v Číně spoustu nedorozumění a trapasů díky tomu, že neumí čínsky.

Z každého hotelu, kde bydlí, si na památku odnáší malé šampónky. "Všude jsou i tabletky a mastičky, které povzbuzují sexuální výkon, ale už vím, že tyhle »zvedáky« odnášet nelze, protože budou, na rozdíl od šampónu, zaneseny do účtu, a to poměrně dost mastnou položkou. Takže jsem je potupně všechny zase vytáhl z kufru a vrátil, abych nemusel platit, když jsem si nic neužil," dodal se smíchem Novotný a pochlubil se, že si domů přiveze i kůži z tygra, kterou koupil na ulici. Miroslav Graclík (11. 11. 2002)

Poznámka redakce Novin: Petr Novotný přijede do Austrálie v únoru 2003 a bude vystupovat v Brisbane, Sydney, Adelaide i Perthu.

Dokončení z první strany

Unie socialistických republik

Analýza, kterou jsem provedl, dokazuje, že ony podobnosti nejsou náhodné. Ještě v 80. letech Gorbačov ohlásil ideu “společného evropského domu” a sociální demokraté připravovali své struktury na to, aby vytvořili tento společný evropský dům, shodně s ideou Gorbačova. Byl to společný projekt evropské sociální demokracie a Moskvy. Stalo se tak, že východní část - ta sovětská, se rozpadla a zmizela, zatímco ta západní - evropská se rozvíjí a žije si svým životem. Vše, co říkám, se zakládá na dokumentech, které jsem studoval v archívu Ústředního výboru (ÚV) a Politbyra.

Po všech vašich zkušenostech, když nyní žijete v Anglii, nevidíte mnoha aspektový rozdíl mezi Velkou Británií pod vládou Tony Blaira a Gruzínskou republikou s Ševardnadze, bývalým členem Politbyra, jakožto prezidentem?

Jde o to, že ony podobnosti se rozvíjejí přímo strašlivě. Nyní máme v Anglii jedno partajní systém. Labour Party získala v dolní sněmovně přes 400 mandátů, konservativci se prakticky rozpadli a neodehrávají žádnou roli. Probíhá-li nějaká veřejná debata, tak je to debata mezi levicí a krajní levicí.

Blair a jeho tým, využívaje své monopolistické posice, usiluje o rozšíření rozsahu kontroly britské společnosti. Provádějí reformy, které nemají právo dělat bez uspořádání v této věci referenda. Prakticky také zlikvidovali druhou komoru parlamentu. Sněmovna lordů ještě formálně existuje, ale již se s ní v parlamentní struktuře Velké Británie vůbec nepočítá. Labouristé tvrdí, že rozhodně skončí s monarchií. Aktivně zavádějí ideologii politické korektnosti. Jsem přesvědčen, že právě toto bude dominující ideologie Evropské unie. Dnes jsme v Anglii mnohem méně svobodnou společností nežli před 25 lety.

Kdybyste byl občanem Polska, kterou z nynějších stran byste volil a proč?

Kdybych byl tak hloupý, abych hlasoval? Ne. Spíše bych podpořil Hnutí prof. Przystawy za změnu volebního systému.

Do Warszawy jste přijel na pozvání Ligy Polskich Rodzin. Znamená to akceptaci jejich programu?

Nemám tušení, jaký mají program, nevím co dělají a jak fungují. Znáám Antonina Macierewicze. Víím, že chtěl provést lustraci, očistit politickou scénu v Polsku. Podporoval jsem tuto jeho činnost a když byl odvolán z funkce (ministra vnitra – pozn. překl.), bylo mi to velmi líto. Avšak o tom, že má nějakou stranu, jejíž je šéfem, jsem nic nevěděl.

Nevěřím politickým stranám ve Východní Evropě, v Rusku, v Polsku. V těchto zemích neexistují základní podmínky pro fungování politických stran. Jezdil ke mně známý ruský politik Boris Němcov, nyní šéf strany Svaz pravicových sil. Vysvětloval jsem mu, že v Rusku nejsou strany, jen mafiánské struktury působící někde v Moskvě nebo Petrohradu, a o tom, co se děje na Čukotce, nebo někde daleko v Rusku, nikdo nemá ani tušení. V Rusku nejsou žádné celostátní stranické struktury. Jsou jen rozpadající se celonárodní struktury: vojsko a KGB. Strany nevznikají v klidné době. Ty mohly vzniknout v roce 1990/91, kdy panovala velká krize a každý rozumný a poctivý člověk si uvědomoval, že musí zaujmout vymezený postoj k tomu, co se děje. V takové situaci odpovědní a rozvážní vůdci nechávají všechno a jdou na barikády. A koho je dnes možné přitáhnout do strany? – lenivce. Můj vztah ke stranám je stejný, jako k intelektuálním politickým hrám.

Může demokracie fungovat bez stran?

Teoreticky ano. Lidé se spojují aby společně řešili různé problémy. Nevidím žádné překážky aby se lidé organizovali zcela nezávisle v libovolném okrsku. V sejmu by se sjednocovali v konkrétních otázkách. V demokracii to tak zpravidla není. Ale může být.

Ne-li Evropská unie, tak co?

Otázka není správně položena. V Sovětském svazu, když jsem byl malým klukem, mě nutili vstoupit do Komsomolu. Řekl jsem: ne! Tak se mě zeptali: proč nechceš vstoupit, vždyť nemáš žádnou alternativu. A tak po celý můj život v SSSR nebyla žádná alternativa. Navzdory tomu jsem vždy nějakou našel.

Umění politiky spočívá v tom, aby byla vytvořena alternativa. Politik tvrdící, že není žádná alternativa, není politikem, je to podvodník. Vždy, dokud člověk žije, má alternativu. Dokonce i ve vězení existuje alternativa: můžeš žít v harmonii a symbiose s vedením věznice a pak život bude snadnější, ale můžeš se jim vzpírat a pak jdeš do kobky.

V případě, že Polsko nevstoupí do Evropské unie, můžete s celou svou politickou zkušeností říci, že se nestaneme zemí třetího světa? Nebudou ty státy, které nevstoupí do Evropské unie, zcela odstrčeny na okraj hospodářského rozvoje?

Opakuji: celé umění politiky spočívá v hledání a presentování alternativy. Pokud vám dávají na výběr dvě neakceptovatelné možnosti, pak hledáte třetí řešení. Proč by např. nešlo zkusit rozvinout ideu vyšehradské skupiny anebo neutvořit společný regionální trh ve spojení se státy, které odmítly vstup do EU, jako Norsko nebo Švýcarsko? Zaměřit se na rozvoj styků se Spojenými státy a zbytkem světa. Nebo se vám zdá, že zbytek světa je menší a má menší význam než Evropská unie? A proč by se nemohlo přemýšlet o situaci samostatné politické existence?

Polsko už kdysi bylo v takové situaci a dobře víme, jak to dopadlo...

Ale to byla přece válka. V době války, pochopitelně, nelze být osamocený, je nutné se spojovat. To je něco úplně jiného.

Ptáte se, že pokud Polsko nevstoupí do Evropské unie, zda se nestane zemí třetího světa? Ujišťuji vás, že pakliže Polsko vstoupí do Evropské unie, tak se stane zemí třetího světa. Během nejbližších pěti let se Evropská unie ocitne v hluboké krizi. V celé Evropě narostou etnické konflikty. Bruselští idioti vypouštějí Džina z lahve. Zapomínají na svou historii – Evropa nikdy nebyla mírovým kontinentem, vždy tu byla válka. Pouze posledních padesát let v důsledku existence smrtelného nepřítele v Evropě vládl mír. Jakmile se tato situace změnila, otevřely se všechny staré rány. Korsika chce být nezávislá na Francii, Skotsko – na Velké Británii, Belgie je připravena k rozdělení se na dvě části, sever Itálie myslí o odloučení se od jihu. Je to proto, že tyto malé regiony si kladou otázku: proč se máme podřizovat evropské nadřízené struktuře prostřednictvím národních úřadů, na co je nám prostředník, proč bychom se nemohli kontaktovat s Bruselem přímo? Proč Korsika musí nejprve poslouchat Paříž a pak až Brusel? Všechny staré rány se začínají otevírat a zároveň se objevují nové..

Nyní má Evropa problém s obrovskou migrací – naprosto umělým problémem, vymyšleným socialisty. V Anglii žije pět milionů muslimů, ve Francii takřka deset milionů, v Německu jen Turků jsou tři miliony, nemluvě o jiných národnostech. Po 11. září loňského roku, noviny Sunday Times provedly průzkum názorů mezi britskými muslimy – 40% dotázaných podpořilo Bin Ladena.

Vstupem do Evropské unie se zavázete k přijetí daného počtu utečenců ze zemí třetího světa. Nikdo se vás nezeptá na názor v této věci. Budete mít ten problém tady. Není tohle třetí svět?

Nahrávka: Rafal Siekierka, Katolickie Radio Rodzina. Přepis: Agnieszka Pryzstawa. Opublikováno v revue Opcja na prawo č. 6/2002.

Pro AAASWebPages přeložil Vladimír Petrilák, Krakov, 18.11.2002.

Fraška v české armádě

Václav Eminger a Hana Catalanová
Se současným snižováním stavu české armády se stala věc hodná zapsání do Guinnessovy knihy rekordů. Vrchní velitel armády – z titulu své presidentské funkce – postupně jmenoval 110 nových generálů. Takže dnes připadá na 500 vojáků jeden generál.

Všichni jmenovaní si své důstojnické výložky vysloužili v komunistické armádě, kde spolupracovali s okupační ruskou armádou, a tím se de facto dopouštěli vojenské zrady ve styku s cizí mocí! Jako perličku lze uvést jmenování jistého Jiřího Giesla, jež se „osvědčil“ jako agent vojenské rozvědky (komunistické – v Sýrii a Libanonu), a byl nedávno také určen k vedení současné, údajně demokratické, vojenské rozvědky, s požehnáním náčelníka generálního štábu, bývalého velitele 17. tankového pluku v Týně nad Vltavou, Jiřího Šedivého. Pokud i nový vrchní velitel bude jmenovat generály z řad komunistických plukovníků, bude asi potřeba - dříve než se rudá armáda začne etablovat v třídním boji – aby bývalí komunističtí političtí vězni z padesátých let vyzvali veřejnost ke státnímu převratu. Jak ukázal listopad 1989, není taková akce k politické změně trestně postižitelná...

Dnes je to fraška v řadách armády, draze placená daňovými poplatníky. Chybí jen, aby Havel na vozíku, za doprovodu hudby hradní stráže v operetních uniformách, projížděl Prahou s voláním: „Na Bagdád...na Bagdád!“

Půvab amerického právního systému

Ota Ulč

Začínám dodatečným sdělením: Tento článek jsem napsal už před řadou týdnů a poté poslal několika přátelům, jejichž úsudku si vážím, a požádal je o reakci. Obdržel jsem značně protichůdné komentáře a doporučení. Někteří mě důrazně žádali, abych pojednání tak příliš kritické nikde neuveřejňoval, že bych tím jen udělal radost komunistům, které mám hodně nerad. Jiní korespondenti měli opačný názor, že pravda sice ne vždy vítězí, ale bát se jí přece nemusíme, že většina čtenářů je natolik inteligentní, aby se dovedla v takové problematice orientovat. Počet těchto odpovědí převážil. A poté tu v listopadu došlo k překvapivému volebnímu vítězství Republikánské strany a tak i naději, že v Kongresu dojde k prosazování tuze potřebných reforem (tzv. tort reform), které předchozí Clintonova administrativa pod mohutným tlakem finančně štědré asociace advokátů úspěšně znemožnila. Takže jsem se rozhodl, tady to máte:

Při návštěvách rodné země nezřídka dostávám otázku, co mi na Americe nejvíc vadí. Bez váhání vyhovuji a překvapuji tvrzením, že je to právní systém, fungování justice, její formalismus, přesvědčení , že jedinou hodnotnou metou je vítězství za každou cenu, i když pak právo a spravedlnost nezřídka mívají pramálo společného. Jeden můj přítel dokonce prohlašuje, že vědět předem o těchto nehoráznostech, nikdy by se nebyl do USA přistěhoval. Američtí juristé jsou však přesvědčeni, že jejich systém je ten nejlepší na světě. Tvrdí to jak slovutní profesoři teoretici (například Franklin E. Zimrich z chicagské univerzity), tak významní lidé z praxe (například Rudi Guiliani, prokurátor, dříve než se stal newyorským starostou). Přitom lze jen zřídka potkal takto přesvědčeného experta, který by měl aspoň minimální ponětí, jak právo a výkon justice vypadá v jiných zemích.

Americký soudní proces, ať už trestní či civilní, je založen na principu zvaném adversarial.. Protivníci neusilují o "hledání pravdy, viny či neviny", jde o konflikt, v němž se uplatní snaha využít a zneužít procedurální finesy. Podaří-li se mi přesvědčit porotu, aby vynesla osvobozující rozsudek ve prospěch mého klienta, mnohonásobného vraha, má reputace poroste, jakož i sazby, které budu příště účtovat. A prokurátor na opačném konci kolbiště bude neméně vehementně manipulovat s důkazními prostředky, aby on zvítězil, jeho prestiž vzrostla a nezřídka pak došlo k odstartování politické kariéry, i za cenu zničení života nevinnému člověku. Nejeden takový případ nedávno přiměl guvernéra státu Illinois, aby zastavil další výkon hrdelních trestů.

Tzv.Miranda Rule zaručuje právo k ničemu se nepřiznávat (self-incrimination). Příklad s typickým dopadem: James W.Killough ve Washingtonu,D.C. , zavraždil svou manželku a tělo nacpal do popelnice. K činu se třikrát dobrovolně bez donucení přiznal. Policie mu ale jeho přiznání dostatečně nerozmlouvala a soud proto vynesl osvčbozující rozsudek. V New Yorku mladistvý Angel Claudio spáchal vraždu střelnou zbraní, přiznal se svému advokátovi Marku Hellerovi a ten mu doporučil, aby se k činu přiznal. Soudce Kenneth Browne ale něco takového nepřipustil a ve svém 47 stran dlouhém zdůvodnění zatratil advokáta Hellera pro jeho hrubé porušení profesionální povinnosti (serious incompetence). "Nikdy se klienta neptám, zda je vinen, to mě nezajímá. Snažím se vymyslet takovou obhajobu, které by porota uvěřila," prohlásil známý newyorský advokát Ronald J. Kuby, specialista na obhajobu ultralevicových revolucionářů. "Není povinností právníků přispět k tomu, aby rozsudek byl správný," souhlasí Stephen Gillers, profesor etiky práva. Právníci obhajují své právo mást.

Tzv.Exclusionary Rule nařizuje, že sebemenší procedurální nepřesnost znemožňuje odsouzení sebevětšího zločince. V texaském Dallasu Arley Thomas se dostal před soud kvůli drogám - kokainu. Písařka ale omylem do protokolu místo "coca" napsala "cocoa." Osvobozující rozsudek následoval. "Přece ho nemohu odsoudit za vlastnictví čokolády," zdůvodnil soudce Jack Hampton. V New Yorku trojnásobný vrah Guy Gregg vinou kancelářského překlepu byl poslán domů po zaplacení pokuty 75 dolarů. Rovněž v New Yorku, prchající zloděj nesl tolik kabelek, že jich několik upustil. Kdosi je zvedl a předal policii. Tato občanská iniciativa - t.j. předání ukradeného zboží bez zlodějova souhlasu - soudu postačila, aby vynesl osvobozující rozsudek. Takové "vyklučující pravidlo" neexistuje v žádné jiné zemi. O jejím zavedení uvažovali ve Velké Británii, Kanadě a Izraeli, ale včas si to rozmysleli.

Americké soudy v návalu práce si vypomáhají tzv.plea bargaining ("přiznávacím smlouváním"), dohodou mezi obviněným a státem o druhu zločinu a výši trestu. Nejvyšší soud shledává tuto praxi jako naprosto nepominutelnou, bez níž by justiční mašinerie nemohla fungovat. V praxi to pak vypadá i takto: Recidivista Calvin Jackson se přiznal k vraždě devíti starších žen, které uskrtil a ubodal. Policie na Manhattanu neprojevila o tuto činnost příliš zájmu a

vypracovala spis jen ve věci násilné loupeže. Hrozil trest patnácti let odnětí svobody. Následovalo však úspěšné přiznávací smlouvání, prokurátor a obhájce se dohodli a soud dohodu schválil. Mnohonásobný vrah si šel odsedět trest v trvání třiceti dnů.

V procesech před porotou zazáří jedinci s talentem pro drama a šalbu. Zejména v některých státech, kde rozsudek poroty musí být jednomyslný, se naskytá výtečná příležitost ovlivnit úplatkem nebo hrozbou újmy členu rodiny. Potom nepřekvapuje žeň bizarních zprošťujících rozsudků. Nejednou jsem již v televizi sledoval vychloubání gangstera, kolik takových verdiktů se mu podařilo zfixlovat. Na rozdíl od Velké Británie, kolébky anglosaského zvykového práva, se na opačném břehu Atlantiku zrodila jeho prapodivná americká varianta. Podle sdělení Nejvyššího soudu, americký proces zásluhou dovolených procedurálních průtahů si v průměru vyžádá desetkrát víc času a nespočetněkrát víc nákladů. Rovněž na rozdíl od Velké Británie americký systém dovoluje porotní procesy v občanskoprávních sporech. Výsledkem jsou přčetná absurdní rozhodnutí. Velké slávy například získalo uvažování poroty v Albuquerque, stát New Mexico, přiznávší devětasedmdesátileté stařeně náhradu škody ve výši tří milionů dolarů, poněvadž si do klína převrhla šálek kávy u McDonalda, který ji předem nevaroval, že horká káva je horká. (Leckdo začal lačnit po takové pomlázce i v zámoří, aniž by ale uspěl. Britský soudce Richard Field v březnu 2002 smetl takové nároky ze stolu, s odůvodněním, pro něž věru netřeba příliš juridické erudice: zákazník má být opatrný, být si vědom teploty zakoupeného nápoje a ne se jím polévat.)

Jen čtyři procenta pozemšťanů jsou Američané, ale sedmdesát procent všech právníků jsou rovněž Američané. Dočetl jsem se, že v jednom mrakodrapu v San Francisku má kanceláře víc advokátů, než je jejich celkový počet v civilizovaně fungujícím Japonsku. V New York City jeden ze sto patnácti obyvatel je právník, ve Washingtonu je jich napěchováno ještě víc. Harmonie ve společnosti ovšem vůbec není v jejich zájmu. Však proto se tolik zasloužili, že Američané se stali onou litigious society, kde téměř každý se soudí s každým a advokáti bohatě inkasují. Zrodil se "národ obětí" (A Nation of Victims, titul výtečné knihy autora Charlese J.Sykese), osobní odpovědnost přestala existovat. Jestliže kradu, jsem obětí kleptománie. Dentista, obviněný z necudného osahávání pacientek, se domáhá od státu milionu dolarů jako kompenzaci svého handicapu, tzv. fondling disease - nezkratitelného pudu osahávat ženské plemeno.

Záplavy tak absurdních požadavků umožňuje skutečnost, že v USA neplatí pravidlo loser pays - všude jinde ve světě uplatňovaná odpovědnost žalobce hradit náklady řízení a výlohy protistrany v případě prohry. Všechny snahy o uzákonění tohoto nejsamozřejmějšího principu, jenž by účinně odrazoval od podávání frivolních žalob, prozatím ztroskotaly zásluhou mocné lobby advokátů, kteří by tak přišli o přemnoho lukrativního byznysu. Takže nadále mají žalobci všechno gratis a žalovaná strana nikdy nemůže opravdu vyhrát - však každý, i stoprocentně vyhraný spor ji stojí čas, nervy a nemalé peníze. Například výrobce letadel Beech Aircraft byl během čtyř let žalován 203krát. Vždy vyhrál, ale každý spor ho stál v průměru 530 tisíc dolarů- tak si to spočítejte.

Takový advokát bývá nikoliv nepřesně přirovnáván k hotelovému zloději, který jde od dveří ke dveřím, až se mu podaří do některých vniknout. Praxe tzv.contingency fee mu zaručuje, že bude mít o práci postaráno. Je to totiž dohoda s klientem, že v případě prohry to klient bude mít zadarmo, nebude nic platit, nemůže tratit, kdežto v případě výhry se podělí, třeba půl na půl. V Kalifornii bicyklista jel po soumraku bez světla a vrazil do automobilu. Zažaloval výrobce svého kola za nedostatečné upozornění, že za tmy bývá tma. V televizi jeho advokát Ken Berkowitz vehementně obhajoval správnost rozhodnutí poroty, jež jeho klientovi přiznala náhradu škody ve výši sedmi milionů dolarů. Výtečně v Kalifornii též dopadl člověk, který si šel zaplavat v Pacifiku a zranil se. Nezažaloval moře, ale přímořské město Beach City a porota ho obohatila šesti miliony dolarů z kapes daňových plátců.

Není-li v dohledu finančně perspektivní terč, advokáti započnou tzv.search for the solvent bystander - zcela legální manévř rozhlédnout se po solventní straně, jakkoliv na případu nezúčastněně, ta ať platí.

Žalobci si rovněž mohou vybrat ten který soud v padesáti státech, kde započít své dolování. Státy Mississippi a východní část Texasu se těší oprávněné reputaci, že tam lze nalézt poroty ty nejštědřejší. Lze tam vyhrát proti výrobcům asbestu, údajně karcinogenního, na základě tvrzení, že žalobce sice rakovinou či sebemenšími příznaky netrpí, ale má strach, že "někdy v budoucnosti by rakovinu mohl dostat." A taková obava, kterou snad sdílíme všichni, již stála společnost USG Corporation 36 milionů dolarů. K původně žalovaným výrobcům asbestu přibýly firmy, které tento materiál v jakékoliv formě a třeba i v miniaturním množství kdy použily. Žalována není jedna strana, ale je jich třeba padesát. Firma Haliburton měla koncem roku 2001 na

krku 274.000 takových žalob. Za poslední dva roky 18 společností s více než 100.000 zaměstnanci vyhlásily bankrot. Advokátní kanceláře tak tristní osud určitě nepostihne. Však objevily nová rýžoviště na adrese výrobců cigaret. Soud v Kalifornii přiznal Richardu Boekenovi, rakovinou plic trpícímu kuřáku cigaret Marlboro, náhradu škody v gigantické výši 3 miliard dolarů a žalovaná strana Philip Morris marně namítala, že žalobce, člověk gramotný, racionální, jistě byl schopen porozumět zřetelnému varování na každé z krabiček, že kouření není zdraví příliš prospěšné. Jeho advokát Michael Piuze, zastupující rovněž rakovinou postiženou Betty Bullockovou, věk 64, proti téže firmě Philip Morris, v říjnu 2002 ještě náramněji zvítězil: porota v Los Angeles přiznala náhradu 750.000 dolarů jako odškodné (compensatory damage) povahy ekonomické, 100.000 dolarů za fyzické utrpení a navrch surrealistických 28 miliard dolarů (28,000.000.000) - čili víc než 840 miliard korun, obnos přesahující roční rozpočty celé řady států, členů OSN - jako tzv. punitive damages, další to americkou specialitu, již je testáno zvlášť podlé počínání provinilé strany. Žalobkyně tvrdila, že byla výrobcem cigaret "lured" - vlákána do tohoto zlovyku, vzdor svědectví její rodiny o snaze ji přemluvit, aby kouření zanechala, tak jak zanechaly miliony jiných kuřáků. Advokát rozhodnutí poroty ovšem velebil, zdůrazňoval utrpení nespočetného množství zlovykem postižených. Stále mi uniká smysl těchto punitive awards. Neměl by je inkasovat stát, proč jen jedna osoba s odkazem na touž újmu dalších milionů? Nejvyšší soud doporučil, že výše punitive awards nemá přesahovat čtyřnásobek přiznané skutečné škody. V tomto případě porota to znásobila 33.000krát. Načež americká burza, beztoho dloudodobě již neduživá, zaznamenala další podstatný propad. Žalovaná strana se ovšem odvolá, soud drakonický verdikt zmírní a teoretická multimilionářka Bullocková, již blízko smrti, podle slov jejího advokáta Piuziho nebude inkasovat ani halíř. On však obohacen jistojistě bude.

A ještě víc lze bohatnout manévrem tzv.class action suits, žalobami ne jménem jednotlivého klienta, ale celých skupin - kuřáků, motoristů, polykačů aspirinu, žen se silikonem zmohtnutělymi mamáliemi, majitelů dětských kočárků, kohokoliv, kdo přišel do kontaktu s asbestem, do styku s čímkoliv. A když je proces u konce, jednotlivci, jejichž jménem žalobu podali, dostanou pár penízků a iniciátoři inkasují miliony, případně i miliardy. Soud na Floridě takto potrestal tabákový průmysl kolosálním obnosem 145 miliard dolarů. Patrick J. Coughlin, advokát v San Diegu, ve sporu s výrobcem cigaret R.J.Reynolds vyhrál 10 milionů dolarů a na nákladech požadoval 50 milionů, sumu, kterou posléze shledal nedostatečnou a zvedl ji na 650 milionů. Iniciativa proti gigantům tabákového průmyslu skončila mimosoudním vyrovnáním, v němž si advokáti naučtovali náklady ve výši 11 miliard, což v přepočtu vyšlo na 110.000 dolarů za každou hodinu účtovaného pracovního úsilí. Tito multimilionáři se již znamenitě soustředí ují na další adresy - na zdravotnická zařízení, farmaceutický průmysl, výrobce zbraní, alkoholu, kompjútrů, softwaru. Tento stav věcí má svůj dopad na náladu v národě. V průzkumech veřejného mínění se prestiž právnícké profese již dostala pod úroveň čistících kanálů. Zkušenost mě vede k témuž hodnocení. Očekávám námitky proti uvedeným, tolik křiklavým příkladům. Odpovídám, že i když ne každá třaslavá politá stařena inkasuje miliony, jedna mi postačí, abych zapochyboval nad soudností systému, který něco takového dovoluje. Nabízí se pak otázka, proč nezmizím z prostředí tak bláznivě si počínajícího. Vždyť koncem padesátých let, když jsem vysedával v taláru u okresního soudu v západočeském pohraničí, rozváděl kolchozníky, řešil jejich spory paternitní, hádanice o slepice a zkušenost mě natolik krušila, že jsem raději riskoval ilegální úprk do náruče imperialistů. A tam již teď' hodně dlouhou dobu jsem a takto teď' lamentuji. Odpovídám, že Amerika v přemnohém umožňuje nejhodnotnější možnou existenci - s etnickou tolerancí, společenskou neformálností, štedrostí jinde nevídanou. A naděje přece umírá poslední. Pokusy o změnu v praktikách mnou zde notně kaceřovaných probíhají a optimisté věří v úspěšný výsledek, prozatím dost v nedohlednu. Jak se ale říkává v případech opakovaných pokusů o manželské štěstí - je to triumf naděje nad zkušeností.

Končím s doporučením, které mi v roce 1995 uveřejnily Listy pod názvem "Užitečná opatrnost před cizími vzory." Podílel jsem se v ČR na přípravách otevření jedné z právnických fakult a při té příležitosti se snažil sabotoval asistenci amerických poradců, kteří o evropské právní tradici neměli ani ponětí. V pražských novinách jsem se dočetl o vystoupení prominentních zamořských juristů. Na právnícké fakultě Karlovy univerzity předvedli, jak vypadá proces před porotou. "Naši právníci, advokáti i studenti mohli sledovat proces s vysokou právní kulturou..." referovaly Lidové noviny. Něco amerického bych v České republice přece jen rád viděl: nemazlit se s těmi, kteří soudem pohrdají, obsílku ignorují, k řízení se nedostaví a český soud reaguje pouhým odložením nepříjemné záležitosti. V Americe by se spíš stalo, že takového darebáka by postihla pořádná pokuta a předvedení v klepetech.

Jídlo a Restaurace

Cafe Royale, tel. 02 6452 3993, Hain Centre, 228 Sharp St., COOMA 2630 otevreno pondeli až pátek: od 10.00 do 17.00 hod. navštivte Járu a Marii na dobré posezení u vynikající kávy se zákuskem. 1/II/03

JJ's HUT

68 Darlinghurst Road, Kings Cross, naproti stanici. tel.02 8308 0913. John & Jana Otevřeno: Středa - Neděle 6pm do 10am Pondělí a Úterý od půlnoci do 10am. Take-away or Eat In. Mezinárodní, česká a slovenská kuchyně. 23/X/02

Hungry Czech

Prozatímně vaří každou sobotu vybranou českou kychyně v budově SOKOLU Otevřeno od 18 – 22 hod. 20/XI/01

KHAMORO Restaurant

411 King Georges Rd, Beverly Hills tel.02 9579 3322, otevřeno středa až neděle od 19.00 hod k poslechu hraje primáš Androš 9/IX/03

Kde koupíte čajovku či camembert sýr za pouhých \$4?

V Lahůdkářství u Cyrila!

183 Hay Street, Sydney tel.: 9211 0994 Otevřeno: Po-Pá od 7 do 17. So 7 - 13 hod. Karlovarské oplatky, vynikající párky, paštiky, hořčice, pečivo, zelí, znojemské okurky, kostkový cukr, ryby v láku atd. 17/VII/03

Heart Of Europe

0404 847 460 Výborné domácí zákusky, koláče a iné zákusky si můžete zakúpiť každú stredu a sobotu od 10 – 5 hodín vo Fox štúdiu na "Farmers Market" parkovanie zdarma. 24.III.2003

Česká minerálka – Hanácká Kyselka

V Austrálii k dostání pod jménem MOSTINI Přírodní, pomerančová a citronová příchut', Nízké velkoobchodní ceny I pro maloodběratele. Množstevní slevy a možnost dovozu ZDARMA **Volejte Martinovi 0411/441924, 02/97854546** 8/VII/02

AUSTRALIAN WATER PURIFIERS

Ivan Jirava - tel. 02 9835 1428, 0414 435 621 Hana - 08 9401 2638 (Perth), Dodáváme a děláme servis na filtry pro pitnou vodu, včetně R.O. Filtrací systém již od 90 dolaru, servis od \$20. 18/VIII/03

Cestování.

BOHEMIA TRAVEL

cestujte s námi do celého světa zlevněné letenky do Prahy,Vídne a dalších měst Eva Jancíková a Jirí Sedláček 311 Huntingdale Rd, Huntingdale 3166 VIC Ph. 03-9544-8999 fax- 03 9544 1933 28/X/02

Health Spa Tours / Eva Santo (Ak Vám záleží na zdraví rezervujte si pobyt do kúpeľov) Piešťany, Luhačovice, Karlovo vary Tel: 02 9449 1786, 0419 999565 14/VIII/03 Skupinový odchod Máj, September Zveme vás na nezapomenutelnou dovolenou.

MAGNETIC ISLAND

Jedno ložnicový byt pro 3 je \$ 390 za týden, dvou ložnicový byt pro 5 \$ 490 za týden, pro studenty zvýhodněné ceny. Bytlíte-li v Queenslandu volejte náš freecall: 1800 994433 http://www.magnetic-island-qld.com beachsidepalms@hotmail.com 30/07/2003

Advokáti, překlady a přistěhovalectví.

PREKLADY z angličtiny do češtiny i naopak, přesně a rychle provede Daniela Kautská, NAATI, kvalif.stupen 3. tel./fax: 08 82714277, mobile: 0408 714277, e-mail: danakau@attglobal.net 17/VIII/03

Vladimír Gazdík LL.B. 7 Co., SOLICITORS Tel. 02 9876 4500, fax" 02 9876 4511 64 Sutherland Rd., Beecroft NSW 2119 mobile: 0407 274 734 vgazdik2bigpond.com 25.VIII.2003

Lékaři

Dr. Stanislav Hurbis - tel. 9399 3589 ZUBNÍ LÉKAR 69 Arthur Street, Randwick, mobil - 041 206 4202 objednejte se na výše uvedená čísla, otevřeno I v sobotu dopoledne. 23/VII/03

Dr. Roman Rajek, BSs Syd.M.,Chiro NBCE Sydney Spine and Sport Clinic Rehabilitácia a liečba chrčtice a športová zranenie. Suite H, level 14, Nat.Mut.Bldg, 44 Market Str., Sydney , ph. 02 9299 1661. 01/III/01

Dr. Věra Tatossian, FRACGP, MBBS, Všeobecný a kosmetický Lékar Penshurst Medical Clinic 9 The Strand , Penshurst , phone: 02 9580 5320, mobil 0403 335345 všechny služby všeobecného lékařství (gyn,derm,etc) kosmetické lékařství kolagenové injekce, peels, paris lips, scleroterapie, botox, laser hair removal 9/IX/02

Řemeslníci a služby

Mirek Turek tel. 02 9757 4381 OPRAVY A PRODEJ PSACÍCH STROJU nových i rekondišovaných. Prodej příslušenství na tiskárny a psací stroje: laser toners, ink catridges, ribbons.. 28/VII/02

Česká PRÁDELNA (CITY LAUNDRY DRYCLEANING) cnr. Bathurst Str. Sussex Str.u stanice Town Hall Tel: 9264 6661 14/VII/02 PO-PA od 8 do 18 SO-NE od 9 do 16 Pro zákazníky je k dispozici Internet Též zde prodáváme "NOVINY"

PARTY, KLUBY, NAROZENINY, SVATBY.

Disko všeho druhu.Od 60's až po moderní. Česky nebo anglicky. Volejte Jirku nebo Mirka. Tel. 02-9829 1496: Mob: 0407-928 906 E-mail: esus@mail.com.. 09/II/03

Mate problém nebo rozhodnutí a nevíte co s tím?

VÝKLAD KARET, TAROT A NUMEROLOGIE {rozbór osobnosti dle data narodení} Marie Malina, Tel.: 96764646.. 09/IV/03

Auto - Moto

CAR ALARMS - SERVICE&SALES

591 Elizabeth St., Redfern; Ph.: (02) 9318 2444 Prodáváme alarmy značky: Piranha, Flashpoint, Cobra etc...Oprava i servis všechny značky alarmu v našem service centru. Autorizovaný dodavatel: email: info@superalarm.com.au 8/IX/03

JAVELIN Smash Repairs

George Janda -24-26 Robert St. Rozelle;.Ph.: (02) 9810 8601, 0412 247673 Otevřeno Pondělí až Pátek od 8.00 do 17.00 V Sobotu od 9,00 do 16,00 hod. Opravy a lakování aut všech značek. 10/X/02

NEW AGAIN Pty.Ltd.

7B.Perak Street, Mona Vale ph.: 9999 2595 Vaše auto vám nejen opravíme za pomoci nejmodernějších zařízení, nastříkáme, ale zardíme Vám a pomůžeme s formuláři Vaší pojišťovny. 1/VIII/02

AUTOLAB, Daniel a Pavel Chermak mluvíme česky / slovensky, 5% sleva pro studenty a důchodce, „pink slips“ a „green slips“, veškeré mechanické opravy a údržba, 5 let záruka na součástky a práci, inspekce před koupí auta nebo koncem záruky, zadarmo zapůjčíme auto po dobu údržby, při každé údržbě vaše auto zdarma umyjeme a vysajeme BROOKVALE Unit 8, 128 Old Pittwater Rd TEL: 1300 886 883 MANLY 207-209 Pittwater Rd TEL: 1300 886 816 20/XI/02

POČÍTAČE

Koupili jste si právě počítač nebo se ho chystáte koupit? . Poradíme, též Přátelské a příjemné vyučování pro "middle aged" a "seniors" v východní Sydney. Zavolejte Richarda: 0414 540 465 Vyrobí pro váš business i pěkné webovské stránky.

Shared Web Services:

Tel. 02 9262 7584 Grow your website with the new Smart Web Package. Ring to Ms. Šipka for details. 22/V/03

http://www.aspectsofaustralia.com/target

TARGET - Informace pro Čechy a Slováky. Chcete se dozvědět, kdy bude další koncert, zábava a co je nového mezi Čechy a Slováky? Jsme nezávislí. Pavel Kyrál, 105/3 Bruce St., Crows Nest, NSW 2065; tel. 9955 7990, Mob. 0414 463 452 Tyto stránky jsou publikované firmou „Animation Allsorts“. /

Služby pro studenty

Imigrační poradce-advokát,

J.Rickard kontaktujte pani Eva Cermákovou 4- 876a Pittwater Rd., Dee Why ph.: 9981 4765 mobil: 0401 681 742 member of Migration Inst. Of Australia 20/XI/02

Viete o niekom kto chce študovať angličtinu alebo business college v Sydney? Kontaktujte **Renatu Morgan** , Ponúkame najnižšie ceny.

http://www.renatamorgan.com.au Tel.-fax.: (02) 9314 1650, 0402 034409 Sydney Beata Korcová - 644 624 18 Bratislava 25/VII/03

WINDSOR INSTITUTE OF COMMERCE & LANGUAGES. Nabízíme “z gruntu všechno” ve výuce Anglického Jazyka, Business kurzů a kurzů Informačních technologií. Kontakt: Jan Učeň.: Level 5, 127 Liverpool St. (Shark Hotel), Sydney 2000, NSW. Tel. 9283-4388 Fax. 9283-0748, mobil 0419442907 E-mail: marketing@windSOR-ic.com.au Web: **www.windsor-ic.com.au** 8/X/03

Australian Centre for Education Pty. Ltd

Je mezinárodní poradenská firma. Pomůžeme Vám s výběrem studia na Universitách, Colleges i se studiem Angličtiny. Nabízíme pomoc s ubytováním , part time work atd. 469 Kent Street, Sydney 2000 (u zastávky Town Hall). Josef Kysilka či Martin Navrátil tel: 9283 6683, mobile: 0414454557, E mail: jkysilka@bigpond.net.au 25/VII/03

ČSR

CHCETE KOUPIŤ - PRONAJMOUT V ČECHÁCH BYT NEBO DŮM?

Václav Korbel - tel. 420 2 67 910 218, mobil: 420 602 655 396

Interspedition Zeman

Kompletní stěhování včetně prvotříni balicí služby. Poradíme vám i ze stěhováním z Austrálie do Čech Tel.: 420 2 5732 1600 Fax.: 420 2 5732 1602 Mobil: 420 602 343631

Czechoslovak Club of ACT, P.O.Box 1488, Canberra ACT 2601 18 Shropshire St., Queanbeyan vydává měsíčník věstník **Beseda. Československý klub v Queenslandu**, 25 Upfield St., Burbank, 4156 tel., 07 3343 3489, měsíčník „Krajanský list“ **Asociace Čechů v Austrálii** 28 Church Street, Fortitude Valley QLD P.O.Box 142, ph.07 3399 4613 Fax.07 3290 4379 vydává“ Na Slovíčko. **Československý klub v SA**, P.O.Box 89., Hindmarsh, 5007 tel., 08 8346 4181, vydává časopis **Život. Czechoslovak Country Club**, 320 Devonshire Road, Kemps Creek, 2171, tel. 02 9606 0904 **Czech and Slovak Association in Tasmania**, 144 Pottery Road., Lenah Valley, 7008 ph. 6228 0707

Czech and Slovak Association in WA, P.O.Box 486, West Perth 6872, tel: 0419 520164 Vydává měsíčník **KLOKAN**

Český a Slovenský klub na Novém Zélandě,

P.O.Box 27 332., Wellington tel., 478 5977; fax.: 477 9377 **Gus.knot@xtra.co.nz**, měsíčník **Střípky Čiepky Letovisko „Šumava“ ph.9754 5159** Lockes Way, Belgrave South 3160, **Orel**

1A George Street, Avalon Beach 2107, tel. 9918 0826. Vydává čtvrtletník **“Orel”**

Czech Pensioners Association Inc.

40 Gratan St.reet) Prahran, VIC 3181 tel.: 03 9527 1448.

Združení austrálských Slováků v Sydney.

30 Vaughan, P.O.Box 142, Lidcombe, Nsw, 2141 tel. 9649 2153 vydáva dvoumesiačník „ **Slovenský štít“ Slovenský klub Mladých + pevecký a tanečný súbor + Slovenský klub v Južnej Austrálii** 5 Walter Street, Thebarton, 5031 ph.: 08 8352 8072

Slovenský klub „Ludovít Štur“.

105 Triholm Ave (P.O.Box 61) Laverton, 3020 ph:03 9369 3187, vydává: **Zornička** (quarterly)

Združenie Slovenských Združení vo Viktorii

P.O.Box 54, St.Kilda, 3182, ph. 03 95286583

Združenie Slovenskov v Queenslande

P.O.Box 2304, Southport Qld 4215 Vatra@dingoblu.net.au Vydávají Vatru.

Sokol Sydney, www.sokolsydney.com 16 Grattan Crescent, French Forest, 2086 tel.: 02 9452 5617 vydává „**Věstník“**

Sokol Melbourne,

497 Queensberry Street, North Melbourne, 3051 tel.: 03 9329 9922, vydává měsíčně Kvart **MINITHEATRE PRODUCTION INC.** Skupina divadelníků, autorů, hudebníků a výtvarníků z celého světa Eva SITTA, ředitelka Email evasitta@yahoo.com

Generální konsulát České republiky,

ing.Jaroslav Doleček, generální konsul, 169 Military Road, Dover Hights , 2030 phone: 02 9371 0860 fax: 9371 9635 **Konsuláty Slovenské republiky**, adresa nieje.

České velvyslanectví v Canbeře

8 Culgoa Circuit, O'Malley, ACT 2606 ph.: 02 6290 1386 fax: 02 6290 0006

Slovenské veľvyslanectvo v Canbere

47 Culgoa Circuit, O'Malley, ACT 2606 ph.: 02 6290 1516 fax: 02 6290 1755

Australská Slovenská Obchodná Komora.

nefunguje **Česká obchodní komora v Australii.** 198 Greenhill Road, Eastwood, SA 5063 tel: 08 8172 9669 fax: 08 8373 5793

POZOR
OPĚT JE MOŽNO ZAKOUPIT
NEJEN PRAVÉ ZNOJEMSKÉ
OKURKY ALE I LÁZEŇSKÉ
KARLOVARSKÉ OPLATKY
KDE?
U CYRILA V HAY STREET PÁR
METRŮ OD STANICE CENTRAL
V SYDNEY

CO BUDE

Volume 1 Issue 88

MUSÍME SI POMÁHAT

December - prosinec 2002

Katolícké mše v Austrálii.

Slouží náš pan farář P. František Pěněčík, tel. 9361 5225 (páter Aurelius Hrdina 03 9819 3775)

V neděli 1. prosince Mše svatá ve Newcastlu

V neděli 8. prosince

Mše svatá v Sydney u sv.Františka

V neděli 24. prosince 21.50 hod.

Vánoční Mše svatá v Sydney u sv.Františka

ACT

Czechoslovak Club of ACT,

PO.Box 1488, Canberra ACT 2601

18 Shropshire St. Queanbeyan

otevřeno v sobotu 1 - 5pm

V sobotu 7.12. Mikulášské DISKO pro dospělé.

V neděli 8.12. Mikulášská nadílka pro děti od 14,00

14. decembra - IV. Vianoční stretnutie Slovákov v Austrálii

V neděli 15.12. výlet na třešně do Youngu

V úterý 31.12. Silvestrovská zábava .

NSW

Československý Country klub v Sydney,

320 Devonshire Road, Kemps Creek tel. 02 9606 0904,

každou pátek, sobota a neděle ping pong,

pan Jano Danihel 9832 1946 večer

Každou první sobotu v měsíci je brigáda na zvelebení klubu.

Pořádáme kurzy Latinskoamerických tanců

Pro informaci zavolejte na 0414 921 816

V sobotu 7.12. Mikulášská zábava pro dospělé.

V neděli 8.12. Mikulášská zábava pro děti od 14,00

Prosím zavolejte kolik dětí přijde na tel. 0404 016768.

V úterý 31.12. Silvestrovská zábava .

Slovenská Hala a katolícky kostol Sydney

30 Vaughan Street, Lidcombe, tel. 9649 2153

Každou nedělu od 10,15 hod. Omša svatá

V sobotu 7.12. Mikulášska nádielka od 11.30 h.

26. decembra Štefanská zábava od 19.00

hrá Fero a Jenifer

Sokol Sydney

16 Grattan Crescent Frenchs Forest, 2086

tel.9452 5617, www.sokolsydney.com

Informace p. Jelinek tel.: 02 9529 8457

V neděli 8.12. Mikulášská zábava pro děti.

A mladá paní.Lenka Muchová naučí malé děti dělat loutky

V úterý 31.12. Disko "Dance Blender

Kino PONREPO (promítá Petr Čermák).

Kino má letní prázdniny od prosince do února.

JIŽNÍ AUSTRÁLIE

Československý klub v Adelaidě,

51 Coglin Street, Brompton tel.: 08 8346 4181

P.O.Box 89., Hindmarsh, 5007

Bar a kuchyně v Československém klubu jsou v provozu každý pátek od 18.00 do 23.00 hod. a každou neděli od 12.00 do 19.00 hod.

Nedele 22.prosinec - Vanocni pohosteni v klubu, Ctyri chody, od 1hod odpol do 19 hod vecer, cena 13.50

Utery 31.prosinec - Silvestrovska tanecni zabava od 20 hod.

Hraje skupina ZPIVAJICI BUNKRY z Brisbane. Vstupne \$ 20.

QUEENSLAND

Československý klub v Queenslandu,

25 Upfield St., Burbank, 4156 tel., 07 3343 3489,

v pátek otevřeno od 18 hodin, večere včetně kávy a zákusku pouhých 9 dolarů.

20 prosince - SLAVNOSTNÍ PŘEDVÁNOČNÍ KONCERT

Účinkují "Zpívající Bunkry", Maestro Vojtěch Hlinka,

Olga Hlinková, Zuzana Hlinková a další.

Nenechte si ujít tento předvánoční kouzelný večer,

který opět organizuje ve prospěch klubu skupina

"Zpívající Bunkry", na které jsme v CCQ hrdi.

Vstupné 15 dolarů - slosovatelné

Reservace s prodejem vstupenek od 15 listopadu u

Petra a Jarky Venzarových tel: 07 3286 9447

31 prosince - SILVESTR

Živá hudba zajištěna.

O půlnoci se podává tradičně dršťková polévka a

symbolicky čocka všem přítomným zdarma.

Podrobněji příště

Reservace u paní Martiny Radové tel: 07 3300 2941

Asociace Čechů v Austrálii

28 Church St., Fortitude Valley, Qld.,ph: 07 3399 4613

Združení Slovákov v Queenslandě,

31. 12. 2002: Silvester 2002

TASMANIE

rezidencia Galéria Agnes Josefa Galla.,

144 Pottery Road., Lenah Valley, 7008

VICTORIA

Sokol Melbourne

497 Queensberry Street, North Melbourne, Vic 3051

Tel.: 9329 9922 Tel: Jednatelka. 9744 1691

Každé úterý od 12.00 hod Lunch, vaří Eda a Věra

Zlatých

Každé úterý od 19.00 hod . Výuka češtiny.

Každé čtvrtěk -12.00 hod. Karetní odpoledne u kávy,

zákusky

Každé čtvrtěk od 19.00 hod. Kreslení podle živého

modelu

Kino SOKOL

Letovisko „Šumava“

Lockes Way, Belgrave South 3160, ph.9754 5159

ZÁPADNÍ AUSTRÁLIE

Klub mění své působíště, pro další informace volejte na

Mobil: 0419 520164.

In Hellenic klub, Stirling St., Sir James Mitchell Park

Sobota 7 prosince Mikulášská

RADIO SBS SYDNEY

Locked Bag 028, CROWS NEST NSW 1585

TEL: 02/9430 2723, FAX: 02/9438 1114

Email: ikad@sbs.com.au

Vysílá v češtině každou neděli od 21 do 22 hodin a ve slovenštině od 22 do 23 hodin na celonárodním okruhu na vlnách:

Adelaide	FM 106.3	Brisbane	FM 93.3
Canberra	FM 105.5	Darwin	FM 100.9
Hobart	FM 105.7		
Melbourne	FM 93.1 a	AM 1224	
Newcastle	AM 1413	Perth	FM 96.3
Sydney	FM 97.7 a	AM 1107	
Wollongong	AM 1485	Young (NSW)	FM 98.7

Každý čtvrtěk ráno v 9 hod od 9 do 10 hodin, pouze na vlnách Sydney, pouze česky.

Slovensky

Adelaide FM 92.9 Každú nedělu v 9.00

Brisbane AM 1053 Utorok o 13.30 hod.

„Radioforum“ on 2RRR FM 88,5 MHz

slovenské vysielanie moderuje Paľo Virág

každú nedělu v Sydney od 18 do 19 hodine.

Telefón v štúdiu 02 9816 2938

email: radioforum8@hotmail.com

Vysílání Čs. klubu v Jižní Austrálii lze slyšet

každou neděli od 11 do 12 hodin na stanici 5CST-FM

(88.5MHz) a každé pondělí od 19.30 - 20.30 na stanici

5PBA-FM (89.7 MHz.)

Dr. Květoslav Eliáš ☎ 08 8362 4086

Radio Station 4EB - Brisbane - Czech Programme

Karel Ulvr 19 Parkview Street, Mitchelton QLD 4053

Vysílací čas: středu 15:45 -16:30 a v sobotu: 10:30 -

11:30

Canbera rádio . 91.1 FM

Vysílací hodiny: každou sobotu mezi 8-9 hodinou ranní a

každé úterý mezi 14-15 hodinou odpolední

Office phone: 02-6287 7058, CMS studio phone: 02-6287

4347, fax: 02-6287 4348, e-mail: CMSFM@yahoo.com

TELEVIZE SBS ::

Monday 9.prosinec 22.50 : Siberia (comedy)

Sobota 14.prosinec 12.30 2002 European Film Awards.

19.30 The King of Communism

01.00 The sinful nuns of St.Valentine.

TELEVIZE Channel 31

Každé úterý od 18,00 do 18,30

Pokusné vysílání českého a slovenského vysílání pro

pokročilé.

Připomínky či pro informace si napište na :

CaS TV P.O.Box 9 Strawberry Hill, NSW 2012

Hledá se:

Václav Bartoněk, narozený 26.6.1942 v Brně,

v Austrálii od 1969,m poslední známá adresa 3

Partidge Dr., Legana, Tasmania

Cs.konzulát: 02 9371 0479

SILVESTR 2002

V RSL klubu North Ryde

Hudba: Jennifer a Fero,

hrají oblíbené taneční melodie,pestrý česko-slovensky repertoár!

Nesedíte sami doma u televize a přijďte na Večeři:

Bufet styl obsluha - teplá jídla s přílohou, pečená masa, rybí

speciality, české a slovenské lahůdky, saláty, šunka, tropické

ovoce, sýry, zákusky, káva, čaj a šampaňské na půlnoc !!

Vstupné : \$ 70,- / vše výše uvedené je zahrnuto v ceně/

Vstupenky v předprodeji od 15. 11. 2002

Emil MISKO : 9888 7588 Jaroslava INGROVA : 0410 680205

Nenechte si ujít Vánoční koncert
14.prosinec v kostele St.Andrew
Town hall Sydney
zamluňte si vstupenky u pí. Ingrové.

.Kostel má jen limitovaný počet míst!!

PŘEDPLATNÉ NA ROK 2002.

(včetně poštovného v Austrálii) :

na rok = AUS\$ 56,00 26 výtisků

na půlrok = AUS\$ 30,00 13 výtisků

starší čísla je možno zakoupit za dolar.

do Ameriky a Evropy stojí poštovné navíc

půlroční **AUS\$ 14.00** nebo **AUS\$ 28.00** na rok

vyplňte šek na jméno „ **NOVINY** “

a spolu s adresou na kterou noviny zasílat,

jej laskavě zašlete na adresu:

The Wentworth Bldg.,B62 Uni. of Sydney 2006

Josef Koudelka, Czechoslovakia, 1968 (Internet)

Fotograf Koudelka představen nejrozsáhlejší retrospektivou

Výstava Josefa Koudelky (ročník 1938), otevřena minulý týden ve Veletržním paláci v Praze, je vůbec největší přehlídkou tohoto slavného českého fotografa. Sestavena byla jeho dlouholetým přítelem, legendárním pařížským nakladatelem Robertem

Delpirem.

PRAHA 18. listopadu 2002 -- Původně měla být premiérově uvedena už v únoru v Národní galerii v Praze, ale z těchto plánů sešlo vzhledem k málo vstřícnému postoji jejího generálního ředitele. Expozici tedy mohli vidět poprvé až v červenci návštěvníci festivalu ve francouzském Arles.

Divadelní fotografie

Její koncepce je víceméně shodná s Koudelkovou monografií vydanou na jaře v edici Fototorst. Vedle autorových slavných souborů Cikáni, Exily, Černý trojúhelník a Chaos je velká pozornost věnována také autorově divadelní fotografii i ještě starším a málo známým snímkům z konce padesátých a začátku šedesátých let. Ty vycházejí spíše z dobové estetiky a jsou víceméně formální, přesto v nich najdeme znaky charakteristické pro pozdější práce: úsilí o maximální výrazovou kultivovanost i panoramatické výřezy z negativů středního čtvercového formátu zúročené opět v současné tvorbě.

Cikáni

Od roku 1961 se datuje Koudelkova spjatost s divadelní fotografií, spolupráce s měsíčníkem Divadlo, Divadlem Na zábradlí a od roku 1965 i Divadlem za branou. Především pro poslední jmenovanou scénu vedenou Otomarem Krejčou vytvořil Josef Koudelka originální expresivní a krajně stylizované fotografie. Paralelně, od roku 1962 až do odchodu z Československa v roce 1970 pracuje na proslulém cyklu Cikáni. Jezdil za nimi především na Slovensko, ale také do Kadaně, na Jižní Moravu nebo do Rumunska. Uvedení souboru vedle paralelně vytvářených snímků z divadelních představení dokládá, nakolik se divadlo a rustikální život v Koudelkově tvorbě navzájem ovlivňovaly.

Praha v srpnu 1968

Přelomový soubor Invaze s mnoha vypjatými reportážními záběry z okupace Prahy v srpnu 1968 ukončuje první část expozice a otevírá soubor Exily, podobně jako stály tyto snímky u počátku autorova exilového světooběžnictví i světové proslulosti. Subjektivně dokumentární fotografie z Koudelkova putování po světě v letech 1970 až 1994 jsou právem považovány za vrchol autorovy tvorby. Vytríbená obrazová estetizace i příznačná metaforičnost zde nabývají vrcholu. Prázdné městské kulisy, bezútěšné krajinné scenérie, opuštěná či bezmocná zvířata zde vypovídají prostřednictvím fotografického obrazu o politickém vyhnanství, vykořeněnosti i lidských hodnotách a svobodě.

Člověk v jím devastované přírodě

Celé samostatné podlaží mezaninu Veletržního paláce bylo vyčleněno pro panoramatické fotografie z publikací Černý trojúhelník ze začátku devadesátých let a především Chaos (vydané 1999). Těmto subjektivním dokumentům dominuje téma člověka přítomného v jím devastované přírodě. Až mrazivě pak působí záběry Berlínské zdi, válkou zničeného Bejrútu nebo Vukovaru a dalších míst. Tuto polohu tvorby a Koudelkových nejnovějších více než čtyřicet snímků pod názvem Kámen-pierre pak představuje druhá, souběžně probíhající autorova pražská výstava, připravená Francouzským institutem v Galerii Štěpánská.

Atraktivní alespoň jako Annie Leibowitz

Ve stručnosti poodhaluje všechny polohy Koudelkovy tvorby již zmíněná monografie, která je edičním počinem nakladatelství TORST a i ve světě první autorovou monografií. Žádný, byť sebevíce precizní tisk, však nezastoupí kvality a tonální bohatství originálu i dojem z precizně instalované expozice. Veletržní palác, sídlo sbírky Moderního a současného umění Národní galerie zatím příliš fotografických výstav nenabídlo. Minulý týden zahájená

výstava naznačuje, že by se mohla stát atraktivní prezentací, která přiláká nebyvalé množství návštěvníků, podobně jako například před několika lety výstava módní autorky fotografující populární osobnosti uměleckého světa Annie Leibowitz.

Josef Koudelka: Fotograf, Národní galerie, Veletržní palác, od 14. listopadu 2002 do 23. února 2003

Josef Koudelka: Kámen pierre, Galerie Štěpánská, od 12. listopadu. 2002 do 5. ledna 2003

Tomáš Pospěch

Pan J.s., generální konzul J.Doleček gratuluje panu Miloši Štefánkovi k slavnostnímu vydání jeho vynikající knihy „beyond borders“ photo Kat Ivák

Recenze knihy „Fašismus“

Václav Klaus

Brněnské Centrum pro studium demokracie a kultury udělalo v roce 2002 velký ediční počín vydáním nesmírně zajímavé a dobře čtivé knihy Noëla O'Sullivanova „Fašismus“, v originále uvedené ve Velké Británii na knižní trh již v roce 1983. Pro ty z nás, kteří prožili komunismus a kteří v té době četli o fašismu všechno možné, protože cítili jeho strukturální podobu s komunismem, je to nesmírně důležité a inspirativní čtení. Jsem však přesvědčen, že je tam leccos i o dnešku, o dnes dominantním politickém stylu, který autor nazývá „aktivistický politický styl“ a který řada z nás - spolu s ním - považuje za předstupeň nebezpečného „Brave New World“, ke kterému stále více směřuje naše soudobá civilizace. I já si myslím, že jak západní, tradičně demokratický svět, tak východní, postkomunistický svět už dávno není světem „omezeného politického stylu“ (v originále je „limited“, ač já bych dával přednost slovu „constrained“, které v podobném významu používá Thomas Sowell). Zejména dnešní evropský politický aktivismus (hlavně v jeho bruselské verzi) znamená vážné ohrožení obvyklého chápání svobody a demokracie.

Sullivanova kniha je na straně jedné polemikou se standardní literaturou o fašismu a na straně druhé originálním politologickým příspěvkem, který bychom si měli dobře prostudovat. Pokusím se proto zrekapitulovat jádro jeho argumentace.

Fašismus – na rozdíl od jiných autorů – nepovažuje Sullivan za „blesk z čistého nebe“ (název 1. kapitoly). Překvapení z fašismu spojuje s „naivním optimismem, který je nejnápadnějším rysem moderního západního kulturního a politického života“ (str. 13), s „vírou v možnost zdokonalení lidstva, která vystřídala starou víru v neodstranitelnost zla“ (str. 14), s „ideologií mobilizace mas“ (str. 19), s „v podstatě progresivním vývojem společnosti“, s „prohloubením nacionalistického cítění“ (str. 27), s „všeobecnou duchovní nervozitou západního světa“ (str. 29) i s „jasnou tendencí k politickému extremismu“ (str. 35). Toto všechno považuje autor za empiricky zdokumentovatelné rysy současné civilizace, což je názor, který sdílím.

Tzv. „nový aktivistický politický styl“ (název 2. kapitoly) jako „všeobecná přeměna západního politického života“ (str. 39) je odvozován již od konce 18. století, tedy od Rousseaua a Francouzské revoluce. Je charakterizován opouštěním myšlenky, že „poutem společnosti je zákon“, neboť za základ společnosti je od té doby považován „společný cíl“ (str. 40), rozmazáním „jasné hranice mezi veřejným a soukromým životem“ (str. 41), nahrazením „individualistického pojetí života pojetím kolektivistickým“, ztracením „vrozené úcty k ústavním formám“ (str. 42) a odmítáním „uznání existence historických hranic země jako závazných ukazatelů její velikosti“. Fašismus byl mimořádný hlavně v tom, že to všechno dotáhl do konce a do extrému, že „nahradil stát hnutím“ (str. 44) a že se stal „nejúplnějším vyjádřením tohoto nového politického stylu“ (str. 46). Patří sem „politika jako aktivistické křížácké tažení“ (str. 47) a pseudonáboženský charakter fašismu, „slepá víra, že vláda lidu je totožná s dobrou vládou“ (str. 53) a v neposlední

řadě „pojetí demokracie, v níž mimoústavní činnost úplně nahrazuje parlamentní instituce a ústavní postupy“ (str. 60). „Svoboda jako boj a teror“ (str. 63) vede k tomu, že se „novou koncepcí svobody nemyslela občanská svoboda, chápána ve vnitřním smyslu seberealizace“ (str. 65), ale „pravá svoboda“, která znamenala nejen „bezpodmínečnou poslušnost fašistickému režimu“ (str. 67), ale i „víru v nekonečnou schopnost lidské vůle řídit historii a měnit lidský osud“ (str. 79). Ve 3. kapitole je kladen důraz výkladu na „fašismus jako teatrální politiku“ a na „přeměnu politiky v

záležitost mýtu“ (str. 94). „Za pomoci podívané, her a rituálů má být jedinec vytažen ze své izolovanosti a má splynout s masou“ (str. 99). Proto „ceremoniální typ masové demokracie“ (str. 114) a hlavně „éra davů“ (str. 117). „Fašistický světový názor“ (kap. 4) není podle autora „hrůznou úchylnou od západní politické tradice, ale je s ní v přímé spojitosti“ (str. 129). Obsahuje v sobě korporativismus jako „všezahrnující vizi organické, duchovně sjednocené a morálně obrozené společnosti“ (str. 130), „permanentní revoluci“ (str. 136) jako metodu jak překonat „politickou apatii mas“ (str. 145), „vůdcovský princip“ (str. 147), podle něhož je „vůdce odpovědný osudu, nikoli lidu“ (str. 155) a v neposlední řadě „mesiášské poslání“ (str. 158).

K tomu není třeba téměř nic dodávat. S drtivou většinou těchto názorů nezbyvá než souhlasit. Nás musí trápit zejména to, že se může jednat o „předzvěst budoucího směřování politického života“ (str. 180), že je nejen „pravý fašistický ideál vyjádřen v hesle: Evropa jeden národ“ (str. 182) a že podle autora hrozí něco jako „fašismus s lidskou tváří“. Autor si všímá i snadnosti vzniku „hlubokého pocitu kulturního odcizení“ a možnosti „vytvoření takového intelektuálního klimatu“, kdy se ztrácí všechny zbývající morální a politická omezení“ (str. 146). To mně až moc připomíná i některé jevy naší současnosti.

Povídka: Ples Popelek

JITA Splítková (NevPes)

Když jsem stoupala po schodech Lucerny, připadala jsem si opět jako studentka. Levou dlaní jsem si zdvihala dlouhý cíp šatů, abych si je nepošlapala a v batůžku na zádech jsem schovávala otevřené střevičky. Efektivní výstřih večerního modelu jsem ukryla do svetru, šálu a kabátu. Byl leden, začátek ledna. Lidé se radovali se ze sněhu a užívali sezóny plesů.

Moje sezóna skončila před dvanácti lety. Omotali mě maturitní stuhou a vyslali do života. Nevím, proč Sylvu napadlo, že bychom se měly jít podívat na ples naší bývalé střední školy. Možná se chtěla přesvědčit - ten vlak nám definitivně ujel. Stejně jako kdysi jsme nejprve zamířily na dámskou toaletu, před kterou se tvořila fronta netrpělivých, protože tam uvnitř se ze zmrzlých princezen stávaly královny, což každé z nich trvalo patřičně dlouho. A tak jsme se po chvíli ocitly mezi útlými tělíčky s vrstvami make-upu a s černě podmalovanými očima. Ja první pohled by mezi námi nepoznal rozdílů, ale jejich dychtivost předjarních maturantek nám jednoduše scházela. Ještě než Sylva přebytečné svršky zabalila do tašky, obrátila se na mě: " Máš si sundat snubák?"

"K čemu to bude, vždyť ti po něm stejně zůstane v kůži vyražený kroužek", odpověděla jsem jí.

"Hm, souhlas. Já si ho nechám," prohlásila otráveně místo toho, aby pociťovala díky prstýnku hrdost vdané ženy. Tedy tu, kterou jsem pociťovala i já. Ovšem nevím, zda ji pociťoval můj muž. Sylva náš byt nazývala idylickou klikkou. U nich doma spíše poletovaly hrnce a nadávky. Těžko krotila svou temperamentní povahu a proto možná za nevinnou návštěvou maturitního plesu viděla skrytou příležitost oživit stojaté vody manželského soužití. V šatně hlídkovala ta samá protivná baba a stálo jich tam nejmiň pět. Sylva mi při čekání na šatnový lístek zašeptala: " Já už myslela, že na tom záchodě nevydržím. Všimla sis těch vyzábělých kostiček?"

Od té doby, co porodila Oldu, ztloustla a vedle příliš hubených dívek duševně trpěla. "Zas nemají ty zkušenosti," snažila jsem se ji uklidnit. Ale neuklidnila. Po zbavení se veškerých zbytečností, tašek, bot a svetřů, zůstaly jsme jen v šatech u krutých zrcadel jak dvě Popelky seniorky. Abychom ten pravdivý pohled rozdýchaly, uchýlily jsme se do baru. V Lucerně vždy ceny nápojů šplhaly do závratných výšin, ale nyní překonaly veškeré mé odhady. Prozřetelně jsem si vzala tisícovku. Sylva zakuňkala cosi o mizerném mateřském příspěvku. Tak jsem ji grandovsky pozvala.

Kolem korzovali staří známí profesoři. Naštěstí nás nepoznali. Člověk časem zjistí, že si s nimi nemá vůbec o čem povídat. V té souvislosti mě napadlo, čím a jak se budeme celý večer bavit. Sylva mě ujistila: " Pár skleniček to spraví." A spravilo. Nálada se nám rapidně zvedla a hlavně kuráž.

Prohlížely jsme si sedmnáctileté hošíky se zálibností těch, co už se smí pouze koukat.

"Sylvo," zahulákala jsem na ni, protože jeden chlapec ji zvlášť silně zaujal a ona na něj fascinovaně hleděla. "Sylvo," zopakovala jsem.

Konečně jsem upoutala její pozornost. "Víš, připadá mi zvláštní, že se mi na středce vrstevníci nelíbili a teď mi připadají ti mladíci úžasní". Mávla rukou a zatvářila se stylem - ty toho naděláš. Její objekt se odsunul směrem k sálu. Prudce se zvedla a zavelela: " Jde se tancovat."

Nebrojím nijak proti tanci, ale valčíky, polky, waltzy a jiné podobné hrůzy mě děsí. Z tanečních jsem preventivně prchla po druhé lekci.

Na kraji parketu se tísnil dav děvčat a mladíků. Zvědavě vzhlížel k těm, kdo se pohybovali s lehkostí a elegancí, zároveň se posmíval těm, jimž rytmus k srdci příliš nepřiostl. Sylva se dramaticky zavlnila, pak znovu, až si toho objekt všiml a odtáhl ji v mžiku energicky do víru samby. Zůstala jsem třet sama v klubku hlučících pubescentů. Proto jsem se sebrala a vykročila zpět k baru. Cestu mi zastoupil líbezný obličej chlapečka s prosbou, zda bych si s ním zatancovala.

Pořádně jsem se rozhlédla kolem, promnula si oči, abych se podívala, co se zde mačká prvotřídních krasavic v rozpuku a bez závazků. Muži ale mají divný vkus a divné vrtochy, uvědomila jsem si. Tanec jsem upřímně odmítla, přesto mě mladík oddaně následoval k baru. Tím jsem získala velmi zábavného společníka, později i tanečníka. Při rokenrolech se dala popustit uzda fantazie a každý se hýbal po

svém, což mi vyhovovalo. Sylvu jsem občas spatřila zavěšenou do objektu. Náhodně jsme se potkaly na toaletě. Jako kdyby ji vypnul mozek s adekvátním vyjadřováním, neboť na mě vychrílila: " Ten můj mlad'och je fantastickej. Kam se na něj hrabe Marek. Dá se s ním bezva kecat, neunavuje mě politikou a děsně po mně jede."

Jo Sylvinko, já tuším, že Marek není zrovna správný erotický idol, ale takovýhle úlet mi nesedí, napadlo mě.

"Co ten tvůj fešák?", zeptala se, když si opravovala účes.

"Nestěžuju si."

"Kdybys chtěla, můžeš přespát u nás. Oldu jsem odvezla ke tchyni a Marek se intenzivně školí v Cáchách", nabídla mi mnohovýznamným tónem.

Tuto velkorysou nabídku jsem raděj utopila do šumící vody. Ale neutopila úplně. O půlnoci jsem přiopilým hlasem svému skvělému chápavému muži oznamovala, že nocuju u Sylvy. Nic nenamítal, jen se obával o mou bezpečnost při přejezdu noční Prahou. Tu jsem však měla zajištěnou dokonale. K Sylviinu bytu jsme dospěly i s pánským doprovodem. Do postele jsem padla jak podřátá a

okamžitě usnula. Tudiž má čest zůstala zachována a mé manželství neohroženo.

Když jsem se vedle "svého mladíčka" ráno probudila, pohled na mou oteklou zmuchlanou tvář čerstvé třicátnice přestál bez psychické újmy a sladce se na mě usmíval. Líbnul mě na čelo a řekl, že musí běžet do školy, ale ať na něj odpoledne počkám ve tři u Křížárny. Chvatně se oblékl a se svým spolužákem, Sylviíným objektem, zmizel.

Po jejich odchodu jsem se vyhrabala z duchen. Sylva si vařila kafe a hořekovala, což jsem slyšela až v koupelně. Ovšem mým příchodem do kuchyně viditelně ožila.

"Tak co bylo?", vyzvíдалa.

"Nic, hned jsem usnula."

"Já ti radši nebudu ani vyprávět. A máš s ním aspoň rande?", dodala.

"Ve tři u Křížárny:"

"Stejně jak já", vykřikla nadšeně. "Představ si, že je ekonomiku učí taky Řežábek".

"Půjdeš na to rande?", ptala se dál.

"Já nevím..."

"Nedělej vlny," pronesla naštvaně.

"Sylvo, nevykládej mi, že ty tam půjdeš."

"Co bych nešla, je mladej, krásnej a perspektivní," zasnila se. Tím náš rozhovor skončil. Její zasnění se přerušila ostrá bolest hlavy. Vrátila se do peřin a já se vydala do jámy lvové, k paneláku, kde se na zvonku po boku mého jména skví mužské s podezřele stejným příjmením.

Cestou v tramvaji jsem hodnotila případná rizika, ztráty a naopak předvídatelné radosti. Nerozum a radosti kupodivu zvítězily. Dospěla jsem až k váhavému přemítání, jak svému drahému muži vysvětlím, proč se dnes do třech hodin musím bezpodmínečně dostat na stanici metra trasy B Křižíkova.

Bohyně Karla Gotta

Zpěvák a legenda naší populární hudby Karel Gott (63) prý měl ve svém životě stovky žen. Většinou to byly, tak jak to už v životě hvězdy bývá, jen pouhé známosti na jednu noc. Přesného čísla svých žen by se dnes už jistě Slavík nedopočítal. Sám to neví. Velmi přesně však dokáže říci u kolika vztahů už "to bylo na spadnutí". Karla takto "dostaly do kolen" pouhé tři ženy: Jitka Svobodová, Martina Zbořilová-Formanová a Marika Sörösová-Potoček. A možná, možná se k nim přidá i ta současná - Ivana Macháčková. Jestli se z ní nestane paní Gottová, Karel sám neví.

"Vždycky si myslím, že to je ta pravá, jinak bych to nedělal," tvrdí Gott. Každý Karlův vztah měl podle zpěváka jiný charakter a každá žena v sobě měla něco jiného, čím mu imponovala. Žádná z nich si rozhodně nemůže stěžovat na nedostatek pozornosti, ale ani lásky. Jde jen o to, kdy začne tlačit "na pilu". Potom totiž zákonitě odchází a jiná přichází. Vlkem samotářem náš Slavík rozhodně nikdy nebude.

Tři ženy, které si chtěl vzít a dodnes se s nimi stýká. "Ale přátelsky," podotýká:

Marika Sörösová-Potoček

Blondátá Marika je skutečně jedna z mála milenek, ke které Gott chová vřelý vztah i v době, kdy už stanula před oltářem s jiným mužem. Jako všechny své přítelkyně Gott i Mariku zahrnoval dary, dal jí ovšem něco, co ještě žádné nedal - koupil jí vilu a Marika v ní dokonce vybudovala Mistrův pokoj včetně koutku s malířským plátnem, paletou a štětci. Dokonce i sex byl dokonalý. Marika si dodnes pamatuje, jak v Gottově kuchyni naklepávala řízky, on to nevydržel a tasil na ni "svoji přirozenou". Narodzil od současné Ivany (její následovnice), z Mariky žárlivost jen sálala. Gottovy koncerty v zahraničí se tedy neobešly bez podezírání a někdy i hysterických scén. "Některé věci jsem opravdu nesnesla," říká i dnes Marika, která si teď přátelství s Karlem pochvaluje. "Už nemusím žárlit. Mám svého skvělého muže a z Karla báječného kamaráda," říká. Volají si, navštěvují se a jsou živoucím důkazem toho, že milostný poměr přerostl v opravdové přátelství bez postraních úmyslů. U Mariky o oltáři Karel skutečně uvažoval. Kdyby blondátá slečna měla jen o trochu méně horoucí krve v žilách, určitě by se dnes honosila příjmením Gottová.

Martina Zbořilová-Formanová

Formanem, kterého znala už z FAMU. Začala mu dělat první asistentku při natáčení, vzali se a měli dvojčata. "Šla přímo za papežem. Co by taky někde klepala na dveře? Velice to na ní oceňuji," chválí dodnes Martinu Gott. Když je Martina v Praze,

vidají se. Když Gott zpíval v newyorské Carnegie Hall, v první řadě seděla Martina s manželem Milošem Formanem. Jeden si dodnes váží druhého, nikdy se ze srdce toho druhého nevymažou a přejí si jen to dobré. "Skutečně jsem v životě milovala jen dva muže - Karla Gotta a Miloše Formana," svěřila se Martina.

Jitka Svobodová

V tehdejším paláci Družba, kde točil klip, ho očarovala natolik, že za ní »vypálil« na dámský záchodek a vmáčkl do ruky svoje telefonní číslo. Začal vztah, kde si oba mohli říct "chodíme spolu". Gott se se svými známými dokonce radil, jestli si má Jitku vzít. Ona byla ale pravým opakem všech: nechtěla se vdávat, nechtěla mít s Karlem děti, necpala se do jeho vily na Bertramce. Tím získávala na ceně. Impulsem k rochodu byla ale Gottova dcerka Lucka, na kterou si Slavík "zadělal" ještě za vztahu s Jitkou a kterou se logicky snažil zatajit. Pět let šlo do ztracena, potom to zkusili znovu, ale už to nebylo ono. Po revoluci Jitka odjela jako modelka do Německa, Karel po ní pátral, marně, až mu jednou přišla na vánoční koncert. "To bylo ale všechno," říká Jitka. Když se ovšem Gott dozvěděl, že se Jitka před třemi lety konečně natrvalo usadila v Praze, zjistil si její telefonní číslo, a hned ji kontaktoval. Dodnes se vidají. On ji zve na koncerty, ona přichází. O Jitčině rodině ale nepadne nikdy ani slovo. "Cítím, že mu to vadí, tak o tom nemluvim. On mi také nic neříká o svém intimnostech, na které také nejsem zvědavá," říká Jitka.

Ženy, matky jeho dvou dcer, se kterými, paradoxně, neměl nikdy vážný vztah:

Antonie Zacpalová

S bývalou tanečnicí Antonií Zacpalovou strávil Gott sice jen jednu jedinou noc v životě, ale vznikl z ní Gottův věrný obtisk - Dominika.

Iveta Kolářová

Prodavačka Iveta Kolářová mu zase povila Lucinku a o nějakém hlubokém milostném vztahu se také nedá mluvit. S oběma matkami a dcerami se ale zpěvák pravidelně vidá. Slaví s nimi svoje a jejich narozeniny, navštěvuje na Štědrý den, na první svátek vánoční společně hodují u slavnostní husy a je jim všem dobře.

Žena, kterou by ještě rád viděl, ale ona zmizela...

Manuela Pechová "Kakaová"

Gott ji poznal na ambasádě a pozval na večeři. Byla exotická a on exotiku miluje. Píseň Kakaová také zpíval z lásky. Manuela pracovala v Goje, Karlově agentuře, sám zpěvák se o to zasloužil. Nakonec mu odjela za moře, nenechala ani dopis na rozloučenou a zpěváka to dodnes mrzí.

Ženy, které vidá jen náhodně anebo vůbec:

Tat'ána Smutná:

Marika hysterčila, a tak se Karel vydal do Dubaje na dovolenou se svou známou, která žije v Německu. Výlet s Tat'ánou znamenal konec milostných hrátek mezi Marikou a Gottem. Tat'ána měla ovšem manželské závazky a vztah šel pomaloučku do ztracena. Vidají se jen občas. Dělí je stovky kilometrů.

Ilona Hermová

Tak s tou se rozešel a už ji nikdy neviděl. Ani po tom netouží. Setkali se v cestovní kanceláři, kde pracovala. Ilona byla Karlovi ze všech jeho dam věkově nejbliže a snad proto si také troufla světu prostřednictvím tisku oznámit, že chce od Karla dítě, neboť: "mně tikají biologické hodiny". Toto její oznámení Karla dosti pobouřilo. Nesnáší totiž, když jeho milenky mluví o společném soukromí bez jeho svolení.

Současná partnerka

Ivana Macháčková

Možná si zasloužila jeho obdiv tím, že s novináři bez jeho přítomnosti nemluví, snaží se chovat skromně a vyhýbat se fotoaparátům. Díky tomu má také zatím šanci stát se vůbec první paní Gottovou. "Máme se rádi a se vztahem jsem spokojený. Nemám důvod přemýšlet o nějaké změně," říká Gott a zároveň přiznává, ž krom toho, že je Ivana inteligentní, pěkná ženská a má si s ní o čem povídat, tak vítá i fakt, že Ivana byla zdravotní sestrou. "Pečuje o mne a to je velice příjemné. Muž v mém věku něco takového už potřebuje," prohlašuje s úsměvem zpěvák. U Ivany Gott ale především oceňuje i fakt, že není žárlivá: "Nikdy mi ještě žárlivou scénu neudělala. To raději rozhod, než poslouchat ty scény, které vám ode všeho berou chuť," vysvětluje Karel. Původním povoláním zdravotní sestřička Ivana Macháčková je Karlovou zatím poslední přítelkyní. Ivana rok pracovala na chirurgii a poté, co se vrátila z Ameriky, mluvila tak bravurně třemi jazyky, že se z ní stala vyhledávaná asistentka a průvodkyně herců a režisérů.

Komunistický prokurátor Ján Pješčak obviněn z justiční vraždy

Josef Greš

Minulý čtvrtek přišla na pražský městský soud objemná zásilka. Státní zástupce Martin Omelka v ní odeslal obžalobu posledního generálního prokurátora komunistického Československa Jána Pješčaka (79). Důvod? Justiční vražda z roku 1953, v níž Pješčak podle nově odhalených důkazů z historických archivů sehrál klíčovou roli. Jím prosazený rozsudek mu předem schválil i tehdejší ústřední výbor komunistické strany a prezident Antonín Zápotocký.

Nic než provaz

Podle dokumentů žaloby se četař z povolání Alois Jeřábek z šumavské posádky pohraniční stráže v Horní Plané v lednu 1953 pokusil o útěk z gottwaldovského Československa. Mladíkovi bylo 25 let, před vojnou pracoval jako chemický laborant a podle zdokumentovaných dobových svědectví byl přesvědčený komunista. Jak později vypověděl vyšetřovatelům, rozhodl se pro útěk z téměř banálních důvodů. „Urazilo mě, že mě bez bližšího vysvětlení opakovaně odmítali přijmout na vojenskou akademii. Přitom jsem měl pro studium všechny předpoklady,“ řekl během výsledku. Událost ze 7. ledna 1953 zřejmě znamenala pro nadřizené šok: do té doby pracovní i „politicky“ spolehlivý četař Jeřábek během rutinní obhlídky státní hranice odzbrojil vojáka základní služby, který ho coby velitele doprovázel, služebním klíčem si odemkl branku v zátarasech a zamířil „za čáru“. Podle dobových protokolů, které shromáždil Úřad pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu (ÚDV), odzbrojený vojník běžel útěk ohlásit na kontrolní stanoviště, takže za prchajícím Jeřábkem v krátkém čase vyrazilo tříčlenné stíhací komando. Dohrnalo jej ve chvíli, kdy už byl více než kilometr za hranicemi. Bez ohledu na to zahájili pronásledovatelé palbu. Jeřábek byl těžce raněn do hrudníku a do nohou (sám se prý bránil jen palbou do vzduchu) a poté odvečen po sněhu zpátky přes hranici. Úspěšní střelci (ve spise uvedeni jako „vojíní Šedivý a Novák“) se dočkali vyznamenání, Jeřábek pečlivého ošetření – aby mohl být popraven. Případ neúspěšného zběha totiž dostal na stůl mladý vojenský prokurátor Ján Pješčak – tehdy mu bylo třicet let. Jen co byl Jeřábek v dubnu 1953 schopen výsledku, prokurátor ho obvinil za odzbrojení hlídky, pokus o útěk a střelbu ze samopalu do vzduchu z vyzvědačství a velezrady. Jak tvrdí rozsudek Nejvyššího soudu z loňského roku, který se čtyřicet let starou justiční vraždou zabýval, bylo to i v roce 1953 nesmyslné a protiprávní obvinění. Pješčak měl ale k takovému kroku příkaz „shora“: ÚDV má k dispozici zápis ze zasedání nejvyššího vedení ÚV KSČ z 9. června 1953, kde se za přítomnosti tehdejšího prezidenta Antonína Zápotockého rozhodlo, že Jeřábek musí být oběšen pro výstrahu všem příštím uprchlíkům. Obyčejné zběhnutí by na provaz nestačilo, proto si Pješčak vymyslel rovnou pokus „zničit nebo rozvrátit lidově demokratické státní zřízení“. V létě 1953 snaživý prokurátor u Vyššího vojenského soudu v Praze navrhl trest smrti a senát zpracovaný politickým usnesením ÚV KSČ mu vyhověl. Rozsudek potvrdil i odvolací soud vedený Miloslavem Smolíkem (ten dodnes žije a i on je obžalován z justiční vraždy, na rozdíl od Pješčaka svého tehdejšího verdiktu lituje). Alois Jeřábek byl oběšen 5. prosince v pankrácké věznici.

Věděl, co dělá

Prokurátor Pješčak pak stoupal po kariérním žebříčku stále výš. Postupně byl ředitelem Ústavu kriminalistiky, rektorem Vysoké školy SNB, slovenským ministrem spravedlnosti a listopadovému převratu přilhlížel z křesla generálního prokurátora tehdejší federace. Případ, který odstartoval jeho kariéru, se Jánu Pješčakovi vrátil v říjnu 2000, kdy byl obžalován pro návod k vraždě. Justice si případ chvíli přehazovala, až loni v březnu Vrchní soud stíhání zastavil: Pješčak prý jen porušil služební povinnosti, na což se vztahuje prezident-ská amnestie z roku 1960. Proti tak skandálnímu výkladu se ohradil ministr spravedlnosti Jaroslav Bureš. Ve stížnosti k Nejvyššímu soudu připomněl, že prokurátor vědomě a protiprávně přivedl svou oběť na šibenici. „Je nepochybné, že Pješčak byl jedním z komponentů zločinné justiční mašinérie, která obrazně řečeno semlela četaře Jeřábka pro výstrahu ostatním,“ uznal předseda senátu Nejvyššího soudu Josef Hendrych a nařídil případ znovu otevřít. „Nově se podařilo najít konkrétní usnesení ÚV KSČ k tomuto případu. Měli jsme i kus štěstí, komunistické archivy jsou dost neuspořádané,“ popisuje roční práci státní zástupce Martin Omelka.

Po Karlu Vašovi, který byl souzen za podíl na vraždě generála Heliodora Píky, je Pješčak druhým komunistickým prokurátorem stíhaným za politické procesy z 50. let. „Vaš vyvážl díky mírné kvalifikaci podle tehdy platného zákoníku z dob Rakouska-Uherska. Na Pješčaka už se však vztahují novější předpisy,“ upozorňuje žalobce Omelka. Ján Pješčak se ke svému komunistickému angažmá odmítá vyjádřit. Žije v rodinném domku na břehu přehrady v Praze-Hostivaři. Novinářům se vyhýbá a podle sousedů se příliš nestýká ani s nikým v okolí. Po zazvonění otevírá vitální sedmdesátník, na žádost o rozhovor však bez jediného slova bouchne dveřmi. Z veřejného života ovšem doktor Pješčak úplně nezmezil. Právnická fakulta Západočeské univerzity v Plzni dodnes doporučuje jeho skripta jako podklad pro disertační práce.

Ruské když a kdyby

Zbyněk Petráček

Když ve středu ruské ministerstvo zahraničí obvinilo Českou televizi z propagace terorismu, každý soudný člověk musel zastříhat ušima: nešlo totiž o nic jiného než o protest Moskvy proti vysílání dva roky starého dokumentu „Odvracená tvář světa“ Jaromíra Štětiny, Petry Procházkové a Pavla Hanuše, snímku informujícího o brutálním postupu Kremlu v Čečensku, jenže uvedeného těsně po zásahu proti teroristickému komandu v divadle v Moskvě. Když Moskva 5. listopadu přiměla dánskou vládu, aby zatkla čečenského vicepremiéra Achmeda Zakajeva, byla to pro české čtenáře jen víceméně agenturní zpráva, ale mrazivé kádrování České televize placené z peněz českých daňových poplatníků odhalilo věru mnohé. Když se ruské úřady před dvěma týdny rozhodly tvrdě zasáhnout proti teroristům, uspěly – nikoli v absolutním smyslu záchrany všech rukojmích a likvidace všech teroristů, ale přinejmenším v tom smyslu, že se v časové tísní rozhodly pro relativně účinnou metodu, jak s teroristy nejednat a zachránit hodně rukojmích (to samo o sobě není málo). Když ale po zásahu v moskevském divadle nad tímto plusem převážil chaos, nejistota a neinformovanost, přistupují ke slovu spíše kdyby. Kdyby Rusové dopravili k zásahu vyškolený personál, mohly být zachráněny desítky lidských životů… Kdyby Rusové připravili dostatek protilátek… Kdyby včas zveřejnili, o jakou chemikálii se jedná… Kdyby Duma nerozhodla, že žádné vyšetřování nebude… Kdyby nerozkazovali dánské vládě… Kdyby nekádrovali Českou televizi… Kdyby toto vše udělali, nemuseli by dnes mnozí komentátoři konstatovat, že Rusko, co se úcty k individualitě a lidským životům týče, je stále stejné – od Ivana Hrozného přes Stalina až po Putina.

V Praze i Příbrami radniční koalice obměnily sestavu a jedou dál

Ondřej Kundra

Staré vazby nerezaví

Čas od voleb letí a některá spojeníctví na příští čtyři roky jsou zřejmě jistá. Z uzavíraných koalic lze již teď vysledovat dva trendy – jednak se komunální politici většinou ze všech sil snaží udržet v běhu léty prověřené vazby a za druhé řada zdejších radnic zrudne pod nástupem bolševiků.

Ukaž novou tvář

Týden po volbách do pražského magistrátu je zřejmé, že se Pražané nedočkají „velkého úklidu a čerstvého větru“, který jim sliboval bývalý primátor Jan Kasl. A to jeho Evropští demokraté (ED) skončili v Praze druzí se ziskem osmnácti procent. Ze hry je ale vyřadilo silné pouto mezi vítěznou ODS a třetími sociálními demokraty, které těmto stranám umožňovalo v uplynulých čtyřech letech ovládat radnici. „Koalice s Kaslem by zřejmě kvůli názorové nejednotnosti Evropských demokratů nevydržela celé čtyři roky,“ vysvětluje tíhnutí k ODS sociálnědemokratický vyjednaváč Jiří Paroubek, který měl dosud na radnici na starosti městské finance. Téměř tatáž slova volí jeho protějšek z řad občanských demokratů Rudolf Blažek: „Kdybychom vládli s Evropskými demokraty, radnice by byla nestabilní a společná koalice by neměla dlouhého trvání,“ říká muž, který v dobách smluvněopozičního tandemu dohlížel na městskou policii a zapletl se do korupčního skandálu s oblíbenou „radniční“ firmou Navatyp, od které dostal podezřele levný byt ve Špindlerově Mlýně. S kým chce doopravdy Klausova strana uzavřít v Praze spojeníctví, naznačila již doba bezprostředně po volbách, kdy pražští vyjednaváci ODS jako první oslovili sociální demokraty. Během týdne se pak s nimi předběžně dohodli na společné „chuti najít programové priority“ a toto úterý se mají poprvé sejít nad návrhem společného programu. Post primátora by měl získat lídr ODS Pavel Bém, ale jasná zatím není dělba křesel v městské radě. ČSSD jich z celkových jedenácti požaduje šest, ODS zatím sociálním demokratům přiznává nárok na pět. „Ale to není dramatický problém. Vlastně jsme nakonec ochotni akceptovat za určitých podmínek i požadavek ČSSD,“ říká jeden z vyjednavců ODS, dosavadní starosta Prahy 1 Jan Bürgermeister. Dohodu o koalici mezi ODS a Evropskými demokraty

zablokoval Kaslův požadavek rovného zastoupení obou stran v městské radě. „Nechceme být v radě jenom do počtu, a proto jsme prosazovali shodné zastoupení pět ku pěti plus jeden nezávislý kandidát, kterého si může vybrat ODS,“ řekl uprostřed týdne po prvním oficiálním jednání mezi ODS a ED Kasl. „Taky jsme dali najevo, že nechceme spolupracovat s některými lidmi, kteří byli spojováni s korupcí.“

Proti těmto požadavkům na schůzce nejostřeji protestoval už zmíněný Jan Bürgermeister. „Návrh nerespektuje výsledky voleb. A lustrovat lidi si nikdy nedáme,“ vysvětlil tisku své výhrady. Naopak lídr vítězné strany Pavel Bém se sympatií ke společné vládě s Kaslem nijak netajil. „Preferuji ji více než variantu s ČSSD,“ řekl o koalici s Evropskými demokraty. „Důležitější než většina křesel v radě je pro mne společná programová blízkost.“ Možnost, že se Bémovi podaří dostat na svou stranu většinu zastupitelů ODS, a zničí tak už téměř upečený svazek se sociálními demokraty, je dnes velmi malá. Zdá se tedy, že volby nedají Praze „novou tvář“, jak na billboardech sliboval právě tahoun ODS. Bém si ale prohru nepřipouští: „Určité změny jsou vidět již teď. Bez ohledu na to, s kým budeme vládnout, pošleme do rady nové lidi. Mimo mě třeba pana Bürgermeistera nebo zastupitele Radovana Šteinera.“

Starosta Vacek odchází z Palerma

Léty prověřené vazby zůstanou asi po volbách alespoň z části pevné i na příbramské radnici, jejíž dosavadní starosta Josef Vacek (KDU-ČSL) a místostarosta Ivan Fuksa (ODS) jsou kvůli podezření z pletich s městskými zakázkami vyšetřováni policií. Ačkoli Vacek, který za vlády na radnici udržoval nadstandardní vztahy s nedávno zavražděným podnikatelem a výhercem většiny městských zakázek

Lubomírem Kašákem (švagrem vlivného lidovce Miroslava Kalouska), ve vedení města kvůli volebnímu debaklu již nezasedne, vystřídá ho zřejmě jeho pravá ruka, jednička na kandidátce ODS Ivan Fuksa. Toho přitom před volbami vyzvalo vedení středočeské ODS, aby jako podezřelý korupčník odstoupil z voleb. „Bylo by to gesto velkého muže,“ prohlásila o Fuksově rezignaci před volbami jeho stranická oponentka Eva

Dundáčková, kterou za její postoj příbramští voliči katapultovali z devátého místa do zastupitelstva. „Budu tvrdě vyžadovat, aby radnice hrála s veřejností čistou hru a nikoho neprotežovala,“ slibuje Dundáčková. Podle dostupných informací v radniční koalici s ODS vystřídají Vackovy lidovce dosud opoziční sociální demokraté a kandidát Cesty změny. Sedm radničních křesel by si partaje měly rozdělit v poměru tři (ODS) a tři (ČSSD) a jedna (CZ). Sociální demokraté se netají tím, že chtějí držet nového starostu Fuksu zkrátka. „K podezření z korupčních praktik na radnici se sice již nechceme vracet, ale je jasné, že radnice musí začít s občany normálně komunikovat, podmínky, nabídky a výherce výběrových řízení vyvěšovat na internetu, dát opozici vedení v kontrolním výboru a finanční komisi,“ říká vyjednaváč ČSSD a poslanec Josef Řihák. Jestli na tyto požadavky Fuksa kývne, se nepodařilo zjistit, protože nebyl ve svém úřadu ani na mobilním telefonu k zastížení.

Rudý útok

Ačkoli komunisté seděli minulě čtyři roky ve většině velkých měst v opozici, po letošních komunálních volbách se jejich zástupci můžou ocitnout v jejich vedení. Nejvíc radnic by mělo zrudnout na Moravě, kde se v tomto směru začínají rýsovat již možné koalice KSČM s lidovci nebo ODS. Jako první oznámila komunistické spojeníctví starostka Přelouče Irena Burešová (ODS), která až dosud vládla s nezávislými. „Ostatní strany proti nám uzavřely už před volbami komplot. My jsme ale volby vyhráli, takže nechceme vyklidit pole,“ ozřejmila svůj politický tah Burešová pro Hospodářské noviny. Mimo Přelouč by se komunisté mohli objevit také ve Znojmě (společně s lidovci), v Břeclavi (společně s nezávislými, lidovci a sociálními demokraty) nebo v Hodoníně (s lidovci).

Nejasná je zatím situace v Ostravě, kde dosud vládla velká koalice ODS, ČSSD, KDU-ČSL. V 55členném zastupitelstvu získala ODS 20 mandátů, ČSSD 16, KSČM 12, lidovci 4 a nezávislí 3. ODS sice již sociálním demokratům předložila návrh na pokračování velké koalice čtyř stran bez komunistů, ČSSD ho ale bude zřejmě vetovat. „Jsme pro duhovou koalici i s komunisty, kde bychom měli v městské radě a vedení města důstojnější pozici, než pro nás navrhuje ODS,“ říká lídr ostravské ČSSD Aleš Zedník. Komunisté naopak definitivně vypadli ze hry v Českých Budějovicích, kde až dosud vládli společně s lidovci, ČSSD a US-DEU. Z opozice se totiž vrací na radnici ODS, která bude město spravovat se sociálními demokraty a lidovci.

Prvenství našich prezidentů

Jan Kovanic
Neviditelný Pes

Vůbec *prvním prezidentem* v novodobé historii české státnosti se stal milovaný tatíček a profesor Tomáš Garrigue Masaryk. A je to právě 84 let. 14. listopadu 1918 byl zvolen revolučním Národním shromážděním. Ani ještě nebyl přítomen na území nového státu - z emigrace se vrátil až 21. prosince 1918. Zvolen byl zatím jen na dva roky, než dovede národ, napadaný v té době ze strany německých obyvatel a maďarského státu, ke konsolidaci a ke svobodným volbám. V roce 1919 proběhly volby komunální, v roce 1920 parlamentní. Tatíček Masaryk byl zvolen znovu - tenkrát na sedm let. V roce 1927 pak potřetí a v roce 1934, ač churav a již dosti stár (ročník 1850!), počtvrté. Nikoho jiného tak dobrého jako "prezidenta zakladatele" jsme neměli...

První náš prezident nakonec kvůli svým zdravotním potížím v prosinci 1935 abdikoval. Po sedmnácti letech nepřetržitého prezidentování doporučil jako kandidáta na prezidentský úřad ministra zahraničních věcí, svého žáka a spolubojovníka Edvarda Beneše. Beneš byl také 18. prosince 1935 zvolen.

Ale dobu jeho prezidentování bych nedával do otázek na Milionáře. Jde těžko určit. Beneš abdikoval ihned po Mnichovu - pan Hitler dal jasně najevo, že setrvání pana Beneše ve funkci je pro něj nepřijatelné. 5. října 1938 podal Beneš demisi. 6. října požádali představitelé slovenských politických stran o autonomii, čs. vláda ji přijala a 7. října vznikla slovenská autonomní vláda. Téhož dne skončil "zábor" prvních čtyřech pásem československého pohraničí nacistickým Německem.

Prvním českým prezidentem, tedy prezidentem českého národa v Čechách a na Moravě, v prostoru Böhmen und Mähren se po demisi prezidenta Beneše stal jediný kandidát - "úřednický prezident" - dlouholetý prezident Nejvyššího správního soudu pan "státní prezident" Emil Hácha. 30. listopadu 1938 se stal ještě šéfem Česko-Slovenska. V noci na 15. března 1939 byl donucen přijmout potupnou německou "ochranu" zbytkového Česka. Den předtím se odtrhlo Slovensko. Hácha byl nadále šéfem státu už jen pro potřeby filmových týdeníků - o všem rozhodoval říšský protektor. Hácha se snažil zmírnit německý tlak, osobně vyprosil propuštění většiny z 1200 studentů, odvěčených po 17. listopadu 1939 do Sachsenhausenu, animoval úřednický odboj, ale posléze - zejména po Heydrichově nástupu - rezignoval. To, že si Hácha uvědomoval, že je pouze figurkou, to je jen část jeho tragédie. Také si uvědomoval svoje postupující "blbnutí", jak tomu říkal. Ani s tím nic nadělat nemohl. A v tomhle možná měl zase své prvenství - blnul, ale dobře to o sobě věděl.

Háchovo zvolení v roce 1938 proběhlo zcela v duchu tehdejší ústavy po Benešově abdikaci. Této osobnosti na prezidentském stolci byl prý zpočátku nakloněn i sám Beneš. Jenže pak se staly jisté události, jako třeba okupace, kdy samo Německo pošlapalo vnucenou Mnichovskou smlouvu; začátek války, kdy západní velmoci začaly uznávat československou emigraci jakožto legitimního představitele přátelského okupovaného státu; Lidice, kdy Hácha stál v čele prosebného národa a věrných kajícníků...

Nejspíš už moc nevnímající Emil Hácha byl 12. května 1945 zatčen v Lánech jako německý kolaborant - prý bez vědomí Edvarda Beneše - a zemřel ve vězeňské nemocnici na Pankráci už 1. června 1945. Jestli o tom Beneš věděl či nevěděl, o tom se historici mohou přít. Jisté je, že si musel Beneš oddechnout, takto "přirozeně" se vyřešil problém dvojího prezidentování.

Edvard Beneš po předběžných přípravách sestavil v červenci 1940 československou exilovou vládu v Londýně a postavil se do jejího čela jakožto její hlavní představitel - a prezident. Jeho vládu uznala Velká Británie poté, co ji českoslovenští piloti pomohli vyhrát leteckou Bitvu o Británii. Celosvětového uznání se exilové vládě v čele s Benešem dostalo až po tragédii Lidic. Ale doma zatím zůstával legálně zvolený "státní prezident," který ale měl tu smůlu, že jeho stát už protihitlerovská koalice neuznávala.

A tak - i po dohodě s moskevským komunistickým exilem - se vrátil do osvobozeného Československa (okleštěného sovětským spojencem o Podkarpatskou Rus) jakožto uznávaný prezident Edvard Beneš. "Prezident obnovitel." Experiment s "vládou Národní fronty" byl však od začátku brán komunisty jen jako přechodný jev před definitivním převzetím moci. Poté, co ovládli všechna silová ministerstva, poté co ovládli rozhlas a film, to jest propagandu, poté, co se s pomocí krátkozrakých českých demokratů zbavili slovenské opozice, potom, co nasadili svoje agenty do všech koaličních stran, poté jim už bránil jediný člověk k převzetí absolutní moci. A to byl prezident Beneš. Po únorovém puči, ve kterém zůstal osamocený, byl již prakticky odstaven od možnosti ovlivňovat další průběh událostí. Ještě naposledy se vzepřel, když odmítl podepsat "Ústavu 9. května" a 7. června 1948 abdikoval, aby krátce na to, 3.9. 1948, zemřel ve své vile v Sezimově Ústí.

Prezident Beneš dosáhl smutného a nepřekonatelného prvenství - byl zvolen jen jednou, ale zato dvakrát abdikoval!

Dalšímu prezidentovi, Klementovi Gottwaldovi, se pak říkalo "první dělnický prezident". Což byla lež - toto prvenství patří TGM: Jeho tatínek byl kočí, sám Masaryk se učil kovářem... Ale Gottwald byl *první komunistický prezident*. Od roku 1929 stál v čele zbolševizované KSČ. Jako ministerský předseda poválečného Československa měl velmi silné postavení - po únoru 1948 již fakticky vládl. Týden po Benešově abdikaci, 14. 6. 1948, ho Národní shromáždění zvolilo prezidentem. A komunistická diktatura mohla plně využít všech pák státu, který od té doby měl z demokracie už jen fasádu.

Klement Gottwald měl možná nějakou představu modelu "československého socialismu," ale záhy podlehl Stalinovu tlaku. Za to, že odmítl sovětskou ozbrojenou pomoc při únorovém převratu, dostal vynadáno. Však se pak snažil svůj "hřích" odčinit. Z tohoto prezidenta nelze smýt vinu: Nesl osobní odpovědnost za následné čistky a justiční vraždy, za komunistické lágry, násilnou kolektivizaci a znárodňování, převekslování národního hospodářství na zbrojení a celkový úpadek ekonomický a mravní. *Jeho prvenství je také v tom, že podepsal nejvyšší počet rozsudků smrti.*

Klement Gottwald zemřel předčasně (ročník 1896) 14. března 1953, po čtyřech letech a devíti měsících prezidentování ve strachu o svůj život na pokročilý alkoholismus a - na následky návštěvy pohřbu svého vůdce, J.V. Stalina. Týden nato, 21. 3. 1953, byl zvolen Gottwaldovým nástupcem ministerský předseda Antonín Zápotocký. Premiérmistrem se stal poté, co Gottwald postoupil z této funkce v roce 1948 na prezidentství, nyní opět nastoupil na místo Klémy.

Zápotocký byl už za Rakouska-Uherska dělnickým předákem na Kladensku (ročník 1884). Druhou světovou válku prožil v německém koncentráku, poté šel nahoru jako vůdce odborů. "Náš Zápotonda" hned na začátku své vlády musel dokončit jeden Gottwaldův rozdělaný úkol - oloupení národa o úspory a nemocniční a důchodové fondy, které je známo jako "měnová reforma". Protože pocházel ze sociálně-demokratického prostředí (jeho otec Ladislav Zápotocký - Budečský byl zakladatelem CSSD), a sám byl aktivní v dělnickém hnutí ještě před vznikem KSČ (1921), byl skalním komunistům podezřelý. O to více se musel činit - hned po bouřích proti "měně" se vyznamenal čistkami zejména proti nespokojeným dělníkům. A možná proto u nás trvala "padesátá léta" ještě po tom, co v Sovětském svazu odhalili v roce 1956 škodlivost "kultu osobnosti".

Zemřel ve funkci před 45 lety - 13. listopadu 1957. Svým postupem skutečně Gottwalda dokonale kopíroval. *Jeho prvenství je snad v krátkosti doby vykonávání funkce - čtyři roky a osm měsíců.* V tomto Gottwalda předběhl o měsíc...

Další prezident, také dělník a zasloužilý koncentráčník, Antonín Novotný, zasedl na osiřelý stolec už 19. listopadu 1957 a slezl z něj až po více než deseti letech 22. března 1968. Ještě předtím, 5. ledna 1968, opustil prakticky nejvyšší funkci ve státě - post "prvního tajemníka KSČ", který zastával od Slánského smrti v roce 1953. Novotný už byl "hodný" komunista - svůj podíl právě na vraždě generálního tajemníka KSČ Rudolfa Slánského a zavření slovenských "buržoasních nacionalistů" (Husáka, Novomeského a spol.) se mu dařilo zamaskovat. *Jeho prvenství snad bylo to, že otevřeně nenáviděl Slováky.* Jo a v roce 1960 vyhlásil socialismus. A ještě - nenechal proběhnout prezidentské volby v ústavním termínu, protože se bál, že nebude opětně zvolen. Avšak nakonec byl. A taky byl prý v jakési mezinárodní anketě prohlášen za "*nejhezčí hlavu státu*". To se museli jiní diktátoři vztekat! Novotný zatím vede v délce doby, kdy si užíval důchodu. Zemřel až sedm let po své abdikaci, v lednu 1975 (ročník 1904).

Dalším prezidentem byl náš hrdina Sovětského svazu a zároveň hrdina osmašedesátého roku generál Ludvík Svoboda. Byl zvolen bez oficiálního protikandidáta 30.3. 1968, pouhých osm dní po abdikaci Novotného. *Poprvé za doby komunismu získal tuto funkci člověk, který nestál v čele komunistické věrchušky.* Svoboda byl vskutku hrdina - za první světové války legionář, po okupaci doma odbojář z vojenské Obrany národa, posléze velitel našich jednotek nejdříve v Polsku a později i v Sovětském svazu. Jako prezident se v srpnu 1968 zachoval statečně, když vyhnal z Hradu svinským krokem "dělnicko-rolnickou vládu", kterou připravovali prosovětští kolaboranti. A poté odletěl zachránit do Moskvy naše odvěčené představitele. Jenže - v roce 1948 jakožto "nestrannický" ministr obrany přijímal příkazy od vrchního pučisty Gottwalda. Ministrem byl i v době následných čistek v armádě až do roku 1950.

A po roce 1968 se po vzoru Háchově trpně podílel na nastávající normalizaci. Tu vedl bývalý vězeň režimu, jenž si v komunistickém koncentráku odseděl deset let - a přesto zůstal přesvědčeným komunistou - milovník moci Gustáv Husák. Třebaže Husák od roku 1969 prakticky vedl stát jakožto generální tajemník Strany, chyběl mu do sbírky titul prezidenta. A Svoboda stále nechtěl zemřít (ročník 1895) - ani abdikovat, ač byl již nemocen a od jara 1974 funkci prakticky nevykonával. I muselo se sejít Národní shromáždění (po předcházející přípravě na politbyru ÚVé, ovšemže), aby změnilo ústavu hned několikrát. Od roku

1968 byly totiž nejvyšší stranické a státní funkce odděleny. Důvodem pro ukončení prezidentování se náhle stala i zdravotní nezpůsobilost. A tak byl Ludvík Svoboda 29. května 1975, jak to říci, zbaven funkce, odvolán, no prostě ten den se stal prezidentem Gustáv Husák. Ve stejný den, kdy skončil prezident jeden, nastoupil okamžitě druhý. *Tohle prvenství Husákovi neveme už nikdo.*

Ludvík Svoboda, kterého moje generace (1951) brala jako posledního "muže Ledna", zemřel až v září 1979. Na jeho pohřbu kráčeli vepředu v jedné řadě všichni tehdejší komunističtí papaláši. V té době se už mluvilo o hádkách mezi jednotlivými klany komunistického politbyra, kdo táhne s Kapkem, kdo se Štrougalem, kdo drží Husáka... Pamatuji se, jak jsem se při televizním přenosu divil. To tam jdou takhle veřejně všichni? To se nebojí? Pak jsem si uvědomil - právě že **všichni**, takže se nemusejí bát, že by na ně soudruzi provedli nějaký atentát! Když jdou hned vedle...

Vypadalo to, že se Husák udrží nadosmrti. Při výdrži našich prezidentů aspoň do roku 1993 (ročník 1913). A po něm že přijde další představitel té jediné Strany, další kolaborant se sovětským imperialismem. Komunistický režim byl konsolidován politicky i ekonomicky, růst světového tábora míru se zdál nezastavitelný, mír začaly chránit i sovětské jaderné rakety středního doletu umístěné přímo na našich západních hranicích. Jenže hned v tom roce 1975 Husákovi napsal dopis jakýsi pisálek Havel s rozbořem naší permanentní krize. Začala zlobit Charta 77, na severní hranici se bouřili Poláci, sovětskou moc začal demontovat idealista Gorbačev, který věřil v socialismus s lidskou tváří, prasklo to v Maďarsku, východní Němci začali houfně prchat na Západ a světový komunismus se zhroutil přes noc společně s Berlínskou zdí.

10. prosince 1989 Gustáv Husák abdikoval, když předtím vysvětlil amatérům z Občanského fóra, že nemůže dřív, než jmenuje novou vládu. Tu by totiž jinak neměl kdo jmenovat... Zlomen na duchu dožil v Bratislavě, kde na smrtelném loži obdržel rozhrěšení katolické církve. Stalo se to právě před devíti lety, 18. listopadu 1991.

29. prosince 1989 jen mírně rekonstruovaný parlament v čele s Alexandrem Dubčekem jednohlasně aklamoval zvolení Václava Havla za sametového prezidenta. Ještě silně bolševický parlament zvolil prezidenta jednomyslně. Bývalý vězeň režimu (čtyři roky si odseděl, dvakrát podmíněně propuštěn) byl stále ještě v podmínce...

Mladý prezident (poměrně - ročník 1936, Havlovi bylo 53, - ale Beneš se stal prezidentem už ve svých 51 letech a Gottwaldovi bylo 52) byl zvolen jen prozatímně, jen na půl roku, jen aby dovedl zemi ke svobodným volbám. A nově zvolené Federální shromáždění ho 5.7. 1990 zvolilo na dalších pět let. Jenže pak se začala rozpadat Česká a Slovenská Federativní Republika. Další volby v červnu 1992 separatistické tendence jen posílily. Pro vítěze voleb na Slovensku, Vlado Mečiara, byl nadále Václav Havel na československém trůnu nepřijatelný. Podobně se o československém prezidentovi vyjadřoval dlouho předtím jediný jiný národní vůdce - pan Adolf Hitler. 17. července 1992 Slovenská národní rada přijala *Deklaraci svrchovanosti Slovenské republiky*. A Vlado mohl být spokojen. Ještě než vyprchaly bublinky v šampaňském, ohlásil Václav Havel svou abdikaci. Dva a půl roku v čele státu, krátkostí mandátu trumfnul i Zápotockého. Jenže pak si Havel svoje prezidentování prodloužil o dalších deset let.

1.1. 1993 vznikla samostatná Česká republika. 5. února získala prvního svého prezidenta. Nikoho lepšího jsme nenašli ani v roce 1998. Teď budeme volit prezidenta nového. Nástupce si Havel nevybral - v tomto nenásledoval svůj vzor TGM. Někdo se už tím naším prezidentem stane, s ohledem na předvedenou galerii asi ani nebude nejhorší. Václav Havel se však chystá získat jedno podstatné prvenství, kterého dosud žádný náš prezident v moderní české historii nedosáhl - má šanci ukončit svou funkci **normálně**.

Nikoli abdikací, nikoli úmrtím, nikoli uvězněním, nikoli sesazením... Normálně - to je vypršením mandátu. Dosud se to žádnému našemu prezidentovi nepodařilo!

To je, myslím, pro odcházejícího prezidenta tím nejlepším vysvědčením. Psáno v Praze dne 11.11. 2002

Karel Brückner v rozhovoru s Radkem Malinou bilancuje rok české neporazitelnosti. (Právo - Václav Jirsa)

Češi jedním ze čtyř neporažených týmů v Evropě

Čeští fotbalisté jsou jedním ze čtyř evropských týmů, které letos neokusily hořkost porážky. Stejně jako oni nenašli přemožitele ani jejich soupeři v kvalifikaci Nizozemci, s nulou na kontě proher zakončili rok také Švýcaři a překvapivě i Walesané.

PRAHA 21. listopadu 2002 -- Svěfenci trenéra Karla Brücknera vyhráli sedm z deseti utkání a vedle úspěšného vstupu do kvalifikace měly v Evropě skvělý zvuk zejména jejich výhry nad Itálií a Jugoslávií. Remízy přinesly přátelské zápasy ve Walesu, v Řecku a doma se Švédskem. Na kontě měl tým 23 vstřelených a jen sedm inkasovaných gólů.

Nizozemci, kteří stejně jako čeští fotbalisté nestartovali na letošním světovém šampionátu, mají ještě lepší bilanci. Vyhráli totiž šest ze sedmi zápasů, pomyslné body ztratili jen remízou v přátelském utkání s Anglií. "Oranjes" dali čtrnáct a dostali jen dva góly. Vyhráli i nad Španělskem a rok zakončili ve středu výhrou na půdě německého týmu, stříbrného z mistrovství světa. Walesané jsou jedním z největších překvapení letošního roku. Pod taktovkou bývalé hvězdy Manchesteru United a Barcelony Marka Hughese vyhráli čtyři ze sedmi zápasů, zaskočili Němce i Italy a s českými fotbalisty remizovali, podobně jako s Argentinou. Švýcaři jsou sice také bez porážky, ale vybírali si vesměs slabší soupeře a větší pozornost vzbudila jen jejich kvalifikační výhra v Irsku.

KDO SE ZASLOUŽIL O NEPORAZITELNOST

Karel **Poborský** (10 zápasů, 1 gól), Jan **Koller** (9/5), Tomáš **Ujfaluši** (8/2), Tomáš **Galásek** (8/0), Jiří **Štajner** (8/0), Petr **Čech** (7/0), Petr **Johana** (7/0), Vladimír **Šmicer** (7/3), René **Bolf** (6/0), Tomáš **Rosický** (6/3), Pavel **Nedvěd** (6/0), Milan **Baroš** (6/4), Zdeněk **Grygera** (6/0), Jiří **Jarošík** (6/0), Tomáš **Hübschman** (6/0), Martin **Vaniak** (6/0), Marek **Jankulovski** (5/1), Libor **Sionko** (5/0), Vratislav **Lokvenc** (5/1), Václav **Koloušek** (5/1), Štěpán **Vachoušek** (5/1), Milan **Fukal** (3/1), Martin **Jiránek** (3/0), Pavel **Horváth** (3/0), Antonín **Kinský** (3/0), Miroslav **Holeňák** (3/0), Jiří **Novotný** (2/0), Lukáš **Došek** (2/0), Adam **Petrouš** (2/0), Pavel **Mareš** (2/0), Miroslav **Baranek** (2/0), Tomáš **Došek** (2/0), Richard **Dostálek** (2/0), Antonín **Mlejnský** (1/0), Jan **Šimák** (1/0), Radek **Černý** (1/0), Patrik **Gedeon** (1/0), Michal **Kolomazník** (1/0), Aleš **Píkl** (1/0)

ROZHOVOR S BRÜCKNEREM: Klíčové zápasy teprve čekají

□ **Uzavřel jste první rok ve funkci hlavního trenéra národního mužstva, ani jednou jste nepoznal hořkost porážky. Jak období hodnotíte?**

Mám dobrý pocit z vykonané práce. S hráči jsme našli společnou řeč. Na hřišti i mimo ně. Potěšilo mě, že se nikdo neomlouval. Rovněž herní projev není rozhodně nahodilý.

□ **Poprvé od rozdělení federace udržela reprezentace celý rok neporazitelnost, těší taková série?**

Je to dobře. Vždy jde především o výsledek, ten je nejdůležitější.

□ **S čím jste byl spokojen?**

To slovo nemám rád. Ale myslím, že jsme vytvořili dobrý předpoklad, abychom zvládli i druhý rok. Zvládli, to znamená postoupili na mistrovství Evropy. Jsme na začátku cesty, ještě jsme neušli ani polovinu. Samozřejmě dvě kvalifikační vítězství jsou cenná, ale klíčové zápasy nás teprve čekají.

NOVINY – Sport

□ **Které utkání během roku byl nejlepší?**

Skvěle nám vyšel duel s Jugoslávií. Ve více směrech jsme předvedli přesně to, co jsme chtěli hrát. Opakovaně a kvalitně.

□ **Vyzkoušel jste i situaci, kdy chyběl tvůrce hry Rosický. Bylo to hodně citelné oslabení?**

Nespoléháme na jediného hráče. Jde o týmovou spolupráci. Tomášovu úlohu může v případě potřeby zastat Nedvěd nebo i Dostálek.

□ **Prostor dostalo hodně hráčů. Máte jasno o sestavě?**

Vyprofilovalo to zcela jasně. Užší kádr, čítající přibližně třináct jmen, je slušným základem. Máme dvě varianty, kdy můžeme hrát buď s dvěma hroty, nebo jsou útočníci za sebou. Těší mě, že jsme našli alternaci za Galásku. Jeho místo je jisté, ale Gedeon naznačil, že do týmu patří.

□ **Nejbližší reprezentační zápas hrajeme v únoru ve Francii. Co vás čeká do té doby?**

Hodně času budu trávit sledováním hráčů a také samozřejmě soupeřů.

Radek Malina, ČTK

Sparta ostudně zakolísala, prohrála se Zlínem

Po zoufalém výkonu se Sparta postarala o velké překvapení. Poprvé na podzim prohrála, navíc doma a se soupeřem, který byl většinu zápasu zcela neškodný. Už v první minutě mohl otevřít po rohovém kopu skóre Novotný, ale zblízka pravačkou neproštreřil gólmana, později mu v další šanci stál v cestě obránce.

Ze stálé převahy se pak zrodila další příležitost, ale Poborský přeloboval Rzeszota i branku, neúspěšný byl i oblouček Baranka.

Téměř každou nepovedenou akci domácích provázel pískot nebo hučení. Část fanoušků se dožadovala odchodu spartánského prezidenta Košťála i kouče Jarabinského. Jejich novým hrdinou byl teplický trenér Straka. Stereotypní hra bez nápadu i přesného zakončení hrstku příznivců rozhodně uspokojit nemohla. Hosté byli úplně neškodní. Až v samém závěru poločasu z ojedinělé vydařené akce trefil Vidlička levou tyč Blažkovy branky.

Spartánská bezradnost pokračovala i po změně stran, jen počet nevyužitých rohových kopů na její straně narůstal. Stejně tak ale nepřesné přihrávky. Na trávníku to vypadalo, jako kdyby snad Sparta ani nechtěla vyhrát a zatloukala tak další hřebík do Jarabinského trenérské rakve na Letné. Jedním slovem zoufalství, které jen potvrdil neúspěšný nájezd Poborského se Zelenkou a další Novotného zmařená tutovka. Zlín byl zalezlý ve svojí šestnáctce a jen odkopával míče.

Když Sparta nechtěla hrát, udeřil soupeř. Po dlouhé době se dostal na půlku domácích a Novosad poslal centr Hubáčka hlavou mezi nohama Blažka do sítě. Po 762 minutách skončila jeho neprůstřelnost. Vyrovnat mohl Obajdin, který však z pár kroků přestřelil branku, stejně jako později Poborský. Sparta pak už nenašla vnitřní síly ani na závěrečný nápor a vyrovnání. ČTK

Hokej - Sieň slávy: Na otevření chýbal z legend len Stan Mikita

Unikátnu Sieň slávy slovenského hokeja otvorili v sobotu na Bratislavskom hrade a za prítomnosti predsedu vlády SR Mikuláša Dzurindu inaugurovali do nej prvých desať osobností. Na slávnostnom akte sa zo žijúcich legend nezúčastnili iba Stan Mikita, Václav Nedomanský stihol inauguráciu.

Prítomní boli ďalej Peter Šťastný, Jozef Golonka, Ján Starší a George Gross, zosnulých Vladimíra Dzurillu, Ladislava Trojáka, Michala Polóniho a Ladislava Horského zastupovali ich príbuzní. Spájajúcou slávnosťou medzi otvorením siene a inauguráciou bolo čestné buly, ktoré pred extraligovým zápasom Slovan - Trenčín na ZŠ O. Nepelu vhodili vdova Zlatica Dzurillová so Starším a Golonkom.

Každý člen dostal pri inaugurácii písomný certifikát o uvedení a cenu člena Siene slávy, ktorou je plastika "Levia hokejka" od sochára Víťa Bojňanského. Originálne sochárske dielo predstavuje 50 cm vysokú bronzovú plastiku vo forme štylizovaného kráľa zvierat v tvare hokejky. Sieň slávy slovenského hokeja je vôbec prvou v Európe, v budúcnosti by do nej každoročne mali uviesť troch nových členov. Expozícia bude verejnosti sprístupnená od 1. decembra do začiatku budúcoročných majstrovstiev sveta.

Copyright © 2002 TASR

Hokej: Slovan - Trenčín 4:3

Slovan Bratislava - Dukla Trenčín 4:3 (2:0, 0:1, 2:2)
Góly: 6. Javín, 13., 46. Junas, 59. Lipiansky - 24. Heš, 43., 45. Melicherík. Rozhodovali: J. Konc - Cíváň, Mášik, vylúčení: 4:7, presilovky: 2:1, striedania: 22. Gáabriš za Mészároša (Dukla), 3731 divákov
Stretnutie v Bratislave malo slávnostný úvod, keď čestné buly medzi Lipianskeho a Kukumberga vhodila manželka zosnulej slovenskej brankárskej legendy Vladimíra Dzurillu, Zlatica, v sprievode Jozefa Golonku a Jána Staršieho, ktorých v sobotu uviedli do Siene slávy slovenského hokeja. A z čestnej tribúny ho sledovali aj riaditeľ Siene slávy NHL v Toronte Phil Pritchard, veľvyslankyňa Kanady na Slovensku Margaret Huberová a predseda ČSLH Karel Gut.

Slovan, ktorý s Trenčínom v tejto sezóne ešte nevyhral, začal štvrtý vzájomný súboj lepšie a z presilovky v 6. minúte Javín tri sekundy pred jej uplynutím od modrej prestrelil Murína. Práve na nedisciplinovanosť doplatili vojaci v prvej tretine, pretože aj druhý gól dali domáci v početnej výhode, keď na konci peknej akcie stál Junas. V úvode druhej časti boli ale jednoznačne lepší vojaci, ktorí zrýchlili pohyb a Rybár sa ani na chvíľu nenudil. V 24. minúte už po 12 sekundách využili vojaci šťastným gólom Heša presilovku na zníženie. Domácimi tento gól na chvíľu otriasol a ďalšie horúce chvíle prežívali počas vylúčenia Cígera, ktorý tesne predtým ale nevyužil dobrú príležitosť na zvýšenie domáceho vedenia.

Z tlaku vojakov sa majster vymanil len počas dvoch vlastných presiloviek, pri tej prvej pri vylúčení Janíka mal tretí gól na hokejke Lipiansky, ale zblízka minul odkrytú pravú dolnú časť Murínovej bránky. V 43. minúte sa začínalo odznova, lebo Melicheríkovi sa podarilo vymazať dvojitý gólové manko z prvej tretiny a keď o necelé tri minúty ten istý hráč pridal aj tretí gól, vyzeralo to s domácimi zle. Tréneri Slovana na to zareagovali oddychovým časom a po ňom Junas už o 15 sekúnd vedenie Dukly svojim druhým gólom zmazal.

Vedenie sa potom snažili strhnúť obaja, v 52. minúte mali k tomu blízko Trenčania, keď biliardovú akciu zakončoval Hanzal, ale Rybár zachránil. V 59. minúte sa po dvoch nevyužitých šanciach slovanistov, z následnej skrumáže, po Lipianskeho zásahu puk predsa len ocitol v Murínovej bránke, ale gól rozhodca J. Konc uznal až po porade s videorozhodcom. V závere hrali vojaci 85 sekundovú power play, no bez úspechu a Slovan sa tešil z prvého víťazstva v tejto sezóne nad Trenčínom.

Copyright © 2002 TASR

Vsetín remizoval se Slavií podruhé v sezóně

Remízou 1:1, tedy stejným výsledkem jako v první čtvrtině extraligy, se hokejisté Vsetína rozešli s pražskou Slavií v sobotní dohrávce 26. kola. Největší zásluhu na dělbě bodů měli oba brankáři. Domáci Radovan Biegl výtečným výkonem oslavil 500. extraligový start, slávista Málek zase hosty podržel v prodloužení, kdy dvakrát obstál proti Vozdeckému. Poslední dva neúspěchy donutily vsetínské trenéry Nelibu s Tabarou k obměně útočných formací. Jenže zásahy do sestavy neměly ten správný účinek. Slavia, v jejímž dresu se poprvé představil útočník Petr Sailer, od začátku lépe bruslila a vytvořila si spoustu příležitostí. Biegl se opravdu hodně zapotil. Už ve 22. vteřině mohl skórovat Beránek, jenže pálil nad horní tyč. Vsetínští ještě kontrovali šanci Stantiena, ale potom se úvodní třetina odvíjela v režii hostů. Biegl sice ještě vychytal Jaroše a Hrušku, ale v 17. minutě už přece jen kapituloval. Šaffer našel přihrávkou od zadního mantinelu najíždějícího obránce Hejdu, který se trefil k levé tyči.

Bezbrankové prodloužení

V prostředním dějství začali domáci na čtyři pětky a vyrovnali hru. Slávisté už nepůsobili tak suverénním dojmem jako na začátku. Přesto mohli zvýšit, jenže Biegl opět čaroval. Nejprve hřbetem lapačky zneškodnil Kadlecův lob a potom včas zareagoval na Beránkův pokus. V polovině utkání domáci vyrovnali. Horáčkův dlouhý pas sklepl Vak k najíždějícímu Demelovi, který se vyhnul protihráči a zavěsil. Od tohoto okamžiku se domáci rozjeli a mohutně povzbuzování publikem šli za výhrou. Jenže slávista Málek potvzoval, proč vévodí statistikám extraligových brankářů. Dvakrát musel hasit před Korotvičkou pomocí pravého betonu, ale odolal. Uspěl i v 52. minutě, kdy si Hudler najel na teč, nepřekvapil jej ani dorážející Vak. V prodloužení mohly oba týmy strhnout výhru na svou stranu. Hruška ale pálil nepřesně a Vozdeckému v poslední minutě dvakrát zabránil ve skórování Málek. ČTK

Eating it up

by *[Petra Breyerová](#) The Prague Business Journal*

Fast food in the Czech Republic is experiencing a second surge as newcomer companies and the well-known names ride the expansion of shopping centers and lifestyle changes

Jitka Strnadova, a 33-year-old mother of two, visits a McDonald's or its biggest rival, KFC, once every week somewhere in Prague as she has no time to wait in a regular restaurant. Plus, her children can play in the playground. The food is by no means her main reason for eating there. "I take my children there as a treat," she said. "They go for the toys but only eat French fries from the children's menu." Jitka is far from alone, though her fast food horizons are rapidly expanding beyond the two main fast food players on the Czech market.

A second wave of expansion has hit the Czech fast food sector with new entrants and established players announcing ambitious expansion plans.

Many are strengthening their footing in the country's growing number of shopping centers as they attempt to cash in on the increasing amount of time and disposable income the average Czech is spending in them.

Many of the new outlets are clustered around shopping center "food courts"—a U.S. concept that groups fast-food companies in a shared dining area.

The new environment for fast food is allowing many relative newcomers to take on the established market leaders. Czech fried chicken, French fries and cola specialist Big Food plans four new outlets a year for the foreseeable future, exclusively in shopping centers. The company, which entered the market in 1999, has since opened three stores in Prague and other outlets in Ostrava, Hradec Kralove and Olomouc.

"Only large cities have a place and purchasing power to provide for the increasing number of fast-food outlets," owner Vaclav Miklik said.

Big Food posted a 120 percent year-on-year increase in sales this year and expects 700,000 customers by the time the last chicken wing of 2002 is gobbled up. The company employs around 230 people.

Fellow newcomer Spak's Fresh & Crispy, which offers "finger food," mostly sweet and savory mouthfuls accompanied by sauces, opened its first outlet two months ago at the Europark Shopping Center in Prague 10 (see related story, page 21). It intends to open one new outlet every year in similar locations.

Chicken run

Existing fast-food giant KFC is making much of the latest grab for Czech fast-food grazers. The chicken-based Czech empire—run locally by the U.S. franchise company American Restaurants (AmRest)—plans to add 24 new outlets over the next three years to a total 45 restaurants, an increase of 114 percent.

Current market leader McDonald's expects an extra four to six Czech restaurants a year to supplement its existing 68 outlets. Meanwhile, the company announced earlier this month that it will pull out of three countries and close 175 outlets in 10 countries.

AmRest entered the Czech market four years ago when it became a franchiser of KFC and Pizza Hut. "When we arrived everything was a mess ... we have remodeled and cleaned stores, dismissed some employees and changed the management," said director of operations Alan Polansky. He gained his initial experience in Poland, where AmRest also operates the KFC chain.

Initial investment in the Czech operation was \$5 million and in the next four years another \$1 million was spent on sprucing up and updating the existing outlets. Each Czech store has yearly sales of around \$1.4 million per year. The Czech business last year posted a 140 percent increase in sales and this year expects turnover to rise by around 100 percent.

Next March, KFC will open a new store at Flora and another six or seven outlets in Prague and major cities. "We have not decided on the other sites yet," Polansky said.

He added that in three years the company would like to go public.

KFC's most frequent customers are women between 18 and 35 years old, according to KFC research. About 60 and 70 percent of its customers are between 18 and 35 years old.

Speed eating

While the first fast-food rush of the early 1990s was fueled by a desire to escape the communist past and get a taste of the West—with McDonald's the first to cash in on the craving—the latest surge appears to be based on a commitment to consumerism and lifestyle changes.

But the expansion of shopping centers and malls across the country has helped break down the local dominance of McDonald's by creating the right locations where rivals can prosper, said Tomas Krasny, an analyst with consulting company INCOMA Consult.

McDonald's dominance of the Czech market 10 years ago helped freeze out rivals like Burger King, Krasny said. So far, Burger King shows no sign of joining the scramble for the Czech market. Krasny noted that Czechs' fondness for shopping centers is playing right into the hands of the fast-food chains. According to the study "City Shopping Mall" run by market research institutes GfK Praha and INCOMA Research, more than half of all Czechs shop in such centers at least once a week. Most visitors spend at least two to three hours in them, and for 80 percent it is the place they spend the most money.

The changing local retail landscape forced McDonald's, for example, to move its central Brno-Lisen restaurant to the southern suburbs.

Industry observers say that McDonald's is now suffering from the fact that it opened most of its early stores in city centers while most of its consumers are now heading out to the suburbs to spend their money.

McDonald's PR and communication director Drahomira Jirakova said that the company, which opened six new restaurants in the country this year, is planning to keep up the pace of expansion in Prague and some smaller towns.

McDonald's Czech operation increased its sales by 17 percent in the first half of the year to Kc 978 million compared with the same period a year earlier. The number of customers increased by 1.9 million year-on-year to 18.1 million.

A healthy concern

Fast food's second spurt on the Czech market clashes with consumers' public proclamations that they are more interested in a healthy diet. While 60 percent of Czechs list a healthy diet as a priority, many of them believe some fast-food staples, such as fried chicken, can be part of such a diet, said Ivan Tomek, research director with the retail and consumer department of research agency Taylor Nelson Sofres.

Many people eat fast food containing chicken because they believe it is healthy, he added. Some people from this group have also expanded their culinary explorations to encompass Chinese take-away food, Tomek added. Only 15 percent of Czechs eat a healthy diet that excludes fast food, he said.

While a part of the population continues to eat cheap, traditional Czech food in company canteens or buffets, many of the traditional Czech outlets have already been crowded off the market by the fast-food newcomers.

Chief public health officer Michael Vit said that the health ministry has not carried out any research related to the consumption of fast food. But he pointed out that government has just launched the "Program Health 21," including recommendation and education programs for schools on how the public should change its eating habits.

Uncharted territory

by *[Vladimir Kuchar](#) The Prague Business Journal*

Unofficial kingdoms, republics and principalities are sprouting up across the Czech Republic as entrepreneurs discover there's money to be made in carving out specialized tourist attractions

A badly informed tourist traveling around the Czech Republic can easily arrive at the conclusion that the country is on the verge of disintegration.

Independent enclaves ruled by anyone from feudal lords to TV stars now abound. The Wallachian Kingdom, Tolstejn's Manor, Highland Principality and Republic of Kravi Hora are just a few of the "independent" territories situated throughout the country. The number of such regions, which often began as a joke, is mounting as towns, regions and individual businessmen catch on that serious money can be made from such ventures.

The founders of the first, and most famous, so-called autonomous region in the Czech Republic—the Wallachian Kingdom in northeast Moravia—have already sold about 60,000 passports to the fictitious country for Kc 125 each.

More than 100 hotels, restaurants and other local businesses are now involved in the project. Local councils are among the biggest enthusiasts because the pseudo-kingdom has helped increase tourist interest in the region and has brought in money for local entrepreneurs.

Homegrown efforts to put mico-regions and districts on the tourist map are perceived as having a better chance of success than larger, official promotions of large areas, said Petr Kratochvil, head of the regional department at the Czech Tourist Authority. "Activities like this are some of the best ways to attract tourists into the Czech Republic and its regions," said Kratochvil, adding that many micro-regions can't fully take advantage of their tourism potential.

One gimmick or selling point appears to be enough to make all the difference. "For example, one area in the Austrian Alps has based its tourism activities on the boast that it makes the best milk in the world," Kratochvil said. Milk products are marketed and trips to milk producers arranged for tourists drawn in by the claim, he added.

Czech micro-regions often offer services and local products, as well as their own flag, currency, postage stamps and passports, in order to attract tourists. Very often celebrities are the figureheads for these fictitious countries.

Such projects have a better chance of success, according to the Moravian-Silesian regional vice governor Josef Jaluvka, who is in charge of tourism planning. He considers the creation of the Wallachian Kingdom and its imitators a unique chance for the region. "They manage to entice tourists into a game, which is advantageous for all parties," Jaluvka said.

The architect of the Wallachian Kingdom project, 30-year-old Tomas Harabis from Frenstat pod Radhostem, said he found inspiration abroad. "In mid-1990 I traveled around the world, and after coming back I wanted to start doing business in tourism," Harabis said. "I noticed that services for tourists and promotions didn't work well, and the approach of local people to visitors wasn't optimal," he said. He got the idea for selling passports when he traveled around New Zealand, where the West Coast independent territory also sold passports, he explained.

Passport to success

Harabis' initial capital was Kc 30,000, which he used to buy a personal computer and a mountain bike. The first set of 5,000 passports was published in mid-1997 on borrowed money after a printer agreed to do the work on credit. Harabis started to deliver them to hotels and chalets. The passports sold like hotcakes, and the first examples were soon out of stock. "I realized that it would have been disadvantageous to stick to passports only, and I started to develop the entire project of the Wallachian Kingdom," Harabis said. "We approached town halls, villages, local firms and entrepreneurs. The first year [everyone] was unresponsive, but the next year we managed to persuade a lot of people [to take part]."

From the first few dozen people who purchased passports adorned with images of the pagan god Radekast, the venture mushroomed into an empire, with passport holders totaling almost 60,000 and the kingdom developing an information center, carrier pigeon mail, its own currency called the jurovalsar, a register of patents, a royal navy, air force and university. "It took three years until we managed to draw into the project all the restaurants, hotels, towns and firms involved in tourism. Now we organize a lot of cultural events, we open embassies and immigration offices abroad. It's a long-term project for dozens of years," Harabis said.

Harabis transformed the original association into a limited company in 2000. The firm now employs six staff members and six part-time seasonal workers. Last year's revenues were about Kc 5 million.

The next step of the kingdom's expansion plans will take place next year. The company wants to include information about the Wallachian Kingdom in advertising brochures prepared by the Czech Tourist Authority as well as in guidebooks from publishing houses such as Marco Polo, Lonely Planet, Nelles and Baedeker. It also wants to upgrade its cooperation with tour operators. "We have already come to an agreement with the Atis and Cedok travel agencies that the Wallachian Kingdom will be presented in their catalogs," Harabis said. The whole expansion should cost about Kc 7.25 million, from which the firm should provide Kc 2.5 million, or around 35 percent. The rest should come from the state and other entrepreneurs.

Imitators

As with every prosperous business, the Wallachian Kingdom has spawned imitators, both successful and otherwise. North of the current kingdom, another breakaway from the Czech Republic is developing. The Lachias is centered on Frydek-Mistek, Novy Jicin and Pribor and was just founded this summer. "We aren't going to organize anything by the end of this year," secretary of the principality Sarka Skutova said. "This project has only existed for five months, and we need more time."

A similar attempt to establish the Tesinske Knizectvi (Tessin principality) in Silesia near the town of Cesky Tesin broke down last year. "Neither local entrepreneurs nor local people endorsed this idea," Harabis explained.

However, Tolstejn's Manor, named after a ruined medieval castle in the Decin district, had better success. The project started in mid-2001 and also expanded to the neighboring region in Germany this year.

The symbol of the manor is the highwayman Vilda. His name is plastered on a range of products offered to tourists such as the herbal liqueur Vilda's Drops. Tolstejn's Manor also has its own passports. "We have sold more than 2,000 [at Kc 99 each] of them so far. The profit is invested into the production of future advertising materials," project coordinator Eva Hamplova said. Popular TV showman Josef Nahlovsky and actor Miroslav Donutil have both founded independent territories as a means of self-promotion. Donutil created the Highland Principality in the Czech-Moravian Highland region with himself as the prince and his court operating out of a pub in Trebic.

Nahlovsky set up Krusnohorske Grand Duchy in north Bohemia this year. "We have edited a map of it and produced the liqueur Krusnohorsky Fernet. We won't develop the idea further," Nahlovsky said.

The first republic

Whereas feudal barons appear to reign in the north of the Czech Republic, republicans appear to dominate in the south. Last May winemakers in south Moravia declared their own Federal Republic of Kravi Hora, based in the village of Boretice in the Breclav district. "Boretice is becoming well known this way, and local people are backing it all the way," explained president of the republic Frantisek Sebesta. The republic's main aim is to promote local viticulture. The republic has its own flag, heraldry, currency, the kravihorec, and passports.

Some independent territories base their origins upon local myths. Zeme Deda Pradedá (Land of the Great, Great Grandfather) originated in the Jeseniky mountains on the territories of five Moravian districts and part of Poland. "We are a godforsaken part of the country. I want our region to be recognized and the local people to get an identity," explained the promoter of the project, Ljuba Kielarova from the village of Mala Moravka in the Bruntal district. The project organizers plan to edit a Praded's cookbook or sell Praded's jackets and sweaters.

Local councils from the Orlické Hory mountain region in northeast Bohemia are preparing a similar project. They want to turn the area into "Kacenka's Fairyland," named after a fabled princess of the area. "I think that the fairy tale theme could increase tourists' interest in our mountains," said Vaclava Domsova, initiator of the project and mayor of Destne v Orlických Horách. The first step should be building 37 new cycle tracks in the area, she said.